

Jaarstukken 2025

Gemeente Renkum

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel 1 Jaarverslag	6
Programmaverantwoording	7
01 Samenleving	9
02 Omgeving	32
03 Organisatie	66
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb.....	79
Paragrafen	87
Paragraaf 1 Lokale heffingen.....	88
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	94
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	105
Paragraaf 4 Financiering	114
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering.....	120
Paragraaf 6 Verbonden partijen.....	132
Paragraaf 7 Grondbeleid	154
Paragraaf 8 Openbaarheidsparagraaf	158
Deel 2 Jaarrekening	159
Overzicht jaarrekening	160
Financiële positie en toelichting	161
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	176
Rechtmatigheidsverantwoording	178
Balans en toelichting	180
Specifieke uitkeringen (SiSa).....	222
Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	271
Deel 3 Bijlagen.....	273
Bijlage 1 Kredieten.....	274
Bijlage 2 Accountantsverklaring.....	279

Inleiding

Deze jaarstukken bestaan uit:

- Deel 1 Het jaarverslag
- Deel 2 De jaarrekening
- Deel 3 Bijlagen

Deel 1 Het jaarverslag

In het jaarverslag vindt de evaluatie plaats van het in het afgelopen jaar gevoerde beleid. Het jaarverslag bestaat uit de volgende verplicht voorgeschreven onderdelen:

- de programmaverantwoording
- de paragrafen

In het jaarverslag gaat het om een verantwoording van de beleidsvoornemens die zijn opgenomen in de Begroting 2025.

Deel 2 De jaarrekening

Met de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over het gevoerde financieel beheer in 2025. De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting
- de balans en de toelichting
- verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa)
- overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Resultaat 2025

Resultaat per programma

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
01 Samenleving	-47.111	-48.529	-47.757	771
02 Omgeving	-9.614	-10.910	-10.321	589
03 Organisatie	-18.551	-19.951	-20.422	-471
Totaal programma's	-75.276	-79.389	-78.500	890
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	75.515	82.649	83.611	962
Totaal resultaat	239	3.260	5.111	1.851

In deel 1 programmaverantwoording zijn de afwijkingen ten opzichte van de Najaarsnota 2025 nader toegelicht.

In het volgende overzicht is de samenstelling van het rekeningsaldo ten opzichte van de Begroting 2025 kort samengevat. Daarbij is aangegeven:

- welk product het betreft;
- de in de voor- en najaarsnota opgenomen bijstellingen;
- de afwijkingen per product zoals in deze jaarrekening is opgenomen;
- of het een incidenteel of structureel resultaat betreft. Wanneer sprake is van een structureel resultaat in de jaarrekening, zal hier in de voor-/ najaarsnota 2026 op worden teruggekomen.

Omwille van de leesbaarheid zijn alleen de afwijkingen van € 50.000 en meer opgenomen.

prod	Omschrijving <i>Bedragen x € 1.000</i>	VJN	NJN	JRK	Totaal	str/inc
1B	Subsidieverlening bibliotheek	-100			-100	inc
1C	Amendement Investeren in Cultuur en Bewegen/ Sport- en beweegvisie		-125	125	0	inc
1D	Resultaat 2024 VGGM		94		94	inc
1F	Afrekening Tussenvoorziening t.b.v. huisvesting statushouders		-15		-15	inc
1F	Woningaanpassing grote gezinnen		55		55	inc
1F	Reserve Integratie		-91		-91	inc
1G	Zorg in Natura			387	387	inc
1G	Zorg via PGB		-100	93	-7	inc
1G	Afwikkeling voorgaande jaren			-240	-240	inc
1G	Regionale samenwerking			-77	-77	inc
1H	Doelgroepenvervoer	75		79	154	inc
1H	Leerlingenvervoer	35		81	116	inc
1H	Vervoerskosten		84		84	inc
1H	Wonen, rollen en vervoer			99	99	inc
1H	Woonvoorziening		-240		-240	inc
1H	Eigen bijdrage WMO		65		65	inc
1H	Individuele maatwerkvoorzieningen Wmo			-257	-257	inc
1H	Formatie kwaliteitsmedewerker	-63			-63	inc
1H	Preventieve Jeugdbescherming			77	77	inc
1I	Schuldhelpverlening			71	71	inc
1J	Inkomensvoorziening uitvoering			62	62	inc
1J	BUIG Rijksbudget en uitgaven		144		144	inc
1J	Re-integratie		50	68	118	inc
1J	Studietoelage			-73	-73	inc
2A	Trafo's			96	96	inc
2D	Bouw-, woning en welstandstoezicht		-200	-125	-325	inc
2D	Bouwvergunningen			296	296	inc
2L	Amendement Investeren in Cultuur en Bewegen/ Cultuurbeleid		-125	125	0	inc
2L	Airborne, kunstzinnige vorming nav taakstelling 'toerismebebelasting'			57	57	inc
2M	Mutatie voorziening GRP (i.v.m. straatreiniging, kwijscheldingen, BTW, overhead)			-57	-57	inc
2M	Rioolheffing kostendekkendheid		-110		-110	
2P	Wegen reserve kapitaallasten	125			125	inc
2P	Telecommunicatie		55		55	inc
3C	ICT			67	67	inc
3C	Bedrijfsvoering De Connectie			94	94	inc
3C	P&O/ HRM			-203	-203	inc
3C	Decentraal p-budget			146	146	inc
3D	Gemeentelijke huisvesting			158	158	inc
3F	Pensioenen politieke ambtsdragers			-916	-916	inc
3F	Raads- en griffiebudget			66	66	inc
4A	Decembercircularie 2024	135			135	inc

prod	Omschrijving <i>Bedragen x € 1.000</i>	VJN	NJN	JRK	Totaal	str/inc
4A	Algemene uitkering: afrekening oude jaren			522	522	inc
4A	Meicirculaire 2025		346		346	inc
4A	Septembecirculaire 2025		1.371		1.371	inv
4A	Decembecirculaire 2025			164	164	inc
4B	Onroerende zaakbelasting			76	76	inc
4C	Vastgoed			86	86	inc
4C	Aanpassing rente o.b.v. benodigde financiering		515		515	inc
4C	Actualisatie stelpost loon- en prijsontwikkeling		929		929	inc
4C	Vrijval stelpost vervangingsinvesteringen		87		87	inc
4C	Verkoop vastgoed		645		645	inc
4D	Stelpost onvoorzien			65	65	inc
div	MIP activa	-33	199	0	166	inc
div	Overig	-77	-709	399	-58	inc
	Totaal	97	2.924	1.851	4.872	

NB in de tabel Resultaat per programma is het verschil tussen begroot en begroot na wijziging van 'Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb' circa € 7,1 mln. In de tabel hierboven is een deel daarvan toegelicht. Het overige verschil betreft met name de onttrekkingen uit de stelpost loon- en prijscompensatie die naar de producten worden overgeheveld, circa € 2,5 mln.

MIP (MeerjarenInvesteringsPlan) Activa: dit betreft bijstellingen van de kapitaallasten (rente en afschrijving) vanwege wijziging in de planning van investeringskredieten.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	VJN	NJN	JRK
Primitieve begroting/ begroot na wijziging	239	336	3.260
Totale bijstelling/ afwijking JRK incl. amendementen*)	97	2.924	1.851
Begroot na wijziging/ resultaat JRK	336	3.260	5.111

VJN = voorjaarsnota, NJN = najaarsnota, JRK = jaarrekening

*) amendementen VJN: -25K, amendementen NJN: -250K

In de Najaarsnota 2025 gingen we nog uit van een verwacht resultaat van € 3.260.000. In deze jaarrekening is dit een positief resultaat van € 5.111.000 geworden. De afwijking t.o.v. de begroting bedraagt € 1.851.000, ca. 1,5% (van de totale begrote uitgaven).

In het onderdeel 'resultaatbestemming en -besteding' vindt u het voorstel tot bestemming van dit resultaat

Deel 1 Jaarverslag

Programmaverantwoording

In het jaarverslag vindt de evaluatie plaats van het in het afgelopen jaar gevoerde beleid. Het jaarverslag bestaat uit:

- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

De programmaverantwoording bestaat uit de verantwoording over de realisatie van de programma's. In de programmaverantwoording worden de drie vragen, gesteld in het programmaplan van de begroting, beantwoord maar dan op basis van de realisaties.

De programmaverantwoording biedt daardoor per product inzicht in:

1. de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd (**Wat hebben we bereikt?**) en;
2. de wijze waarop getracht is de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken (**Wat hebben we daarvoor gedaan?**), aangevuld met de bij ministeriële regeling vastgestelde verplichte beleidsindicatoren*).
3. De gerealiseerde baten en lasten en een toelichting hierop (**Wat heeft het gekost?**).

Daarnaast wordt in de programmaverantwoording een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, de kosten van overhead en het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting verstrekt en wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.

*) dit betreft de 'BBV' beleidsindicatoren. Deze kunt u tevens vinden op de website: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv->

In dit onderdeel staat met regelmaat de afkorting nb (niet bekend). Zoals u ook op genoemde website kunt zien, zijn de nodige beleidsindicatoren niet voorhanden. De indicatoren komen van externe bronhouders. Deze publiceren hun cijfers vaak met flinke vertraging, niet elk jaar (bijv. enquêtes) of pas na validatie en herijking.

Opbouw programmaverantwoording

Bij elk programma wordt allereerst de ambitie (wat willen we bereiken) van het programma weergegeven en wordt weergegeven wat het gekost heeft.

Vervolgens informeren wij u per product, waar mogelijk, over de voortgang van de doelstellingen en wordt verantwoording gegeven over de in 2025 geplande ('specifieke') activiteiten. Tot slot volgt een weergave van wat het gekost heeft met een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting.

De verantwoording over de geplande ('specifieke') activiteiten geven we op vier onderdelen: I = inhoud, P = planning, F = financiën, R = risico's. We maken daarbij gebruik van een aantal tekens, waardoor gemakkelijker zichtbaar is of de realisatie volgens plan verloopt:

✓ (vinkje)	conform plan
⊕ (plusje)	wijkt af in positieve zin
⊖ (minnetje)	wijkt af in negatieve zin
Toelichting	In het geval van een negatieve/ positieve afwijking is een korte toelichting gegeven.

Voor een toelichting op de in 2025 voorgenomen activiteiten verwijzen we u naar de Begroting 2025 (bij elk product staan deze *specifieke* activiteiten).

De vermelde financiële afwijkingen betreffen het verschil tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Alle afwijkingen op de uitgaven, respectievelijk inkomsten, groter dan € 50.000 worden toegelicht. Wanneer in de kolom 'afwijking' een positief getal gemeld wordt, is sprake van een voordeel. Een negatief getal (min) houdt een nadeel in.

01 Samenleving

Wat willen we bereiken (ambitie)?

De gemeente Renkum staat voor een samenleving waarin iedereen moet kunnen deelnemen. We sturen op het vergroten van gelijke kansen, het versterken van bestaanszekerheid, het tegengaan van armoede, het verbeteren van gezondheid. We faciliteren, ondersteunen en ontwikkelen daarom zeer gericht, zonder dat er nieuwe ongelijkheid ontstaat.

We werken samen met inwoners, ondernemers, professionele en vrijwilligers organisaties. Dat doen we dorpsgericht omdat ieder dorp zijn eigen specifieke kenmerken heeft. In 2024 starten we met het eerste integraal werkende dorpssteam. Het doel is om vanaf 2025 in alle dorpen een integraal werkend dorpssteam te hebben. Daarbij leggen we ook zoveel mogelijk lijntjes tussen het ruimtelijk- en het sociaal domein.

We streven ernaar dat al onze inwoners een hoge mate van welzijn ervaren in hun buurt. Dat vraagt om een sterke sociale basis. We werken met elkaar aan meer sociale samenhang, aan ontmoeting, aan het tegengaan van eenzaamheid. Maar ook de omgeving vraagt om aandacht, de leefbare buurten die schoon, groen en opgeruimd zijn, zodat ook deze bijdragen aan langer gezond leven.

We staan met elkaar voor grote (verander)opgaven waarvoor wij verantwoordelijk zijn. De jeugdzorg die op basis van de hervormingsagenda van ons vraagt om meer nabij zorg te organiseren integraal samenhangend rondom het hele huishouden. Daarbij moeten wij als gemeente ook meer zelf aan ondersteuning kunnen bieden. We gaan ook meer collectieve voorzieningen nodig hebben als de jeugdzorgplicht wettelijk wordt beperkt: de vraag verdwijnt daarmee niet. Het beschermd wonen vraagt van ons een andere lokale en regionale aanpak, die we met elkaar moeten afstemmen. Ook de toestroom van mensen die haves en goeds hebben moeten achterlaten onder druk van onveiligheid zal de komende jaren niet afnemen. Daarbij komt dat we niet mogen verwachten dat ons financieel kader meer ruimte zal gaan bieden.

Kortom, we zijn en blijven in ontwikkeling, blijven alert om samen met alle belanghebbenden te werken aan een duurzame samenleving waar voor iedereen plaats is.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij daarvoor gedaan?

Wat wij per beleidsterrein willen bereiken, is uitgewerkt in de programmabegroting. Om niet in herhaling te vallen, verwijzen wij u naar de Begroting 2025.

Wat heeft het gekost?

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	65.353	68.980	68.635	344
Baten	20.548	20.948	21.593	645
Saldo van baten en lasten	-44.806	-48.032	-47.043	989
Mutatie reserve	-2.305	-497	-714	-218
Gerealiseerd resultaat	-47.111	-48.529	-47.757	771

Overzicht per product

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
1A Collectieve voorzieningen	-1.836	-1.846	-1.857	-11
1B Onderwijs	-3.388	-3.350	-3.344	6
1C Sport en bewegen	-1.996	-2.197	-2.066	131
1D Gezondheid	-1.464	-1.378	-1.335	43
1E Zorg en Veiligheid	-4.546	-4.503	-4.444	59
1F Integratie en participatie nieuwkomers	-314	-462	-437	25
1G Maatwerkvoorzieningen Jeugd	-14.389	-14.921	-14.717	204
1H Maatwerkvoorzieningen Wmo	-12.335	-13.103	-13.018	85
1I Minima	-594	-584	-501	83
1J Inkomensvoorziening	-6.249	-6.184	-6.038	146
Totaal	-47.111	-48.529	-47.757	771

1A Collectieve voorzieningen

Doel

We stimuleren inwoners om met behulp van hun eigen netwerk zo zelfstandig mogelijk te participeren in de samenleving. Wanneer dit niet lukt zorgen we dat er (tijdelijk) voorzieningen beschikbaar zijn. Waar mogelijk bieden we collectieve voorzieningen in plaats van (kostbaar) maatwerk. Welzijnsorganisatie Renkum voor Elkaar heeft een belangrijke rol in het invullen van deze voorzieningen.

Voortgang

Samen met welzijnsorganisatie Renkum voor Elkaar en andere welzijnspartners hebben we gewerkt aan bovenstaande doelstelling. Zij hebben een mooi en divers (collectief) hulpaanbod en hebben dit aanbod uitgebreid. Wij zijn ervan overtuigd dat het aanbod binnen de voorzieningenstructuur nog verder versterkt kan worden. Wij zetten hulp in zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Waar dat kan maken we de beweging van zorg (duurder maatwerk) naar welzijn. Een mooi concreet resultaat hiervan is de ketenaanpak Welzijn op Recept. De huisartsen/POH'ers werken gestructureerd samen met Renkum voor Elkaar en verwijzen naar hen door wanneer (maatschappelijke) ondersteuning wenselijk is. In 2025 zijn alle huisartsenpraktijken binnen onze gemeente aangesloten bij deze keten; dit heeft geleid tot 150 doorverwijzingen en dit verstevigt de sociale basis.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1A	Herinrichten Renkum voor Elkaar	✓	—	✓	—
Hoewel er goede stappen gezet worden bij het herinrichten van Renkum voor Elkaar, kost dit meer tijd dan verwacht. Zo vinden we het belangrijk om partners zo goed mogelijk mee te nemen en het herinrichtingsproces echt samen te doen. Het kost daarbij tijd om samen op één lijn te komen. De planning wordt daarom dat het college in 2025 vast stelt hoe het nieuwe construct eruit komt te zien en dat het nieuwe construct in 2026 geïmplementeerd wordt. Risico bij het nieuwe construct is dat een aantal partners die naar verwachting zullen deelnemen aan het construct momenteel vanuit de brede SPUK/IZA middelen betaald worden. Deze regelingen stoppen na 2026. Er komen nieuwe (financiële) regelingen die SPUK/IZA opvolgen, maar het is nog onduidelijk of de financiële middelen die wij vanuit deze regelingen ontvangen voldoende zullen zijn om de lopende activiteiten te blijven bekostigen. Hier zien we een (financieel) risico.					

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	1.853	2.005	2.051	-46
Baten	18	160	187	27
Saldo van baten en lasten	-1.835	-1.846	-1.865	-19
Mutatie reserve	-1	-1	7	8
Gerealiseerd resultaat	-1.836	-1.846	-1.857	-11

1B Onderwijs

Doel

We streven een inclusieve wijze van leren en ontwikkelen na, waarmee we kansengelijkheid vergroten.

Voortgang

In 2025 hebben wij intensief aan het bovenstaand doel gewerkt. Wij hebben dit doel bereikt door o.a. bij te dragen aan taalklassen en ISK's, waardoor ook nieuwkomerskinderen gelijke kansen krijgen, het beschikbaar stellen van voorschoolse educatie, waardoor kinderen met een (dreigende) taalachterstand een zo goed mogelijke start krijgen op de basisschool en het bieden van peuteropvang, waardoor alle peuters de kans krijgen naar de kinderopvang te gaan.

In 2025 is het Bibliotheekbeleidskader 2026-2030 voorbereid en in januari 2026 is dit kader vastgesteld door de raad.

De scholen hebben in 2025 weer allemaal deelgenomen aan het Cultuurmenu, uitvoering van het curriculum 'Cultuur' vanuit de wettelijke onderwijstaak.

Daarnaast heeft de Cultuurcoach de scholen ondersteund met afronding project Cultuur met Kwaliteit 2020-2025 en de start van de planvorming voor de nieuwe CMK-regeling (met Rijksmiddelen) 2025-2028.

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Absoluut verzuim. Aantal per 1.000 leerlingen	Renkum NL	2,5 6,3	2,2 6,7	nb nb	
Relatief verzuim. Aantal per 1.000 leerlingen	Renkum NL	31 27	37 28	nb nb	
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers). % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Renkum NL	1,7 2,4	2,1 2,3	nb nb	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	4.233	4.424	4.169	255
Baten	3.054	1.298	1.049	-249
Saldo van baten en lasten	-1.179	-3.126	-3.120	6
Mutatie reserve	-2.209	-224	-224	0
Gerealiseerd resultaat	-3.388	-3.350	-3.344	6

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Peuterspeelzaalwerk	25
Verzekering onderwijspanden	-40
OZB onderwijspanden	23
Vandalisme	20
Culturele educatie	21
Businesscases	10
Onderhoud brede scholen	-85
Energielasten brede scholen	-12
Overigen	44
Subtotaal	6
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	6

Toelichting afwijkingen

Peuterspeelzaalwerk

Kinderopvangorganisaties vragen subsidie bij ons aan voor de uitvoering van de peuterregeling. De hoogte van de subsidie hangt af van het aantal kinderen dat gebruik maakt van peuteropvang. In 2025 viel het totaal bedrag aan verleende subsidies lager uit dan vooraf begroot.

Verzekering onderwijspanden

Het risico voor schade aan onderwijsgebouwen en inboedel ligt bij de gemeente. Daarom sluit de gemeente voor deze onderwijsgebouwen een opstal- en inboedelverzekering. De kosten vallen hoger uit door hertaxatie van de onderwijsgebouwen en inboedel en de daaruit volgende hogere verzekerde waarden.

OZB onderwijspanden

De gemeente betaalt de onroerende zaakbelasting (OZB) voor de onderwijsgebouwen. Een aantal onderwijspanden maken deel uit van een multifunctioneel gebouw en worden aan vastgoed doorbelast. Daardoor valt het bedrag aan OZB lager uit.

Vandalisme

Er is minder schade vergoed dan het budget.

Culturele educatie

De kosten voor het Cultuurprogramma 2025-2026 worden geboekt per schooljaar en niet per boekjaar. Hier ligt een programma onder met contractafspraken, waardoor het jaarlijks gelijkblijvend budget fluctuatie qua uitgaven heeft. Vanwege die reden is het wenselijk om dit resterende bedrag in 2026 beschikbaar te houden.

Businesscases

Voor het uitwerken van de businesscase voor de Beatrixschool te Renkum is een bedrag beschikbaar gesteld van € 20.000. In 2025 is daarvan afgerond € 10.000 besteed. Omdat de businesscase in 2026 verder wordt uitgewerkt wordt voorgesteld het resterende bedrag op te nemen als resultaatbestemming.

Onderhoud brede scholen

In 2025 is aan de beide Brede Scholen onderhoud gepleegd voor een bedrag van € 333.000. Een deel van deze kosten is aan de scholen doorbelast (€ 217.000) en een deel is via de schadeverzekering ontvangen (€ 31.000). Door gewijzigd ruimtegebruik en leegstand, wordt het restant van het onderhoud niet direct vergoed door deze gebruikers.

Energie brede scholen

De energielasten over 2025 voor de brede scholen zijn over 2025 € 115.000 lager dan begroting van € 215.000.

In 2025 worden de energielasten van de voorgaande jaren afgerekend. De wijze van doorbelasting over de afgelopen perioden zijn met de scholen besproken, hetgeen resulteert in een bijstelling waardoor de energieopbrengst € 37.000 bedraagt ten opzicht van de begroting van € 166.000

1C Sport en bewegen

Doel

We bieden onze inwoners voldoende kansen en mogelijkheden om te sporten en bewegen. We zetten sport en bewegen als middel in om een bijdrage te leveren aan verschillende maatschappelijke doelen zoals ontmoeting, leefbaarheid, participatie en gezondheid.

Voortgang

Door het Sport- en Beweegteam (SBT) wordt in samenwerking met sport- en beweegaanbieders en maatschappelijke partners uitvoering gegeven aan activiteiten uit het jaarlijkse SBT programma en het Lokaal Sportakkoord. Dit in relatie tot doelstellingen en ambities binnen onze sport- en bewegvisie.

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Niet-sporters %	Renkum	nb	40,5	nb	
	NL	nb	42,5	nb	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	2.220	2.692	2.573	119
Baten	279	597	646	49
Saldo van baten en lasten	-1.941	-2.095	-1.926	169
Mutatie reserve	-55	-102	-139	-37
Gerealiseerd resultaat	-1.996	-2.197	-2.066	131

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Sportparken	60
Combinatiefuncties	40
MFC Doelum / MFC Doelum Optisport	-67
Sport- en bewegvisie	125
Overigen	11
Subtotaal	169
Reserve sportparken	-60
Reserve onderhoud gebouwen (MFC Doelum)	70
Reserve projecten (Proceskosten MFC Doelum)	-7
Reserve algemene uitkering (combinatiefuncties)	-40
Totaal na mutatie reserve	131

Toelichting afwijkingen

Sportparken

In 2025 is rekening gehouden met €87.000 aan uit te voeren werkzaamheden op de sportparken. Van deze €87.000 is een bedrag van afgerond €27.000 uitgegeven aan onderhoudswerkzaamheden (vooral aanpassingen m.b.t. LED-verlichting)

Het resterende bedrag €60.000 is teruggestort in de bestemmingsreserve Sport. Een bedrag van €18.000 moet in 2026 nog worden uitgevoerd. Dit wordt meegenomen in de voorjaarsnota.

Combinatiefuncties

Na de najaarsnota bleek aanvullende dekking mogelijk uit middelen derden die, samen met € 21.000 voordeel op uitgaven, de basis vormt om in de reserve te storten.

MFC Doelum/Doelum Optisport

1. Proceskosten: De afhandeling van de zwembadschade is nog niet gereed. In 2026 worden hiervoor nog kosten gemaakt. Het voordeel van € 7.700 wordt in de reserve beschikbaar gehouden voor 2026.
2. Groot onderhoud: Dit betreft de werkelijke uitgaven van € 70.500 (nadeel) voor 2025 en wordt gedekt uit de reserve onderhoud gebouwen.
3. Afrekening van energielasten MFC Doelum Optisport van € 3.300 (nadeel).

Sport- en beweegvisie

Het budget voor uitvoering van deze regeling mag worden ingezet tot en met het begrotingsjaar 2028.

In 2025 is er geen uitname geweest vandaar we voorstellen het bedrag als resultaat te bestemmen voor 2026.

1D Gezondheid

Doel

Vanuit onze (wettelijke) taken draagt de gemeente bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Daarbij kiezen we nadrukkelijk voor een brede benadering die inwoners in staat stelt zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

Voortgang

In 2025 is er gewerkt aan het verbeteren van de publieke gezondheid van de inwoners van de gemeente Renkum. Zo is er veel aandacht geweest voor mentale gezondheid, onder andere via de tentoonstelling OPEN, die depressiviteit bespreekbaar maakte.

Binnen de JOGG-aanpak wordt daarnaast ingezet op het stimuleren van jongeren om meer te sporten en bewegen. Een concreet voorbeeld hiervan is het aanbieden van suiker- en waterlessen op scholen, waarmee jongeren bewust worden gemaakt van gezonde voeding. Ook worden meerdere kinderen met overgewicht begeleid door de nieuwe Kindergezondheidscoach. Deze werkt volgens een methode waarbij het kind zelf de regie krijgt: samen met een centrale zorgverlener of kinderleefstijlcoach wordt in kaart gebracht wat er speelt en welke oplossingen passend zijn.

Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als in de samenleving wordt gewerkt aan bewustwording en het bevorderen van een actieve leefstijl, met als doel het verbeteren van de algehele gezondheid van inwoners.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1D	Wet integrale suïcidepreventie	✓	—	✓	✓
Vanuit het rijk is de beoogde inwerkingtreding verplaatst naar 1 januari 2026.					

Aanvullende indicatoren	2023	2024	2025	Doel
Aantal gevaccineerde: adolescenten	76,8%	nb		nb
Aantal gevaccineerde: kleuters	92,5%	79,9%		79,0%
Aantal gevaccineerde: tieners	86,6%	nb		nb
Aantal gevaccineerde: zuigelingen	87,2%	86,7%		89,8%
Aantal gevaccineerde: zwangeren	47,0%	36,0%		56,0%
Overgewicht: jeugd	nb	nb		nb
Overgewicht: volwassenen	nb	46%		nb
Psychische klachten jeugd	25%	nb		nb

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	1.765	1.699	1.753	-53
Baten	301	321	418	97
Saldo van baten en lasten	-1.464	-1.378	-1.335	43
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.464	-1.378	-1.335	43

1E Zorg en Veiligheid

Doel

Wij zijn een gemeente met een sterke samenleving, waar veiligheid de norm is en misdaad niet loont. In onze gemeente is dan ook geen ruimte voor activiteiten die de samenleving ondermijnen. Wij richten ons voornamelijk op de wettelijke taken en werken vanwaaruit wij werken aan een veilige gemeente waar iedereen zich prettig en veilig voelt.

Vanuit de gemeente werken we samen met (keten)partners, inwoners en ondernemers aan veiligheid en leefbaarheid en maken in deze samenwerking ook de verbinding met zorg. We werken aan een integrale aanpak op het gebied van de lokale zorg en veiligheidssituatie waarbij de regierol bij de gemeente ligt.

Voortgang

In het afgelopen jaar is zowel via reguliere als incidentele werkzaamheden gewerkt aan een samenleving waar inwoners zich veilig voelen en geen plaats is voor ondermijnende criminaliteit. Zo is met diverse ketenpartners gewerkt aan het tegengaan van ondermijning, zijn Bibobonderzoeken gedaan, waar van toepassing werden vergunningen niet verstrekt, is door procesregie en de zorgverbinders ingezet op (overlast door) mensen met onbegrepen gedrag, is door vergunningverlening geadviseerd op en zijn vergunningen afgegeven ten behoeve van een veilig verloop van evenementen en hebben handhavers toezicht gehouden binnen de gemeente. Met betrekking tot crisisbeheersing is gewerkt aan opleiding, training en oefenen.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1E	Ondermijning op bedrijventerreinen ontdekken, aan te pakken en/of te voorkomen door middel van project Theseus	✓	✓	✓	✓
1E	Pilot: zorgverbinder inzetten voor jongvolwassene die stagneren of escaleren op weg naar volwassenheid	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Diefstallen uit woning. Aantal per 1.000 inwoners	Renkum NL	1,4 1,3	2,5 1,2	1,6 1,2	
Geweldsmisdrijven. Aantal per 1.000 inwoners	Renkum NL	3,3 4,3	4,0 4,3	3,1 4	
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte). Aantal per 1.000 inwoners	Renkum NL	4,6 5,8	5,4 5,7	3,6 4	
Verwijzingen Halt. Aantal per 10.000 jongeren	Renkum NL	70 90	130 90	nb nb	
Winkeldiefstallen. Aantal per 1.000 inwoners	Renkum NL	1,0 2,5	0,6 2,2	0,9 2,1	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	10.706	10.236	10.477	-241
Baten	6.197	5.771	6.070	300
Saldo van baten en lasten	-4.509	-4.466	-4.407	59
Mutatie reserve	-38	-38	-38	0
Gerealiseerd resultaat	-4.546	-4.503	-4.444	59

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
FLO brandweer	25
Integraal veiligheidsbeleid (Bibob)	16
Oekraïne	6
Overig	12
Subtotaal	59
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	59

Toelichting afwijkingen

FLO brandweer

De veiligheidsregio Gelderland Midden heeft een prognose voor de komende jaren gemaakt van de te betalen FLO. Voor 2025 komt deze prognose uit op € 83.000. De werkelijke kosten 2025 voor FLO bedraagt € 58.000.

Integraal veiligheidsbeleid (Bibob onderzoek)

De juridische procedure is in 2025 niet afgerond, waardoor niet alle advocaatkosten zijn doorberekend. Voorgesteld is om € 16.000 via resultaatbestemming naar 2026 over te boeken voor het vervolg van de procedure.

Oekraïne

De kosten voor de opvang van Oekraïners in de gemeente zijn hoger dan het bedrag dat de gemeente hiervoor krijgt. Het verschil wordt helemaal betaald door de Rijksoverheid.

Het positieve saldo is een vergoeding voor de kosten die de gemeente maakt voor de uitvoering van de regeling voor particuliere opvang.

1F Integratie en participatie nieuwkomers

Doel

We bieden inburgeraars een passend inburgeringstraject en dragen zorg voor de begeleiding en de voortgang zodat zij zo snel mogelijk goed ingeburgerd en zelfredzaam zijn en kunnen participeren. We zorgen voor huisvesting van statushouders, conform art 28 van de Huisvestingswet. Het rijk bepaalt per gemeente de hoogte van de taakstelling.

Voortgang

In 2025 is het beleidskader Samen leven in verbinding vastgesteld. Daarin staat wat we doen op het gebied van opvang asielzoekers, huisvesting statushouders en integratie.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1F	Meer anticiperen op uitstroom naar werk door statushouders	✓	✓	✓	✓
We hebben ingezet (o.a. door beschikbaarstelling van extra financiële middelen) op nieuwe acties m.b.t. begeleiding naar werk van statushouders.					
1F	Optimaliseren huisvesting statushouders	✓	✓	+	✓
Er is voordeel vanwege rijksmiddelen Aanpassing Grote Gezinnen. We hebben daar een SPUK regeling voor.					

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	763	876	715	161
Baten	405	461	431	-29
Saldo van baten en lasten	-358	-415	-284	132
Mutatie reserve	44	-47	-153	-107
Gerealiseerd resultaat	-314	-462	-437	25

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Spreidingswet	72
Grote woningaanpassingen	20
Sterk naar werk	25
Overigen	15
Subtotaal	132
Mutatie reserve	-107
Totaal na mutatie reserve	25

Toelichting afwijkingen

Spreidingswet

Het Rijk heeft in 2024 en 2025 middelen (spreidingswet) beschikbaar gesteld die in 2025 niet zijn gebruikt. NB Deze middelen zijn vrij besteedbaar.

Grote Woningaanpassingen

In de najaarsnota is het structureel beschikbare bedrag van € 75.000 naar € 20.000 bijgesteld. Dit vanwege de succesvolle aanvragen in het kader van de Rijksregeling voor huisvesting grote gezinnen.

Sterk naar werk

Na voorbereidingen is het project in 2026 gestart. De € 25.000 zal in 2026 uitgegeven worden.

Reserve Integratie

Voor- en nadelen in enig kalenderjaar worden gemuteerd in de reserve.

1G Maatwerkvoorzieningen Jeugd

Doel

Zoveel mogelijk gezonde en zelfredzame gezinnen die zich veilig, vrij en thuis voelen in de gemeente Renkum en waarbij de jeugd gezond, veilig en kansrijk opgroeit.

Voortgang

In 2025 is er aan dit doel gewerkt door o.a. in te zetten op het versterken van het preventieve en collectieve veld en het bieden van maatwerkvoorzieningen wanneer nodig. Met de lokale uitwerking van de hervormingsagenda jeugd zal de komende jaren nog steviger ingezet worden op de beweging gezin centraal, preventief, dichtbij en integraal. Ook hebben we een kwaliteitsslag gemaakt middels het Actieplan Team Zorg. Hiermee zetten we tevens nog intensiever in op het behalen van bovenstaand doel.

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Jongeren met een delict voor de rechter. % 12 t/m 21 jarigen	Renkum NL	1 1	nb nb	nb nb	
Jongeren met jeugdbescherming. % van alle jongeren tot 18 jaar	Renkum NL	1,0 1,1	1,0 1,0	1,0 0,9	
Jongeren met jeugdhulp. % van alle jongeren tot 18 jaar	Renkum NL	16,7 13,5	16,9 14	13,8 11,4	
Jongeren met jeugdreclassering. % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	Renkum NL	0,4 0,3	0,3 0,4	0,3 0,3	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	14.468	15.046	14.827	220
Baten		46	72	26
Saldo van baten en lasten	-14.468	-15.000	-14.755	245
Mutatie reserve	80	80	38	-41
Gerealiseerd resultaat	-14.389	-14.921	-14.717	204

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Zorg in Natura	387
Zorg via PGB	93
Afwikkeling voorgaande jaren	-240
Regionale samenwerking	-77
Doorbelastingen personeel	41
Overige	41
Subtotaal	245
Mutatie reserve sociaal domein	-41
Totaal na mutatie reserve	204

Toelichting afwijkingen

Zorg in natura

Door inspanningen vanuit de Taskforce en de Hervormingsagenda Jeugd wordt zorg zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig ingezet. Hierdoor zijn de kosten voor verblijf en begeleiding afgenomen. Daartegenover staat wel een toename in complexe hulpvragen, met als gevolg een stijging van landelijk ingekochte zorgkosten en jeugdreclassering. Het uiteindelijk resultaat betreft een voordeel van €387.000.

Zorg via PGB

In de Najaarsnota is op basis van de prognose van de SVB bij geraamd. Nu blijkt dat deze bijraming niet nodig was.

Afwikkeling voorgaande jaren

Zorgaanbieders hebben het wettelijke recht om geleverde zorg alsnog te declareren, zelfs als het boekjaar al gesloten is. Controle op het woonplaatsbeginsel heeft er toe geleid dat er zorgkosten die vóór 2025 zijn gemaakt en die niet konden worden voorzien, alsnog aan Renkum zijn gefactureerd.

Regionale samenwerking

Door een tussentijdse begrotingswijziging van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Centraal Gelderland (MGRsdcg), die door de raad is vastgesteld, valt de gemeentelijke bijdrage hoger uit dan oorspronkelijk begroot. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor bovenregionale samenwerking (Essentiële Functies) die niet structureel waren opgenomen in de meerjarenbegroting 2025. Voor het jaar 2026 wordt dit in de Voorjaarsnota gecorrigeerd.

Doorbelastingen personeel

Door personele wijzigingen zijn minder kosten gemaakt dan geraamd. Dit leidt tot een voordeel van €41.000. Hierdoor hoeft er geen onttrekking plaats te vinden uit de reserve Sociaal Domein

Overige

Dit betreft onder andere kosten voor de pleegzorgcampagne en diverse incidentele samenwerkingskosten met netwerkpartners (bijv. consultatie). In 2025 vielen deze kosten lager uit dan verwacht.

1H Maatwerkvoorzieningen Wmo

Doel

Zoveel mogelijk inwoners in gemeente Renkum hebben regie over hun eigen leven, worden vitaal ouder, doen mee naar vermogen en worden indien nodig op maat ondersteund.

Voortgang

In 2025 is er aan dit doel gewerkt door in te zetten op het versterken van het preventieve en collectieve veld en het bieden van maatwerkvoorzieningen. Zo zorgen we voor een goede voorzieningenstructuur. Samen met inwoners bekijken wij de ondersteuningsbehoefte en hoe wij hen kunnen helpen op de weg naar passende hulp en ondersteuning. Dit doen wij zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig.

Ook hebben we een kwaliteitsslag gemaakt middels het Actieplan Team Zorg. Hiermee zetten we tevens nog intensiever in op het behalen van bovenstaand doel.

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO. Aantal per 10.000 inwoners	Renkum	850	890	810	
	NL	700	720	660	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	13.135	14.499	14.395	104
Baten	926	1.601	1.623	21
Saldo van baten en lasten	-12.209	-12.898	-12.773	125
Mutatie reserve	-126	-205	-245	-40
Gerealiseerd resultaat	-12.335	-13.103	-13.018	85

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Individuele maatwerkvoorzieningen Wmo	-257
Wonen, rollen en vervoer	99
Leerlingenvervoer	81
Doelgroepenvervoer	79
Preventieve Jeugdbescherming	77
Overig	45
Subtotaal	125
Mutatie reserve	
Reserve Sociaal Domein	-40
Totaal na mutatie reserve	85

Toelichting afwijkingen

Individuele Maatwerkvoorzieningen Wmo

Door inspanningen binnen de Taskforce en de Hervormingsagenda Jeugd wordt zorg zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig ingezet. We maken een beweging van zorg naar welzijn en we versterken de sociale basis. Samen met ontmoetingspartners zetten wij in op laagdrempelige ontmoeting. Inwoners kunnen makkelijker zonder maatwerkvoorziening deelnemen aan collectieve activiteiten op ontmoetingslocaties.

We sturen meer op de inzet van basisbegeleiding (in plaats van duurdere specialistische begeleiding) en op meer inzet van sociaal werkers binnen het welzijnswerk (Renkum voor Elkaar). Als blijkt dat een individuele maatwerkvoorziening de juiste oplossing biedt voor de ondersteuningsbehoefte van de inwoner, kan deze verkregen worden door Zorg in Natura (ZIN) óf de inwoner kan zelf zorg inkopen via een Persoonsgebonden budget (Pgb). We zijn actief gaan sturen op de kwaliteit van inzet van Pgb. Om deze reden is hierop minder uitgegeven. Daarnaast behalen wij een voordeel op Activerend werk, onder andere als gevolg van extra ontvangsten vanuit het Rijk in de mei- en septembercirculaire.

Wij hebben de Algemene voorziening Huishoudelijke Ondersteuning omgezet naar individuele maatwerkvoorzieningen. Dit heeft geleid tot een voordeel. Tegelijkertijd hebben meer inwoners een maatwerkvoorziening Huishoudelijke ondersteuning toegekend gekregen.

De volledige financiële taakstelling van de Taskforce Wmo en jeugd (besparing € 500.000) is administratief hier verwerkt wat uiteindelijk resulteert in een nadeel van € 217.000 binnen de Individuele Maatwerkvoorzieningen Wmo. Omdat de maatregelen binnen de Taskforce ook betrekking hebben op maatwerkvoorzieningen Jeugd (1G) behalen wij daar ook een deel van de taakstelling.

Wonen, rollen en vervoer

Het voordeel van € 99.000 behalen wij doordat wij € 55.000 aan Rijksmiddelen ontvangen ter compensatie voor de brede ondersteuning in het kader van het herstel van de toeslagenaffaire. Daarnaast hebben wij €44.000 minder uitgegeven doordat verwachte grote woningaanpassingen in 2025 niet volledig zijn gerealiseerd. De afhandeling van deze aanvragen schuiven door naar 2026.

Leerlingenvervoer

Door het bevorderen van zelfredzaamheid van leerlingen, van thuis-nabij-onderwijs en waar mogelijk het verminderen van afhankelijkheid van taxivervoer vallen de kosten lager uit. Daarbij komt dat een aantal leerlingen met hoge vervoerskosten geen vergoeding meer hebben aangevraagd.

Doelgroepenvervoer

De voorlopige eindafrekening van het BVO DRAN, de gemeenschappelijke regeling die voor de regio Arnhem en Nijmegen de vervoersorganisatie uitvoert, laat een voordeel van € 79.000 zien. Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven voor vraagafhankelijk vervoer.

Preventieve Jeugdbescherming

Vanwege een administratieve wijziging door het Rijk zijn de uitgaven van deze voorziening doorbelast op programma 1G. Dit heeft plaats gevonden na het vaststellen van de Najaarsnota 2025.

Overig

Dit resultaat bestaat uit diverse kleinere en grotere voor- en nadelen van diverse onderdelen binnen het product.

Mutatie reserve Sociaal Domein

Diverse uitvoeringskosten die in eerste instantie gedekt werden uit de reserve hebben wij weten te dekken uit ontvangsten van derden. Om deze reden is er minder onttrokken uit de reserve.

1I Minima

Doel

Waar mogelijk zijn inwoners financieel zelfredzaam. Waar nodig helpen we inwoners rond te komen en een armoedeval te voorkomen. Middelen zetten we in op plekken waar ze het hardst nodig zijn. We zetten in op preventie van financiële problemen zodat erger voorkomen wordt.

Voortgang

Met onze netwerkpartners die zich bezighouden met het bestrijden van armoede en schulden, zijn we in 2025 gestart met het maken van duidelijke werkafspraken. Hierdoor hoeft een inwoner slechts één keer een inkomens- en vermogenscheck te laten uitvoeren om in aanmerking te komen voor minimavoorzieningen. Daarnaast krijgt elke inwoner één vaste contactpersoon. Deze contactpersoon zorgt ervoor dat hulpvragen (ook op andere levensgebieden) bij de juiste netwerkpartners en/of gemeentelijke afdelingen terechtkomen.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1I	Invoeren Basisdienstverlening Schuldhulpverlening	✓	✓	+	✓
De focus lag op het inventariseren hoe het proces verloopt, hoe inwoners en netwerkpartners dit ervaren en waar behoefte aan verbetering ligt. Hier waren beperkt financiën voor nodig. We hebben in kaart gebracht hoe de toegang tot schuldhulp eruit ziet en welke organisaties een rol in dit proces hebben. Inhoudelijk krijgt de invoering in 2026 een vervolg waarbij we de verbinding maken met Dorpsgericht werken.					
1I	Financiële ondersteuning voor huishoudens met zorgkosten onderzoeken	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Kinderen in uitkeringsgezin. % kinderen tot 18 jaar	Renkum	4	5	Eind 2026 bekend	
	NL	6	6	Eind 2026 bekend	
Werkloze jongeren. % 16 t/m 22 jarigen	Renkum	2	2	Eind 2026 bekend	
	NL	2	2	Eind 2026 bekend	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	594	584	501	83
Baten				
Saldo van baten en lasten	-594	-584	-501	83
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-594	-584	-501	83

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Schuldhulpverlening	71
Overig	12
Subtotaal	83
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	83

Toelichting afwijkingen

Schuldhulpverlening

Voor het invoeren van de basisdienstverlening schuldhulpverlening heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten. In 2025 is het beschikbare budget voor de invoering van de basisdienstverlening schuldhulpverlening slechts beperkt benut. De focus lag vooral op het in kaart brengen van het huidige proces en het inventariseren van kansen en behoeften. Dit is binnen de reguliere capaciteit uitgevoerd waardoor minder kosten zijn gemaakt dan geraamd.

1J Inkomensvoorziening

Doel

Inwoners zijn zoveel mogelijk financieel zelfstandig; balans in inkomsten en uitgaven biedt hen bestaanszekerheid. Inwoners nemen zoveel mogelijk deel aan het arbeidsproces, waarbij werk moet lonen. Wij helpen inwoners waar nodig rond te komen. We bieden laagdrempelig ondersteuning aan.

Voortgang

Aantal huishoudens met uitkering

Eind 2025 ontvingen 556 huishoudens een uitkering. Dit is een daling van 34 huishoudens ten opzichte van eind december 2024. Ondanks deze afname hebben we een financieel nadeel van 1,9% (€191.000) ten opzichte van de ontvangen rijksbijdrage.

Instroom en uitstroom

Het aantal toegekende aanvragen is in 2025 afgenomen en het aantal beëindigde uitkeringen is toegenomen. De lagere instroom hangt vooral samen met de beperkte beschikbaarheid van woningen. Hierdoor is een achterstand ontstaan in de huisvesting van statushouders van circa 15 huishoudens.

Redenen beëindiging uitkering

De redenen voor het beëindigen van uitkeringen laten een divers beeld zien. Beëindigingen zijn toe te schrijven aan het project Voorliggende voorzieningen, dat in 2025 is afgerond. Daarnaast zijn 33 inwoners gaan werken en hebben zij voldoende inkomsten om de uitkering te beëindigen. Dit aantal is vergelijkbaar met 2024.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1J	Wetsvoorstel overbruggingsregeling alleenverdieners	✓	✓	✓	✓
1J	Invoeren Participatiewet in balans	✓	✓	✓	✓
1J	Ontwikkeling Regionaal Werkcentrum	—	—	✓	✓
Door personele wisselingen is er achterstand in het proces ontstaan. Regio Foodvalley voert wel de minimale wettelijke dienstverlening uit.					

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Banen. Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	Renkum NL	633,3 836,6	653,3 850,2	Eind 2026 bekend Eind 2026 bekend	
Lopende re-integratievoorzieningen. Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	Renkum NL	351,2 191,5	369,7 203,1	203 (tm aug. 2025; opschoonactie gedaan) 198 (tm aug. 2025)	
Netto arbeidsparticipatie. % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	Renkum NL	70,9 73,1	70,9 73,2	Eind 2026 bekend Eind 2026 bekend	
Personen met een bijstandsuitkering. Aantal per 10.000 inwoners	Renkum NL	274,7 344,8	281,4 343,6	235 281,2	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	15.616	16.917	17.174	-257
Baten	9.367	10.693	11.096	403
Saldo van baten en lasten	-6.249	-6.224	-6.078	146
Mutatie reserve	0	40	40	0
Gerealiseerd resultaat	-6.249	-6.184	-6.038	146

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Inkomensvoorziening uitvoering	62
Inkomensvoorziening BUIG	-61
Bijzondere Bijstand	-19
Re-integratie	110
WSW	41
Overig	13
Subtotaal	146
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	146

Toelichting afwijkingen

Inkomensvoorziening uitvoering

Dit budget is incidenteel verhoogd en bestemd voor het project screening bijstand op voorliggende voorzieningen. Het project is inmiddels vrijwel afgerond en de uitgaven bleken lager dan geraamd. Daarnaast hebben we extra middelen ontvangen voor de implementatie van de Participatiewet in balans die niet zijn ingezet.

Inkomensvoorziening BUIG

De hogere debiteureninkomsten zijn het gevolg van extra inzet om achterstanden in het debiteurenbeheer weg te werken.

Binnen de BUIG is € 158.000 meer uitgegeven aan loonkostensubsidie dan oorspronkelijk was geraamd. Daarnaast is € 73.000 meer uitgegeven aan Studietoelage. Het aantal studenten dat in verband met medische beperkingen een beroep op de Studietoelage doet blijft hoog. In 2025 hebben circa 20 studenten een beroep op de regeling gedaan, terwijl bij de start rekening gehouden werd met circa 5 studenten. Omdat de Studietoelage met terugwerkende kracht toegekend kan worden, zijn de bedragen soms hoog.

Bijzondere Bijstand

Het voordeel aan de inkomstenkant is ontstaan doordat een hoger bedrag aan terugbetalingen van leenbijstand is ontvangen van in totaal € 99.000. Deze hebben wij de afgelopen jaren nooit begroot maar bij de verantwoording altijd gesaldeerd met de uitgaven.

De uitgaven bijzondere bijstand waren hoger dan begroot. De uitgaven bewindvoering waren ten opzichte van 2024 € 40.000 hoger en ook de bijzondere bijstand voor levensonderhoud aan jongeren is gestegen. Daarnaast zagen we over de hele linie meer uitgaven bijzondere bijstand..

Participatiebudget re-integratie

Er is een voordeel van € 42.000 ontstaan door de uitvoering van de brede ondersteuning toeslagenaffaire. Het is een vergoeding voor zorg en verstrekkingen van Jeugdwet, Wmo en/of Participatiewet. Het Rijk compenseert de gemaakte kosten achteraf.

In het tweede half jaar van 2025 is een overschot ontstaan van € 68.000 ten opzichte van de najaarsnota. De voorbereiding van het project voor anderstaligen kostte meer tijd. Dit project gaat Q1 2026 van start. De kosten voor de accountmanager anderstaligen zijn lager dan begroot door beperkte beschikbaarheid van uren.

Participatiebudget WSW

We hebben vanaf 2025 een nieuwe regionale samenwerkingsovereenkomst WSW afgesloten. De kosten en opbrengsten zijn enigszins verschoven ten opzichte van 2024. De detacheringsopbrengst is verhoogd op basis van kostprijzen.

Binnen de uitvoering van de Wsw zijn de inkomsten hoger uitgevallen door nieuwe afspraken over de hoogte van de inleenvergoedingen. De kosten voor de uitvoering van de backoffice dalen gedeeltelijk mee met het aantal WSW-medewerkers. De loonkosten zijn hoger dan begroot. Het levert een eindresultaat op van € 41.000.

02 Omgeving

Wat willen we bereiken (ambitie)?

In de komende jaren gaan we nog meer dan voorheen integraal samenwerken. Niet alleen binnen onze organisatie, in en tussen de domeinen, maar vooral ook met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overige partners. Dit past ook goed binnen de gedachte van de Omgevingswet. Onze omgeving ontwikkelen we samen verder. Daarbij werken we dorpsgericht om de eigenheid van de dorpen en de diversiteit binnen de gemeente te behouden.

We stimuleren onze inwoners, ondernemers en partners om initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan een mooier, schoner, groener, vitaler, veiliger en duurzamer Renkum. Samen met hen geven we ook vorm aan de uitdagingen, die vanuit hogere overheden op ons af komen. Naast de Omgevingswet kan daarbij gedacht worden aan aspecten op het gebied van energie, klimaat en duurzaamheid, hittestress, wonen en natuur en landschap.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij daarvoor gedaan?

Wat wij per beleidsterrein willen bereiken, is uitgewerkt in de programmabegroting. Om niet in herhaling te vallen, verwijzen wij u naar de Begroting 2025.

Wat heeft het gekost?

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	22.943	25.221	23.490	1.731
Baten	13.292	14.654	14.693	38
Saldo van baten en lasten	-9.651	-10.566	-8.797	1.770
Mutatie reserve	38	-344	-1.524	-1.180
Gerealiseerd resultaat	-9.614	-10.910	-10.321	589

Overzicht per product

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet	-509	-1.029	-915	114
2B Wonen	-403	-268	-256	12
2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen	-566	-566	-564	2
2D Omgevingsvergunning	-1.179	-1.380	-1.176	205
2E Verkeer	-740	-695	-707	-12
2F Landschap, natuur en landgoederen	-88	-91	-98	-7
2G Milieu en duurzaamheid	-116	-115	-110	5
2H Energie en klimaat	-425	-414	-410	4
2i Dierenwelzijn	-71	-60	-59	1
2J Ondernemen en bedrijvigheid	-397	-427	-429	-2
2K Recreatie en toerisme	-309	-309	-309	
2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie	-440	-677	-504	172
2M Water en riolering	1.677	1.569	1.512	-57
2N Afvalverwijdering en -verwerking	1.122	1.132	1.108	-24
2O Groenonderhoud	-2.543	-3.363	-3.290	73
2P Wegen, straten en pleinen	-4.439	-4.003	-3.923	79
2Q Bos en natuurbeheer	-186	-214	-192	22
Totaal	-9.614	-10.910	-10.321	589

2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet

Doel

- Het realiseren van een leefomgeving met hoge kwaliteit.
- Gebruik en bescherming zijn in evenwicht, toegesneden op de maatschappelijke behoeften, ondersteund door effectieve dienstverlening en vergunningverlening.
- Dit vraagt om investeringen in dienstverlening, digitalisering, integraal werken, participatie en nieuwe wijzen van werken.

Voortgang

Omgevingswet: Bij iedere intake van de 3e categorie is er ruimtelijk geadviseerd rekening houdende met de bijzonderheden van het de omgevingswet (inclusief Omgevingsvisie en -plan) en is een aparte participatiecommissie geraadpleegd voor het geven van een participatieadvies, conform het participatiebeleid bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Er is gestart met de actualisatie van onze Omgevingsvisie. Bekeken is welk beleid geactualiseerd moet worden en aan welk nieuw beleid behoefte is. Daarbij zijn ook trends en ontwikkelingen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau meegenomen. In de loop van 2026 wordt gestart met het opstellen van de eerste contouren van de geactualiseerde Omgevingsvisie. Het nieuwe collegeprogramma gaat hierin mee.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	994	2.882	2.199	684
Baten	422	1.907	1.453	-454
Saldo van baten en lasten	-571	-975	-746	229
Mutatie reserve	62	-54	-169	-115
Gerealiseerd resultaat	-509	-1.029	-915	114

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Trafo's	96
Omgevingswet	70
Stikstof	44
Projecten	31
Verliesvoorziening planontwikkelingskosten	-29
Overig	17
Subtotaal	229
Mutatie reserve	
Projecten (omgevingswet)	-70
Projecten (vereveningsbijdrage)	-45
Totaal na mutatie reserve	114

Toelichting afwijkingen

Trafo's

De realisatie van de extra trafo's in de woonwijken verloopt trager dan verwacht. Liander en de gemeente zijn nu bezig met het opstellen van samenwerkingsovereenkomsten. De samenwerkingsovereenkomsten vormen de basis voor de daadwerkelijke realisatie van de extra trafo's. Na ondertekening van de overeenkomst wordt het duidelijk wat de werkelijke omvang en doorlooptijd wordt voor de realisatie. De nu gereserveerde budgetten en financiële onderbouwing blijven vooralsnog van kracht om t.z.t. de trafo's te plaatsen.

Omgevingswet

Voor het thema Omgevingswet zijn we nu in staat kleine aanpassingen te doen in het omgevingsplan en overige omgevingsdocumenten te publiceren. De echte grotere stappen zijn verschoven naar 2026, zoals aangekondigd in de najaarsnota, waar naar verwachting de ambtelijke capaciteit op dit gebied toeneemt. Dit heeft tot gevolg dat er minder onttrekking nodig was uit de reserve projecten.

Stikstof

Voor het thema stikstof blijft in 2025 een budget over van €44.000. Dit komt onder andere doordat lange tijd onduidelijk was of, en zo ja welke, regels er vanuit het Rijk en de provincie zouden komen. Omdat we daarop moesten wachten, was het niet doelmatig om in de tussentijd aanvullende externe capaciteit in te blijven huren. Hierdoor is in het afgelopen jaar het budget niet volledig besteed. In het najaar van 2026 zal de provincie het strokenbeleid (500 meter zone rondom gevoelige natura 2000 gebieden) waarin de gemeente Renkum valt gaan vaststellen. Dan wordt duidelijk of en hoe we dit budget rendabel kunnen inzetten.

Projecten

In 2025 is een viertal gebiedsontwikkelingsprojecten (administratief) afgesloten van derden, waarbij de gemeente faciliteert. Deze projecten zijn gerealiseerd of ten einde. Begeleiding vanuit de gemeente is niet meer nodig. De financiële bijdrage voor de gemeentelijke apparaatskosten bleek licht onvoldoende. Per saldo levert dit een nadeel op van € 3.000. Daarnaast is er één project dat voorheen een gemeentelijke grondexploitatie was (BIE) maar als concessie is verkocht aan een ontwikkelaar. Het gaat om de herontwikkeling van de Don Bosco-school te Renkum en de begeleiding daarvan. De kosten daarvan, zijnde €11.000, worden voorzichtigheidshalve direct meegenomen in het jaarresultaat. Wel wordt geprobeerd deze kosten alsnog te verhalen op de ontwikkelaar.

Opnieuw is er in 2025 een incidentele financiële bijdrage ontvangen, zijnde een boete van €45.000 (afgerond op duizendtallen), voor het tekort aan sociale woningbouw op een project. Het voorstel is, in navolging van voorgaande jaren, om dit bedrag toe te voegen aan de Reserve Grondbedrijf. Het beleid en de nadere voorwaarden die zien op het aanspreken van deze reserve is in voorbereiding en zal te zijner tijd worden aangeboden aan de raad.

Het totale jaarresultaat van deze faciliterende projecten komt hierdoor uit op een voordeel van € 31.000 (-€ 3.000 plus -€ 11.000 plus €45.000).

Verliesvoorziening planontwikkelingskosten

De gemeente heeft per 1-1-2026 zeven projecten in voorbereiding waarvan zij de gronden in eigendom heeft. De hiermee gemoeide kosten zijn 'planontwikkelingskosten', ook bekend als immaterieel vast actief (IMVA). Als onderdeel van het risicomanagement mogen deze voorbereidingskosten voor maximaal 5 jaar worden geactiveerd. Voor kosten die ouder zijn dan 5 jaar geldt dat deze moeten worden afgewaardeerd of een verliesvoorziening voor moet worden getroffen. Van drie projecten is hier sprake van (Renkum Klooster, Renkum Maatweg en Renkum Albert Schweitzerschool).

Er wordt een verliesvoorziening getroffen voor een totaalbedrag van, afgerond, € 29.000.

Grondexploitatie

Afwijking lasten en baten zit hoofdzakelijk binnen de grondexploitatie.

2B Wonen

Doel

- Winstmaximalisatie op de gronden die wij zelf ontwikkelen is meer dan voorheen een aspect dat bij de afweging van belangen betrokken wordt. Daarnaast zorgen we met onze partners ervoor dat er voldoende, passende en betaalbare woningen zijn voor al onze inwoners.
- We bouwen daarbij betaalbaar en sociaal voor de juiste doelgroepen.
- We werken conform de afspraken in de regio aan passende huisvesting voor onze aandachtsgroepen.
- Wij zetten in op de verbetering van de leefbaarheid van onze dorpen, wijken en buurten.
- We zorgen voor een gezonde leefomgeving en zetten daarbij in op het verduurzamen van de woningvoorraad, gezondheidsbevordering, klimaatadaptatie, natuur-inclusiviteit en vergroening en ruimte voor ontmoetingsplaatsen.
- We zetten binnen genoemde kaders in op versnelling van de woningbouwopgave.

Voortgang

De inspanningen om de woningbouwproductie te versnellen begint zijn vruchten af te werpen. In 2025 is er gestart met de bouw van 230 woningen. In de periode 2022-2025 zijn er daarnaast reeds circa 130 woningen gebouwd. Bij elkaar opgeteld heeft deze toevoeging betrekking op ongeveer 35% van de totale opgave. Ook het aantal betaalbare woningen neemt toe, zeker in de totale plancapaciteit; het beleid gericht op toename van het betaalbare segment is effectief. Winstmaximalisatie op de gronden die wij zelf ontwikkelen is een aspect dat bij de afweging van belangen betrokken wordt. Dit uitgangspunt verhoudt zich minder goed tot het uitgangspunt toevoegen sociale woningbouw.

Daarnaast zetten we in op het toevoegen van woningen door woningsplitsing, woningdelen, optoppen, transformaties et cetera. Het gaat om enkele tientallen woningen per jaar.

De productie van het aantal sociale huurwoningen gaat moeilijk, met onze toegelaten instelling zijn daarom versnellingsafspraken gemaakt. Ook zetten we in op overprogrammering, omdat er altijd sprake is van planuitval.

Om de realisatie van sociale huurwoningen financieel te ondersteunen zetten we een compensatieregeling sociale woningbouw op.

Om meer woningen voor onze aandachtsgroepen beschikbaar te krijgen (m.n. in de bestaande bouw) werken we momenteel aan een Woonzorgstrategie. Deze strategie richt zich ook op de doelgroep ouderen. Het gaat hierbij niet alleen om voldoende passende woningen voor de aandachtsgroepen, maar ook om een goede begeleiding en een goede landing in onze wijken en buurten. Leefbaarheid is een belangrijk onderwerp van de strategie.

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Gemiddelde WOZ waarde. Duizend euro	Renkum	402	413	440	
	NL	368	378	398	
Nieuw gebouwde woningen. Aantal per 1.000 woningen	Renkum	1,6	4,4	nb	
	NL	9,1	8,4	nb	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	403	268	256	12
Baten			665	665
Saldo van baten en lasten	-403	-268	409	677
Mutatie reserve	0	0	-665	-665
Gerealiseerd resultaat	-403	-268	-256	12

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Realisatiestimulans	665
Overig	12
Subtotaal	677
Mutatie reserve	-665
Totaal na mutatie reserve	12

Toelichting afwijkingen

Realisatiestimulans

Het doel van de Realisatiestimulans is om woningbouw te stimuleren. We ontvangen € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw start in de periode 2025 tot en met 2029. De raad heeft besloten dat dit geld in de reserve Realisatiestimulans wordt gestort in afwachting van inzet van de ontvangen middelen. Bij de verantwoording binnen de SiSa 2025 is aangegeven dat gestart is met de bouw van 95 betaalbare woningen. Dit betekent dat € 665.000 zal worden ontvangen van het Rijk. Dit bedrag wordt gestort in de reserve Realisatiestimulans.

2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen

Doel

- Het ontwikkelen, inrichten en behouden van een goed geordende, aantrekkelijke en veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en toeristen.
- Rekening houden met duurzaamheid, klimaatadaptatie, vergrijzing, vereenzaming, toegankelijkheid, (langer) zelfstandig wonen en biodiversiteit (zie ook 2A).

Voortgang

Het betreft een continue en doorlopend proces wat doorgevoerd is en wordt in de werkwijze en inhoud van de bestemmingsplannen / TAM-omgevingsplannen / omgevingsplannen. Er hebben hiervoor geen bijzondere en te noemen acties plaatsgevonden.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	607	607	593	14
Baten	41	41	29	-12
Saldo van baten en lasten	-566	-566	-564	2
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-566	-566	-564	2

2D Omgevingsvergunning

Doel

- Renkum streeft ernaar een gezonde gemeente te zijn om te wonen, werken en leven.
- Dit bereiken we door te blijven inzetten op het op het terugdringen van de overlast van industrie tot een gezond en leefbaar niveau.
- We zijn transparant en benaderbaar voor onze inwoners en medewerkers van de gemeente staan open voor signalen uit de samenleving en nemen deze signalen indien nodig ook mee richting partners zoals bijvoorbeeld de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA).

Voortgang

Het afgelopen jaar hebben we veel ingezet op het verbeteren van de handhaving door het opstarten van een aantal handhavingstrajecten zoals bijvoorbeeld de clusterwoningen. De voorbereidende werkzaamheden zijn inmiddels afgerond komend jaar kan begonnen worden met de uitvoering. Daarnaast zijn er 326 aanvragen om een kap-, uitrit- en bouwvergunningen behandeld en zijn de nodige uren besteed aan klachtenafhandeling en handhavingsbesluiten. Afgelopen jaar zijn de resultaten van de gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, die is uitgevoerd door het RIVM en de GGD, beschikbaar gekomen. Concluderend kan gezegd worden dat, hoewel de geurhindersituatie duidelijk verbeterd is sinds het laatste afnamemoment, de geurhinder (zeker in het gebied tot 500 meter van SWP) nog steeds gezondheidkundig onwenselijk is te noemen.

Afgelopen jaar heeft de commissie ruimtelijke kwaliteit 237 bouwplannen getoetst (210 reguliere adviezen en 27 adviezen voor monumenten). De kosten hiervoor worden via de legesverordening aan de initiatiefnemer doorbelast.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	1.875	1.852	2.025	-173
Baten	695	471	849	378
Saldo van baten en lasten	-1.179	-1.380	-1.176	205
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.179	-1.380	-1.176	205

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Bouwvergunningen (baten)	296
Bouw-, woning- en welstandstoezicht	-125
Overig	34
Subtotaal	205
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	205

Toelichting afwijkingen

Bouwvergunningen (baten)

Het gerealiseerde positieve resultaat is onder andere te verklaren door de legesopbrengsten voor de spoorwegonderdoorgang. In de Najaarsnota was eerder al aangegeven dat deze opbrengsten mogelijk nog in 2025 zouden worden geboekt. Destijds was dit echter nog niet zeker. Daarnaast hebben we ook bijna €65.000 aan leges ontvangen voor het behandelen van een aanvraag voor het aanpassen van de RWZI (beëindigen van de slibvergisting). Deze was door ons niet voorzien.

Bouw-, woning- en welstandstoezicht

Het gerealiseerde negatieve resultaat komt onder andere doordat het aantal klachten hoger is dan begroot, er meer controles bestaande bouw hebben plaatsgevonden (vanwege de projecten Zweiersdal en Clusterwoningen) en omdat er meer uren zijn besteed aan het opstellen van handhavingsbesluiten.

2E Verkeer

Doel

- Wij houden de gemeente Renkum veilig en bereikbaar voor alle verkeer;
- Wij richten de verkeersruimte zo in dat er een optimale balans ontstaat tussen bereikbaarheid, veiligheid en doorstroming op wegen;
- Wij stimuleren nadrukkelijk lopen, fietsen en OV-gebruik als alternatief voor de auto.

Voortgang

Met de vaststelling van de mobiliteitsvisie hebben we extra mogelijkheden om ontwerp uitgangspunten in de openbare ruimte aan te brengen die de doelen dichterbij brengen.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2E	Uitwerken uitvoeringsplan mobiliteitsvisie	✓	✓	✓	✓
2E	Verdieping Mobiliteitsvisie/-plan met Langzaam Verkeer (Lopen en fietsen) Beleidsplan;	✓	✓	✓	✓
2E	Digitaal ontsluiten van mobiliteitsdata	✓	✓	✓	✓

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	799	785	792	-7
Baten	50	44	54	10
Saldo van baten en lasten	-748	-742	-738	4
Mutatie reserve	8	47	32	-16
Gerealiseerd resultaat	-740	-695	-707	-12

2F Landschap, natuur en landgoederen

Doel

- Het prachtige landschap en de rijke natuur in onze gemeente is een kernwaarde waar inwoners en bezoekers van genieten.
- Ons groen is ons kapitaal.
- Om deze kernwaarde te behouden voor de toekomst, stellen we biodiversiteit, natuur en landschap centraal bij ons beheer van ons openbaar groen, onze landgoederen en onze bossen.

Voortgang

De doelen worden nagestreefd door activiteiten uit te voeren zoals het bestrijden van invasieve exoten, het deelnemen aan de intaketafel, het organiseren van het Groenberaad en het ondersteunen van vrijwilligers. Deze activiteiten worden regulier uitgevoerd.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	106	108	99	9
Baten	18	18		-18
Saldo van baten en lasten	-88	-91	-99	-9
Mutatie reserve	0	0	1	1
Gerealiseerd resultaat	-88	-91	-98	-7

2G Milieu en duurzaamheid

Doel

- We hebben een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving.
- We zijn klimaatneutraal en we zetten blijvend in op het verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval en zwerfafval.

Voortgang

In 2025 hebben we nieuwe prestatieafspraken gemaakt met de Stichting Renkums Beekdal, deze hebben een looptijd van 2026 tot en met 2028.

In deze afspraken staat onder andere dat de SRB bij het opstellen van het programma rekening houdt met de beleidsdoelstellingen van de gemeente Renkum.

Afgelopen jaar zijn de resultaten van de gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, die is uitgevoerd door het RIVM en de GGD, beschikbaar gekomen. Concluderend kan gezegd worden dat de hoewel de geurhindersituatie duidelijk verbeterd is sinds het laatste afnamemoment, de geurhinder (zeker in het gebied tot 500 meter van SWP) nog steeds gezondheidskundig onwenselijk is te noemen.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	116	115	110	5
Baten				
Saldo van baten en lasten	-116	-115	-110	5
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-116	-115	-110	5

2H Energie en klimaat

Doel

- We hebben een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving.
- Wij zijn klimaatneutraal op het gebied van Energie en warmte, Circulariteit, Biodiversiteit en Klimaatbestendigheid (Klimaatadaptatie).

Subdoel:

- We streven ernaar om in 2040 netto geen gasen meer uit te stoten die bijdragen aan klimaatverandering.
- We streven naar een circulaire economie in 2050.

Voortgang

De transformatie naar een klimaatneutrale, CO₂-uitstootarme gemeente is een doorlopende doelstelling. In 2025 zijn opnieuw belangrijke stappen gezet richting een CO₂-uitstootarme samenleving. Zo is een eerste wijkuitvoeringsplan vastgesteld door het college. In vijf wijken wordt nu een wijkuitvoeringsplan opgesteld of uitgevoerd. Ook het haalbaarheidsonderzoek naar een warmtenet in Renkum-Heelsum is vervolgd waarvan in 2026 de resultaten worden verwacht. Daarnaast is in 2025 de vergunning voor het zonneveld verleend.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2H	Opstellen Warmteprogramma	✓	+	✓	✓
Het warmteprogramma hoeft door een landelijke wijziging pas op 31 december 2027 te worden vastgesteld. Daardoor is er meer tijd om het programma vast te stellen.					
2H	Opstellen soortenmanagementplan	✓	-	✓	✓
Verwacht werd dat de provincie eind 2024 de kaders duidelijk zou maken waaraan een Gelders soortenmanagementplan moet voldoen. Helaas is dit in 2025 nog altijd niet gebeurd. Hierdoor is het voor ons niet mogelijk een soortenmanagementplan op te stellen.					
2H	Uitvoeren isolatieprogramma	+	+	+	✓
In 2025 zijn de voorwaarden voor de uitvoering van de specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie verruimd. Hierdoor komen meer bewoners in aanmerking voor subsidie en ondersteuning bij isolatie. Ook is de deadline verschoven naar 31 december 2028 waarop de resultaatsverplichting uit de specifieke uitkering moet zijn behaald. Hierdoor is er meer tijd voor de uitvoering. Bij de tweede en derde tranche van de specifieke uitkering zijn bovendien extra middelen beschikbaar gesteld.					

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Hernieuwbare elektriciteit. %	Renkum	5,9	nb	nb	nb
	NL	40,0	nb	nb	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	1.680	1.865	1.220	645
Baten	1.174	1.369	783	-587
Saldo van baten en lasten	-506	-495	-437	58
Mutatie reserve	81	81	27	-54
Gerealiseerd resultaat	-425	-414	-410	4

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Inwonersparticipatie en - communicatie	-24
Energie- en warmtetransitie	22
Biodiversiteit	36
Groene Metropool Regio	5
Overig	19
Subtotaal	58
Mutatie reserve	-54
Totaal na mutatie reserve	4

Toelichting afwijkingen

Inwonersparticipatie en - communicatie

We hebben een tekort van € 24.000 gerealiseerd bij Inwonersparticipatie en - communicatie. De reden hiervoor is dat de subsidie aan de Energiewinkel voor 2025 - 2027 grotendeels vooruitbetaald is waardoor de lasten in 2025 hoger zijn uitgevallen dan verwacht.

Energie- en warmtetransitie

In 2025 is het wijkuitvoeringsplan in Heveadorp tijdelijk gepauzeerd. Daardoor hebben we de begrote uitgaven hiervoor niet gerealiseerd. Begin 2026 wordt het wijkuitvoeringsplan hervat en worden de kosten in 2026 alsnog gemaakt.

Biodiversiteit

Het positieve resultaat is onder andere het gevolg van een extra ontvangen subsidie van de provincie Gelderland voor het uitvoeren van de aanpak Natuurvriendelijk Isoleren. Ook konden we opnieuw niet starten met het opstellen van een soortenmanagementplan waardoor de begrote uitgaven voor onder andere inkoopbegeleiding niet zijn gemaakt.

Groene Metropool regio

Er is een afrekening geweest over 2024. Deze afrekening hebben wij in het najaar ontvangen.

Mutatie reserve

Het positieve resultaat (€ 54.000) wordt via de reserve projecten meegenomen naar 2026 door een lagere onttrekking uit de reserve (€ 27.000 in plaats van € 81.000). De verwachting is dat in 2026 wel gestart kan worden met het aanbesteden en opstellen van het soortenmanagementplan. Ook wordt het wijkuitvoeringsplan van Heveadorp zoals aangegeven in 2026 hervat waardoor ook deze kosten alsnog gemaakt zullen worden.

SPUK

De afwijking op de lasten en de baten binnen dit product zit hoofdzakelijk bij de 3 spuk's binnen dit product. Per saldo is hierop geen resultaat en om die reden is er geen toelichting.

2i Dierenwelzijn

Doel

Het voorkomen van dierenleed en waar nodig verbeteren van de leefomstandigheden van zowel huisdieren als in het wild levende dieren.

Voortgang

De wettelijke taak is uitgevoerd.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	71	60	59	1
Baten				
Saldo van baten en lasten	-71	-60	-59	1
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-71	-60	-59	1

2J Ondernemen en bedrijvigheid

Doel

- We streven naar duurzame groei in onze gemeente en groei van de werkgelegenheid door een aantrekkelijke gemeente te zijn voor ondernemers.
- We willen een goed ondernemersklimaat en kwalitatief goede werklocaties. Zo dragen we zorg voor goed bereikbare en vitale bedrijventerreinen met een kwalitatief goede uitstraling en vitale winkelcentra die ook de leefbaarheid in de dorpen versterken.
- We willen hierbij een intensieve samenwerking met het bedrijfsleven, structuren versterken en koppelingen leggen met andere beleidsterreinen.

Voortgang

conform planning

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2J	Amendement A2 Programma 2J Ondernemen en bedrijvigheid en Programma 2K Recreatie en toerisme en 2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie	✓	✓	✓	✓
Uitgaven en inkomsten conform planning. In Q2 2026 kunnen we vaststellen hoe hoog de inkomsten toeristenbelasting 2025 waren en in hoeverre er sprake is van een (verwacht) overschot. Dit overschot zal worden gebruikt als reserve voor de komende jaren waar we een tekort verwachten op de producten 2J, 2K en 2L en we dit overschot zullen gebruiken om de basisactiviteiten binnen 2J, 2K, 2L te kunnen continueren.					
2J	Centrumregie	✓	✓	✓	✓
Het project loopt volgens plan en is, voor het centrum van Renkum, met hulp van de provincie iets verder uitgebreid. De geplande uitgaven voor de aanpak van het centrum van Renkum hebben niet in het najaar 2025 plaatsgevonden, maar vinden in 2026 plaats. Hierdoor is in 2025 een resultaat, welke wordt overgemaakt naar de reserve centrumregie.					

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Functiemenging. %	Renkum	43,3	43,9	nb	
	NL	54,2	54,5	nb	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	407	452	380	73
Baten	10	10	18	9
Saldo van baten en lasten	-397	-442	-361	81
Mutatie reserve	0	15	-68	-83
Gerealiseerd resultaat	-397	-427	-429	-2

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Centrumregie	83
Overig	-2
Subtotaal	81
Mutatie reserve projecten:	
Centrumregie	-83
Totaal na mutatie reserve	-2

Toelichting afwijkingen

Centrumregie

Voor Renkum Centrum is het plan, met hulp van de provincie, iets verder uitgebreid. Hierdoor zijn de geplande gemeentelijke uitgaven niet in 2025 uitgegeven, maar wordt het resultaat 2025 gestort in de projectreserve onderdeel centrumregie.

2K Recreatie en toerisme

Doel

- De gemeente Renkum is een aantrekkelijk gemeente voor recreanten en toeristen.
- Het gevarieerde stuwwallen landschap met kleine woonkernen, parken en landgoederen trekt recreanten en toeristen.
- Niet voor niets wisten kunstenaars onze dorpen te vinden en zijn we uitgegroeid tot een kunstenaarsgemeente.
- De meer recentere WOII geschiedenis (Airborne) maakt de gemeente extra interessant.
- We willen ons blijven profileren op bovengenoemde punten.

Voortgang

In 2025 zijn de doelstellingen conform afspraak behaald.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2K	Amendement A2 Programma 2J Ondernemen en bedrijvigheid en Programma 2K Recreatie en toerisme en 2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie	✓	✓	✓	✓
Uitgaven en inkomsten conform planning. In Q2 2026 kunnen we vaststellen hoe hoog de inkomsten toeristenbelasting 2025 waren en in hoeverre er sprake is van een (verwacht) overschot. Dit overschot zal worden gebruikt als reserve voor de komende jaren waar we een tekort verwachten op de producten 2J, 2K en 2L en we dit overschot zullen gebruiken om de basisactiviteiten binnen 2J, 2K, 2L te kunnen continueren.					

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	309	403	359	44
Baten		94	82	-12
Saldo van baten en lasten	-309	-309	-277	32
Mutatie reserve	0	0	-32	-32
Gerealiseerd resultaat	-309	-309	-309	0

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Extra budget uit toeristenbelasting	32
Subtotaal	32
Mutatie reserve	
Storting in projectenreserve 2J, 2K en 2L	-32
Totaal na mutatie reserve	0

Toelichting afwijkingen

Extra budget uit toeristenbelasting

In de Begroting 2025 zijn een aantal bezuinigingen opgenomen voor de producten 2J, 2K en 2L. Tegelijkertijd is de toeristenbelasting verhoogd, met als doel om inkomsten te generen waardoor deze bezuinigingen niet langer nodig zouden zijn. De bezuinigingen op deze 3 producten nemen tussen 2025-2028 elk jaar toe. We verwachten dat de inkomsten uit toeristenbelasting (deel doelbelasting) over 2025 hoger zullen zijn dan noodzakelijk is om alle activiteiten in 2025 uit te voeren. Voor de jaren 2027 en 2028 ontstaat er mogelijk een tekort.

Hiervoor is een projectenreserve 2J, 2K en 2L ingesteld voor deze 3 producten. De resultaten binnen deze producten worden via deze reserve verwerkt omdat bij deze producten in de begroting al rekening is gehouden met de hogere toeristenbelasting. Hieruit kunnen vervolgens eventuele toekomstige financiële tegenvallers worden gefinancierd, waardoor financiële risico's kleiner worden en we de activiteiten van deze 3 producten zoveel mogelijk kunnen voortzetten of zelfs extra activiteiten kunnen uitvoeren.

2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie

Doel

Met onze kernkwaliteiten, waaronder het zijn van een Airborne- en kunstenaarsgemeente, zijn we een aantrekkelijk gemeente voor inwoners, recreanten en toeristen.

Voortgang

- Door inzet van de toeristenbelasting is de culturele infrastructuur ook in 2025 ondersteund.
- De inventarisatie voor staat van onderhoud van (Airborne) monumenten en kunstwerken in de openbare ruimte is uitgevoerd en diverse monumenten zijn al gerenoveerd/gerestaureerd.
- Voor de Naald is onderzoek gedaan naar voeg- en metselwerk, kwaliteit impregneren en kwaliteit natuursteen. Aan de hand van de bevindingen is een uitvoeringsplan opgesteld.
- Een kwartiermaker heeft een start gemaakt voor het vestigen van Broedplaatsen in de verschillende dorpen.
- De marktconsultatie Concertzaal is afgerond, waarbij nu onderzocht wordt of de combinatie Raadszaal en cultuuractiviteiten samen kunnen gaan.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2L	Amendement A2 Programma 2J Ondernemen en bedrijvigheid en Programma 2K Recreatie en toerisme en 2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie	✓	✓	+	✓
Uitgaven en inkomsten conform planning. In Q2 2026 kunnen we vaststellen hoe hoog de inkomsten toeristenbelasting 2025 waren en in hoeverre er sprake is van een (verwacht) overschot. Dit overschot zal worden gebruikt als reserve voor de komende jaren waar we een tekort verwachten op de producten 2J, 2K en 2L en we dit overschot zullen gebruiken om de basisactiviteiten binnen 2J, 2K, 2L te kunnen continueren.					

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	490	783	518	265
Baten	60			
Saldo van baten en lasten	-430	-783	-518	265
Mutatie reserve	-10	106	14	-92
Gerealiseerd resultaat	-440	-677	-504	172

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Airborne, kunst- en kunstzinnige vorming n.a.v. taakstelling 'toerismebelasting'	57
Broedplaatsen	38
Cultuurbeleid (uit najaarsnota)	125
Concertzaal	35
Overigen	9
Subtotaal	264
Mutatie reserve	
Storting in projectenreserve 2J, 2K en 2L	-57
Projecten (voor Concertzaal aanbesteding exploitatie)	-35
Totaal na mutatie reserve	172

Toelichting afwijkingen

Airborne, kunstzinnige vorming nav taakstelling 'toerismebelasting'

Het amendement bestemt de opbrengsten toeristenbelasting boven het begrote bedrag van € 592.000 als doelbelasting voor de (optionele) activiteiten van de producten 2J en 2K en 2L. De middelen zijn ingezet voor het in stand houden van de basisinfrastructuur Kunst en Cultuur, zoals weergegeven in de Cultuurvisie "De kunst van verbinden".

We storten dit net als bij product recreatie en toerisme in de hier voor ingestelde projectenreserve 2J, 2K en 2L ingesteld voor deze 3 producten.

Broedplaatsen

De raad heeft voor uitvoering broedplaatsen een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld. Boekhoudkundig is dat verdeeld in € 50.000 over de begrotingsjaren 2025 en € 50.000 in 2026.

In 2025 is er een bedrag van € 12.000 beschikbaar gesteld voor een kwartiermaker. De overige uitvoeringskosten worden in 2026 gemaakt. Wij vragen om dit na 2025 in te mogen zetten via resultaatbestemming.

Cultuurbeleid

Het in de Najaarsnota 2025 beschikbaar gestelde budget voor Kunst En Cultuur mag worden ingezet tot en met het begrotingsjaar 2028.

In 2025 is er geen uitname geweest vandaar dat wij vragen om dit na 2025 in te mogen zetten via resultaatbestemming.

Concertzaal

De raad heeft, om te komen tot een nieuwe exploitatie voor de Concertzaal, een budget ter beschikking gesteld van €97.500. Deze nieuwe exploitatie zou d.m.v. een tender 'in de markt worden gezet'. Gelet op de beperkingen (financieel en locatiegebonden beperkingen) heeft er voorafgaande aan de tender een marktconsultatie plaatsgevonden. Uit deze marktconsultatie blijkt dat binnen de huidige beperkingen het vrijwel onmogelijk is om een haalbare exploitatie te realiseren.

In het traject om te komen tot verruimde kaders is door raad een motie ingediend om te onderzoeken of het mogelijk zou zijn om de raadzaal (tijdelijk) te huisvesten in de Concertzaal. Dit heeft geresulteerd in een besluit eind 2025 dat dit inderdaad de voorkeurslocatie is voor de tijdelijke raadszaal. Gedurende deze periode van onderzoek heeft de tender voor de exploitatie

stilgelegd. Deze werkzaamheden worden in 2026 weer opgestart. Wij vragen om het restant van het budget in 2026 in te mogen zetten om deze werkzaamheden te kunnen bekostigen.

Monumenten

De raad heeft voor renovatie (Airborne) monumenten en kunst in de openbare ruimte een bedrag van € 210.000 beschikbaar gesteld. Boekhoudkundig is dat verdeeld in over de begrotingsjaren 2025 € 25.000 en 2026 € 185.000.

In 2025 is er een bedrag van € 30.000 uitgegeven. De overige uitvoeringskosten volgen in 2026.

2M Water en riolering

Doel

- We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd kan worden door inwoners, ondernemers en bezoekers.
- We zetten ons in voor die onderdelen van de openbare ruimte (bijvoorbeeld oppervlaktewater) waar we formeel geen beheerder van zijn.
- We streven ernaar dat ook deze onderdelen schoon blijven en duurzaam en veilig gebruikt kunnen worden zonder de gezondheid in gevaar te brengen.

Voortgang

De reguliere activiteiten zijn uitgevoerd conform planning in het Beheerplan Water&Riolering

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	3.956	3.570	3.704	-135
Baten	5.633	5.139	5.216	78
Saldo van baten en lasten	1.677	1.569	1.512	-57
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.677	1.569	1.512	-57

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Infiltratie-/ hemelwatervoorziening	53
Vrijvervalriolering	53
Elektromechanisch	34
Samenwerking en communicatie	21
Overig	23
Rioolheffing	66
Subtotaal	250
Mutatie voorziening GRP i.v.m. saldo product 2M water en riolering	-250
Mutatie voorziening GRP i.v.m. straatreiniging, kwijscheldingen, BTW en overhead	-57
Totaal na mutatie reserve	-57

Toelichting afwijkingen

Infiltratie-/ hemelwatervoorziening

De hemelwatervoorzieningen worden middels een prestatieovereenkomst doelmatig onderhouden. Deze overeenkomst bestaat uit regulier onderhoud en uit groot onderhoud. Uit de door de aannemer uitgevoerde inspecties bleek dat het reguliere onderhoud aan een groot aantal complexe voorzieningen kon worden uitgesteld. Dit levert een voordeel op van € 42.000. Groot onderhoud betreft werkzaamheden die conform de overeenkomst met de aannemer tot € 10.000 bedragen. Omdat een deel van dit onderhoud dit bedrag overschreed, is het onderhoud gebundeld en als investering aanbesteed wat tot een voordeel leidt van € 11.000. Beiden tezamen leiden tot een voordeel van € 53.000.

Vrijvervalriolering

Het voordeel van € 53.000 op het onderdeel vrijvervalriolering bestaat uit meerdere onderdelen. De onderdelen met een voordeel dan wel nadeel boven € 10.000 worden hier kort van een toelichting voorzien. Bij het opstellen najaarsnota is een inschatting gemaakt van de te verwachten werkzaamheden ten behoeve van het reinigen, inspecteren en wortelfrezen. Een groot deel van de geplande werkzaamheden is na overleg met de Provincie uitgesteld. Dit levert een voordeel op van € 57.000. Werkzaamheden ten behoeve van het onderdeel calamiteiten vrijverval zijn van onvoorziene aard. Op basis van voorgaande maanden wordt het budget op dit onderdeel in zowel de voorjaars- als najaarsnota zo nauwkeurig mogelijk bijgesteld. In de laatste maanden van 2025 hebben zich meer onvoorziene zaken voorgedaan dan eerder ingeschat. Zo is onder andere het roerwerk van Bak T (zuivering) hersteld na schade en was het herstel van klinkersleuven omvangrijker dan voorgaande jaren. Dit bij elkaar levert een nadeel op van € 23.000. Met betrekking tot herstelwerkzaamheden aan kolken, ontluuchters en putranden is een voordeel ontstaan van € 17.000. Op basis van inspecties zijn de werkzaamheden uitgesteld naar 2026. Bij het reinigen en inspectie van de riolering worden ook de inspectieputten geïnspecteerd. Uit deze inspecties bleek er meer gebreken te zijn dan op basis van voorgaande jaren. Dit levert een nadeel op van € 14.000. De overige afwijkingen onder de € 10.000 bedragen een voordeel van in totaal € 16.000.

Elektromechanisch

Het voordeel van € 34.000 op deze hoofdgroep bestaat uit meerdere onderdelen. De onderdelen met een voordeel dan wel nadeel boven € 10.000 worden hier kort van een toelichting voorzien. Voor het onderhoud van de IBA's en rioolgemalen is afgelopen jaar opnieuw een aannemer gecontracteerd die de komende jaren het beheer en onderhoud aan zowel de IBA's als de (hoofd)gemalen, pompunits en IBA's uit gaat voeren. Met deze nieuw gecontracteerde aannemer zijn op basis van inspecties werkzaamheden bepaald. Deze worden niet in 2025 maar in 2026 uitgevoerd. Dit levert voor de (hoofd)gemalen en pompunits totaal een voordeel op van € 22.000. Aanpassingen in de budgetten voor 2026 worden in de voorjaarsnota doorgevoerd. De overige afwijkingen onder de € 10.000 bedragen in totaal € 12.000.

Samenwerking en communicatie

Een groot deel van het voordeel op dit onderdeel komt door het geraamde bedrag voor afkoppeladviezen. Dit zijn maatwerkadviezen aan huis om ter plekke inwoners te ondersteunen bij het afkoppelen van hun woning en het verwerken van regenwater op hun eigen perceel. Deze adviezen vinden op aanvraag plaats. Er zijn in 2025 weinig aanvragen voor een advies gedaan. In 2024 is een 'strippenkaart' aangeschaft voor het verstrekken van adviezen. Hier stond nog een fors bedrag open, zodat we in 2025 geen extra adviezen hebben hoeven inkopen. Voor 2025 was € 17.000 beschikbaar, wat niet is uitgegeven.

Verder is er nog een voordeel geboekt van € 4.000 op diverse kleinere begrote uitgaven.

Overig

Voor de uitvoering van het beheerplan Water en Riolering huren we specifieke kennis, kunde en capaciteit in. Door deze inhuur kunnen we flexibel en gepast inspelen op de vragen en werkzaamheden waar we als team voorstaan. In 2025 hebben we minder dan eerder voorzien van deze flexibele inhuur gebruik gemaakt wat in dit geval een voordeel oplevert. Op de overige onderdelen uit het beheerplan Water en Riolering zoals met name het bouwkundig onderhouden van de pompunits en de activiteiten met betrekking tot klimaatadaptatie en bewustwording is in totaal minder uitgegeven dan begroot.

Rioolheffing

Er is € 66.000 meer rioolheffing ontvangen dan begroot. Voor een toelichting op dit onderdeel van het resultaat verwijzen we u naar paragraaf 1 Lokale heffingen, onderdeel Rioolheffing.

Mutatie voorziening GRP

Bij de berekening van de rioolheffing worden ook kosten meegenomen die niet direct op het product Water en riolering worden gerealiseerd, zoals overhead, straatreiniging, BTW en kwijtscheldingen. Mutaties op deze posten ten opzichte van de begroting heeft invloed op de mutatie van de voorziening.

Overhead is een percentage over de directe salariskosten en (flexibele) inhuur van dit product.

De inhuur is lager dan begroot hierdoor is de toerekening van overhead € 33.000 lager.

50% van de kosten straatreiniging wordt meegenomen bij de heffing. Omdat de werkelijke kosten straatreiniging lager zijn dan begroot is de onttrekking uit de voorziening bijna € 5.000 lager. De verleende kwijtscheldingen voor de rioolheffing zijn lager dan begroot, hierdoor is de onttrekking uit de voorziening € 19.000 lager.

2N Afvalverwijdering en -verwerking

Doel

- We hebben een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving.
- We zijn klimaatneutraal.
- We zetten blijvend in op het verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval en zwerfafval.

Voortgang

In het Afvalbeleidsplan 2021 is de ambitie uitgesproken dat de hoeveelheid restafval in 2023 op 100 kg per inwoner uitkomt. Dit doel is behaald. Voor het jaar 2025 is een zeer ambitieuze doelstelling van 80 kg per inwoner uitgesproken. Dit doel is in 2025 niet behaald. In de praktijk blijkt dat veel Nederlandse gemeenten moeite hebben om de doelstelling van 100 kg per inwoner te halen. Daarnaast zegt de hoeveelheid restafval per inwoner weinig over het hogere circulaire doel: hoeveel van het ingezamelde afval daadwerkelijk wordt hergebruikt. Daarom richt de landelijke overheid zich minder op de hoeveelheid restafval per inwoner maar op het recyclepercentage. Uit de Landelijke Benchmark Huishoudelijk Afval 2024 (BMHA) blijkt dat het recyclepercentage van Renkum op 62% is uitgekomen. Daarmee doet Renkum het beter dan het gemiddelde van de Benchmark wat op 58% ligt. De hoeveelheid restafval ligt in 2024 op 90 kg per inwoner. Ook daarmee doet Renkum het beter dan het gemiddelde van de Benchmark wat op 140 kg per inwoner ligt. Dit vertaalt zich door in de aan afval toe te rekenen kosten. In Renkum is dat € 208 per huishouden. Voor vergelijkbare gemeenten is dat € 236 per huishouden. Een belangrijke reden voor de prima resultaten is dat restafval sinds 2024 om de vijf weken wordt ingezameld. Dit in combinatie met het betalen per keer dat restafval wordt aangeboden.

Ook tekenen de effecten van de invoering van statiegeld op kleine flesjes en blikjes zich af. Dat geldt ook voor het ingevoerde verbod op Single Use Plastics. Dit zorgt voor een verdere afname van de hoeveelheid ingezameld pmd. Daarnaast is ook op andere producten een 'producentenverantwoordelijkheid' in het leven geroepen waardoor deze afvalstromen minder vaak in het afval terecht komen. Deze maatregelen dragen bij aan minder afval en een hogere mate van circulariteit. De verwachting is dat de trend van minder afval zich de komende jaren doorzet.

In 2024 zijn met het vaststellen van de begroting voor 2025 een aantal maatregelen doorgevoerd om te besparen op de kosten. Zo wordt gft vanaf 2026 tijdens de wintermaanden minder vaak opgehaald en is het 'Waardepunt' (afvalbrengstation) sinds juli 2025 een extra dagdeel gesloten. De in 2024 voorgestelde invoering van een kliko voor pmd per 2026 is voorlopig 'on hold' gezet. De reden hiervan is een andere manier van vergoedingen voor ingezameld pmd. Vanaf 2026 is de vergoeding namelijk afhankelijk van de ingezamelde kwaliteit. Hoe hoger de kwaliteit, hoe meer vergoeding de gemeente ontvangt. Omdat uit ervaring in den lande blijkt dat de kwaliteit van pmd wat met kliko's wordt ingezameld lager is, blijft de inzameling met zakken vooralsnog in stand. Begin 2027 wordt bepaald wat de kwaliteit is, waarmee ook de vergoeding vast komt te staan. Dan kan een definitief besluit genomen worden over de invoering van de pmd kliko. Naar verwachting is de invoering van de kliko niet langer zinvol.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2N	Evalueren Afvalbeleid 2020	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Omvang huishoudelijk restafval.					
Kg/inwoner	Renkum	77	73	80	
	NL	148	148	nb	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	3.607	3.831	3.784	47
Baten	4.729	4.963	4.892	-71
Saldo van baten en lasten	1.122	1.132	1.108	-24
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.122	1.132	1.108	-24

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Afval algemeen	180
Oud papier	21
Vuillophaal en -afvoer	-66
Vuilverwerking	8
Baten afvalstoffenheffing	-36
Subtotaal	107
Mutatie voorziening afvalstoffenheffing	-107
Mutatie voorziening afvalstoffenheffing i.v.m. straatreiniging, kwijscheldingen, BTW en overhead	-24
Totaal na mutatie voorziening	-24

Toelichting afwijkingen

Afval algemeen

In het jaar 2025 is er in totaal 635 ton minder afval aan huis opgehaald dan eerder begroot. Dit geldt o.a. voor het restafval en betekent dat hierdoor ook minder restafval naar de verbrander gaat en we minder verbrandingsbelasting (door het Rijk ingevoerd om gemeenten te motiveren tot gescheiden inzamelen van afval) hoeven te betalen. Het voordeel hiervan bedraagt € 70.000.

Ook de hoeveelheid ingezameld gft is minder, daarnaast heeft er per 1 juli 2025 een tariefwijziging plaatsgevonden, het gemiddelde tarief waar rekening mee is gehouden, is ten opzichte van de begroting lager. Dit levert een voordeel op van € 73.000.

Afgelopen jaar is een intensief traject gevolgd met alle ACV-gemeenten om de tarieven te herijken. Dit met het oog op de toetreding van nieuwe gemeenten tot ACV. Dit heeft geleid tot een correctie op de tarieven, zoals die voor alle ACV gemeenten gelden. Voor Renkum heeft dit een voordeel opgeleverd van € 16.000.

Tot slot is er UPV subsidie ontvangen voor matrassen van € 15.000, resulteert de sluiting van het Waardepunt per 1 juli 2025 met een halve dag € 15.000 besparing op en zijn er overige nadelen van € 9.000.

Oud papier

Als gevolg van de ontwikkelingen op de wereldmarkt, verschilt de opbrengst van papier vaak per maand. Voor 2025 is uitgegaan van een gemiddelde opbrengst van 70 euro per ton. In de praktijk is het echter ruim 80 euro per ton. Dit zorgt voor een hogere opbrengst dan vooraf gedacht, ondanks dat de hoeveelheid ingezameld papier is afgenomen. Deze trend zit zich al enkele jaren door vanwege de verschuiving van papier naar verpakkingskarton.

Vuilophaal en -afvoer

In de raadsbrief van 3 februari 2026 is de raad geïnformeerd over administratief niet correct afgewikkelde pmd 2018, dat resulteerde in een te betalen bedrag van € 105.000. Dit bedrag kan deels opgevangen worden door een ontvangst in 2025 van de afwikkeling pmd uit 2022 van € 25.000 en deels door het positieve resultaat op dit product in 2025.

Vuilverwerking

Naast dat onze inwoners luiers af kunnen leveren op Veentjesbrug, zijn er ook afspraken gemaakt met enkele kinderdagverblijven dat onze inwoners daar ook luiers kunnen afleveren. Met de kinderdagverblijven is de afspraak gemaakt dat zij daarvoor een factuur kunnen sturen naar de gemeente. Afgelopen jaar is minder gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Hierdoor is een voordeel ontstaan.

Baten afvalstoffenheffing

In onze gemeente bestaat de afvalstoffenheffing uit twee delen: een vast deel op basis van gezinsgrootte en een variabel deel op basis van de hoeveelheid restafval die wordt aangeboden. Omdat de hoeveelheid ingezameld restafval minder is dan begroot, neemt ook de opbrengst van het variabele deel van de afvalstoffenheffing af. Immers, als onze inwoners de klike minder vaak ter lediging aanbieden omdat zij het afval goed weten te scheiden, zorgt dat voor minder inkomsten van het variabele deel van de afvalstoffenheffing.

Mutatie voorziening afvalstoffenheffing i.v.m. overhead, straatreiniging, BTW en en kwijtscheldingen

Bij de berekening van de afvalstoffenheffing worden ook kosten meegenomen die niet direct op het product Afvalverwijdering en -verwerking worden gerealiseerd, zoals overhead, straatreiniging, BTW en kwijtscheldingen. Mutaties op deze posten ten opzichte van de begroting heeft invloed op de mutatie van de voorziening.

De onttrekking uit de voorziening afvalstoffenheffing is grotendeels te verklaren doordat de verleende kwijtscheldingen lager zijn dan begroot.

20 Groenonderhoud

Doel

- Groen draagt bij aan de duurzaamheid, gezondheid en leefbaarheid van onze leefomgeving
- We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam is en veilig gebruikt en beleefd wordt door inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voortgang

In 2025 is er conform de werkplanning onderhoud uitgevoerd aan de verschillende beheergroepen. Wij hebben het onderhoud (weer) laten schouwen deze is conform het vastgestelde onderhoudsniveau uitgevoerd. In het plantseizoen 2025-2026 is er qua boom en plantsoenrenovatie de nadruk gelegd op het planten van circa 230 nieuwe bomen.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
20	Financieel kostendekkingsplan groen	✓	—	✓	✓
De behandeling van het financieel kostendekkingsplan is vertraagd. Deze wordt na verwachting in het 2e kwartaal van 2026 opnieuw aangeboden aan de raad.					

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	2.901	3.083	2.943	140
Baten	397	397	370	-27
Saldo van baten en lasten	-2.504	-2.686	-2.573	113
Mutatie reserve	-39	-677	-717	-40
Gerealiseerd resultaat	-2.543	-3.363	-3.290	73

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Boom- en plantsoenrenovatie	79
Bomenverordening	11
Plantsoenen en parken overig	38
Begraafplaatsen en lijkbezorging	-30
BTW sportparken	15
Subtotaal	113
Mutatie reserve projecten groenbeheer	-29
Mutatie reserve projecten bomenverordening	-11
Totaal na mutatie reserve	73

Toelichting afwijkingen

Boom- en plantsoenrenovatie

Door capaciteits en plotselinge inval van het winterweer in het groeiseizoen is er minder (renovatie) werk uitgezet/uitgevoerd waardoor er met name budget over is op de renovatiebudgetten. Een deel van het budget opstellen beheerplan groen wordt overgezet naar 2026 daar dit project nog niet is afgerond.

Bomenverordening

De voorbereiding van het raadsvoorstel aanpassing Bomenverordening is over de verkiezingen heen getild.

Plantsoenen en parken overig

Dit budget wordt ingezet bij extreme weersomstandigheden (hitte en droogte) en dan voornamelijk voor de extra inhuur voor het bewateren van bomen en plantsoenen. In 2025 was het niet noodzakelijk extra in te huren waardoor er per saldo geld is overgebleven.

Plantsoenen en parken overig

Op dit moment zijn boomonderhoud en boominspectie twee aparte werkzaamheden welke afzonderlijk van elkaar worden uitgevoerd. Vooruitlopend op de nieuwe raamovereenkomst waarbij we beide werkzaamheden in willen integreren heeft er geen inspectie plaatsgevonden wat heeft geresulteerd in een lichte onderschrijding van dit budget.

Begraafplaatsen en lijkbezorging

Er is een lichte onderschrijding op de inkomsten begraafplaatsen. Dit wordt veroorzaakt door minder uitvaarten in 2025. Het tekort is beperkt door uitvaarten op de natuurdelen van onze begraafplaatsen. In het algemeen zijn de kosten voor (groen)onderhoud gestegen wat zorgt voor een overschrijding van de uitgaven. Tevens hebben we schades moeten vergoeden welke niet voorzien waren.

BTW Sportparken

De BTW van de sportparken kan via de specifieke uitkering sport worden teruggevraagd. Bij de SiSa-verantwoording over de SPUK Sport is een bedrag van € 15.000 opgenomen voor de sportparken.

Mutatie reserve projecten groenbeheer

Zie de toelichting bij boom- en plantsoenrenovatie hierboven.

Mutatie reserve projecten bomenverordening

Zie de toelichting bij bomenverordening hierboven.

2P Wegen, straten en pleinen

Doel

We beheren de verharde openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd wordt door inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voortgang

We houden de wegen in stand conform doel

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	4.423	4.317	4.240	77
Baten	49	177	264	87
Saldo van baten en lasten	-4.375	-4.140	-3.976	164
Mutatie reserve	-64	137	53	-85
Gerealiseerd resultaat	-4.439	-4.003	-3.923	79

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Wegen, straten en pleinen, onderhoud	74
Kabels en leidingen	28
Openbare verlichting	31
Overig	32
Subtotaal	164
Mutatie reserve wegen groot onderhoud	-52
Mutatie reserve openbare verlichting	-27
Mutatie reserve civiele kunstwerken	-6
Totaal na mutatie reserve	79

Toelichting afwijkingen

Wegen, straten en pleinen, onderhoud

De afwijking bij wegen, straten en pleinen heeft grotendeels betrekking op de VAT-kosten, er zijn meer werkzaamheden door de eigen medewerkers opgepakt.

Daarnaast is het beheerplan civiele kunstwerken nog niet afgerond, het resterende budget is toegevoegd aan de reserve civiele kunstwerken.

Kabels en leidingen

Door een actief beleid te voeren zijn de inkomsten nog meer toegenomen door goede afspraken met de bekabelers en goed toezicht.

Openbare verlichting

Het resultaat van de openbare verlichting is toegevoegd aan de reserve openbare verlichting.

Overig

Het overig resultaat is deels te verklaren doordat er meer kosten zijn ontstaan bij de aanleg van inritten dan in redelijkheid gefactureerd kan worden. Daarnaast heeft de afwijking betrekking op bestek groenonderhoud, gladheidsbestrijding, overige voorzieningen wegen en tractie.

Mutatie reserve groot onderhoud

Zie de toelichting bij wegen, straten en pleinen, onderhoud

Mutatie reserve openbare verlichting

Zie de toelichting onder openbare verlichting.

Mutatie reserve civiele kunstwerken

Zie de toelichting onder wegen, straten en pleinen, onderhoud.

2Q Bos en natuurbeheer

Doel

- Bosbeheer gericht op het versterken van biotopen voor planten en dieren.
- Actief werken aan het omschakelen naar meer loofbos, zodat er minder water verdampt door naaldbomen die dat ook in de winter doen.
- Door deze aanpassingen wordt het bos meer klimaatbestendig.
- Houtoogst om inkomsten te genereren krijgt in ons bosbeheer een ondergeschikte prioriteit.
- Prioriteit leggen bij het versterken van biodiversiteit en het klimaatbestendig worden van onze (toekomstige) bossen.

Voortgang

Doelen hebben betrekking op langere termijn. Wij werken aan aanpassingen van het beleidsplan bossen. Uitvoering hiervan is inmiddels in voorbereiding.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2Q	Uitvoeringsplan bossen	✓	✓	✓	✓

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	199	240	209	31
Baten	13	25	17	-8
Saldo van baten en lasten	-186	-214	-192	22
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-186	-214	-192	22

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Bossen	22
Subtotaal	22
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	22

Toelichting afwijkingen

Bossen

Met de invoering van habitatbossen door de Provincie (houtoogstverbod) en de pensionering van de bosuitvoerder daarop aan voorafgaand is er in 2025 besloten een deel van de (specialistische) taken bosbeheer onder te brengen bij een externe. Het bureau had in 2025 helaas te maken met personeelsgebrek door langdurige ziekte van een personeelslid. Hierdoor is er minder afname van uren geweest.

03 Organisatie

Wat willen we bereiken (ambitie)?

We willen een gemeente zijn die betrouwbare dienstverlening levert. Naar onze inwoners én intern naar onze eigen collega's en ons gemeentebestuur. We willen een gemeente zijn die wendbaar is in het aansluiten op wensen en initiatieven van inwoners, partners en collega's en ook wendbaar is in het aansluiten op nieuwe wetgeving en maatschappelijke opgaven. We hebben als bestuurlijk kader dat we een zelfstandige gemeente blijven en om dat te kunnen blijven, willen we meer en beter kunnen samenwerken met partners (andere gemeenten of organisaties). Dat allemaal willen, vraagt om een vitale organisatie met goed werkgeverschap als belangrijkste speerpunt. Want dit alles kunnen we alleen als onze medewerkers en wij als leidinggevenden dat kunnen waarmaken. Als onze medewerkers de professionals zijn die de ruimte krijgen om hun verantwoordelijkheid te nemen, die wendbaar kunnen en willen zijn, die de ruimte krijgen zich te ontwikkelen, die helder hebben wat van hen wordt verwacht, die mogen werken in een stimulerende werkomgeving én, misschien wel het belangrijkste; die ondersteund worden door (en gemak ervaren van) eenvoudige processen, duidelijke rollen en gebruiksvriendelijke systemen.

Onze visie:

- We zijn een wendbare organisatie
- We bieden betrouwbare (digitale) dienstverlening
- We zijn een goede werkgever
- We werken samen met partners waar dat slimmer is

Om deze visie waar te maken werken we volgens onze organisatiewaarden.

Want we willen ons werk met aandacht kunnen doen en goed kunnen afronden. Daar ook de tijd voor hebben. We willen helderheid over wat van een ieder wordt verwacht en pas aan een klus beginnen als die helderheid er voor betrokkenen is. We willen dat iedereen zich niet alleen verantwoordelijk weet voor zijn of haar stukje van het proces maar ook voor het geheel en het eindresultaat. We willen in staat zijn elkaar daarop aan te spreken of (nog beter) dat een ieder in staat is zich uit te spreken. En we willen heel graag dat we ons werk eenvoudiger weten te maken en iedereen gemak bieden in het ondersteund worden door processen en systemen.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij daarvoor gedaan?

Wat wij per beleidsterrein willen bereiken, is uitgewerkt in de programmabegroting. Om niet in herhaling te vallen, verwijzen wij u naar de Begroting 2025.

Wat heeft het gekost?

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	19.428	21.019	22.141	-1.121
Baten	1.079	1.184	2.482	1.298
Saldo van baten en lasten	-18.349	-19.835	-19.658	177
Mutatie reserve	-203	-115	-763	-648
Gerealiseerd resultaat	-18.551	-19.951	-20.422	-471

Overzicht per product

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
3A Dienstverlening	-555	-607	-572	34
3B Dorpsgericht werken	-92	-92	-82	10
3C Organisatie en bedrijfsvoering	-15.132	-15.769	-15.586	183
3D Huisvesting / Gemeentehuis	-918	-1.454	-1.307	148
3E Samenwerkingsverbanden	-362	-390	-369	22
3F Goed bestuur	-1.491	-1.638	-2.506	-869
Totaal	-18.551	-19.951	-20.422	-471

3A Dienstverlening

Doel

Ons aanbod en onze dienstverleningsprocessen zijn zo ingericht dat zij aansluiten bij de wensen, beleving en behoeften van inwoners en ondernemers.

Subdoelen:

- Klantgerichtheid/ gastvrijheid staat centraal in de contacten die inwoners en ondernemers hebben met onze gemeente.
- We bieden onze producten en diensten zoveel mogelijk digitaal aan, zodat onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk zaken op ieder gewenst tijdstip en locatie kunnen regelen.
- Daar waar in onze dienstverlening regels beperkend zijn, blijven we zoeken naar (andere) mogelijkheden.

Voortgang

Uit het rapport van Telan blijkt dat de bereikbaarheid van ons Klantcontactcentrum zeer positief is beoordeeld. Deze uitkomst onderstreept de kwaliteit van onze dienstverlening en vormt een belangrijke stimulans om dit niveau ook in het komende jaar te continueren en verder te versterken.

Daarnaast voeren gemeenten jaarlijks een zelfevaluatie uit op basis van het normenkader van het 'Kwaliteitsinformatie Stelsel van Basisregistraties', waarin onder meer de compleetheid, juistheid en actualiteit van gegevens worden beoordeeld. De recente zelfevaluatie heeft enkele verbeterpunten aan het licht gebracht. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld. In dit kader zijn diverse werkprocessen geoptimaliseerd en is gestart met de realisatie van een uitwijklocatie bij de gemeente Arnhem, om de continuïteit van de gegevensverwerking bij calamiteiten te waarborgen.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	1.127	1.212	1.319	-107
Baten	572	605	746	141
Saldo van baten en lasten	-555	-607	-572	34
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-555	-607	-572	34

3B Dorpsgericht werken

Doel

We stemmen onze inzet af op de behoeften van inwoners in de dorpen. Doordat we samenwerken met inwoners, ondernemers en organisaties, geven we ruimte aan initiatieven uit de samenleving. We stimuleren onze inwoners, ondernemers en partners om initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan een mooier, schoner, vitaler, veiliger en duurzamer Renkum. Dat vergt ook een andere manier van werken in de organisatie, waarbij slim samenwerken en "werk met werk maken" centraal staan. Ongeacht de domeinen waarin de activiteiten plaatsvinden, en de deskundigheden die daarvoor nodig zijn, gaan we hierop verkennen en ontwikkelen. Daarvoor is samenhangende en domein-overstijgende planvorming noodzakelijk.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	149	404	344	60
Baten				
Saldo van baten en lasten	-149	-404	-344	60
Mutatie reserve	57	312	262	-50
Gerealiseerd resultaat	-92	-92	-82	10

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Sociale dorpssteams	42
Renkum Verbindt	7
Overigen	11
Subtotaal	60
Reserve Sociaal domein	-42
Reserve projecten (onderdeel Dorpsgericht werken)	-7
Totaal na mutatie reserve	10

Toelichting afwijkingen

Sociale dorpssteams

In 2025 is minder ingehuurd dan voorzien was. Het restant is nog beschikbaar in de reserve Sociaal domein.

Renkum Verbindt

De verwachte afwikkeling (die definitief in 2026 volgt) leidt tot een lagere onttrekking aan de reserve.

3C Organisatie en bedrijfsvoering

Doel

Ons doel is een goed functionerende organisatie waarbij vlot en gemakkelijk kan worden aangesloten bij de verwachtingen, ontwikkelingen en vraagstukken binnen onze gemeente. Dat vraagt van de organisatie om continu alert te zijn op ontwikkelingen en te toetsen of de manier waarop wij onze doelen willen bereiken nog passend en meest effectief is. Deze strategie leidt tot een optimale inzet van middelen, het bereiken van organisatiedoelen en het borgen van de zelfstandigheid van de organisatie. Maar dit vraagt ook om het maken van keuzes en aanpassingsvermogen van de organisatie.

Werken vanuit mogelijkheden en passende oplossingen moet ons DNA worden. Hierbij weten we de kracht van de samenleving optimaal te benutten en zorgen dat zaken worden gerealiseerd zonder dit over te nemen. Een stabiele financiële basis en een betrouwbare informatiehuishouding moeten de basis vormen om in te spelen en mee te bewegen op alle noodzakelijke veranderingen.

Voortgang

Hoofdpunt is dat een besluit genomen is over de bestuurlijke toekomst voor Renkum (zelfstandigheid). Daarnaast is onze aandacht uitgegaan naar onze servicenormen, waaraan we acuut en nadrukkelijk prioriteit hebben gegeven.

In het jaar 2025 is de besluitvorming voorbereid om de GR BVO De Connectie om te vormen tot een enkelvoudige centrumgemeenteregeling met de gemeente Arnhem als gastheer. De gemeenten Rheden en Renkum zijn per 1 januari 2026 de gastgemeenten en nemen de diensten en producten af van de gemeente Arnhem. Medio 2025 zijn de bodetaken en ondersteuning door managementassistenten als dienst teruggenomen. De gemeente Renkum organiseert dit nu weer vanuit de eigen organisatie. De betrokken medewerkers zijn van De Connectie overgenomen.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
3C	Organisatieontwikkeling	✓	✓	✓	✓
Meest relevant voor de organisatieontwikkeling was het besluit van de gemeenteraad over de bestuurlijke toekomst van Renkum. En dat besluit is duidelijk: Renkum blijft zelfstandig. Een nieuwe traject start nu – dat gaat over de wijze waarop we die zelfstandigheid mogelijk blijven maken. Inhoudelijk is in de organisatie natuurlijk ook niet stilgezeten. Prioriteiten voor 2025 waren het naleven van de servicenormen en de HR-cyclus. De servicenormen (voor bereikbaarheid) zijn al lang geleden vastgesteld, maar worden nog niet nageleefd. De gemeenteraad is daarover geïnformeerd via een raadsbrief. In 2026 doen we een tweede meting, waardoor sturing op basis van feitelijke gegevens mogelijk wordt. Naleving van de servicenormen blijft ook in 2026 prioriteit. Hetzelfde geldt voor de HR-cyclus – hierin is hernieuwde aandacht nodig geweest. Deze wordt nu gewoon gevolgd. We hebben een nieuwe Arbo-arts aangetrokken en zijn gestart met preventie op ziekteverzuim.					
3C	Implementatie Digitale Wetgeving	✓	✓	✓	✓
Er zijn maatregelen getroffen om te kunnen voldoen aan de verplichtingen die in 2025 van kracht zijn geworden en voorbereidingen zijn gestart om aan toekomstige verplichtingen te voldoen.					
3C	Digitalisering	✓	✓	✓	✓
Het aanbod van digitale diensten is uitgebreid ter verbetering van de dienstverlening en om te voldoen aan de verplichtingen vanuit de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer. Een projectenportfolio is samengesteld om de digitaliseringsvisie te realiseren. Deze portfolio dient als sturingsmechanisme om de projecten in samenhang uit te voeren.					

Beleidsindicatoren

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Apparaatskosten. Kosten per inwoner	Renkum	707	756	796	
Bezetting. Fte per 1.000 inwoners	Renkum	6,25	6,72	6,90	
Externe inhuur. Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Renkum	13,8	10,55	11,24	
Formatie. Fte per 1.000 inwoners	Renkum	6,88	7,24	7,74	
Overhead. % van totale lasten	Renkum	14,69	12,92	14,68	

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	15.178	16.040	16.432	-392
Baten	45	42	1.149	1.107
Saldo van baten en lasten	-15.132	-15.998	-15.283	715
Mutatie reserve	0	229	-302	-531
Gerealiseerd resultaat	-15.132	-15.769	-15.586	183

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
ICT	251
Bedrijfsvoering De Connectie	153
P&O/HRM	-203
Decentraal p-budget	468
Overig	46
Subtotaal	715
Reserve organisatie	-322
Reserve ICT	-184
Totaal na mutatie reserve	183

Toelichting afwijkingen**ICT**

De applicatiebeheerkosten vielen in 2025 lager uit. Dit komt doordat een aantal onderhoudskosten, migratiekosten en kosten voor extra dienstverlening lager uitvielen dan was geoffreerd. Daarnaast zijn geplande migratiewerkzaamheden uitgesteld naar 2026. Dit alles levert een voordeel op van € 61.000.

Het resultaat van het ICT ontwikkelbudget bedraagt € 184.000 voordelig. Hoewel in september nog de prognose was dat € 192.000 aan projecten zou worden besteed van het budget € 271.000 blijken de uitgaven uiteindelijk € 87.000 te zijn geweest. Het voordeel wordt conform voorgaande jaren toegevoegd aan de ICT-reserve ter dekking van projecten op het gebied digitalisering en ICT-infrastructuur.

Het restant van het totale voordeel, € 6.000, is toe te schrijven aan minder uitgaven voor informatiebeveiliging.

Bedrijfsvoering De Connectie

De uitgaven voor de bij De Connectie afgenomen dienst voor schoonmaak van het gemeentekantoor blijkt in de begroting twee keer geraamd te zijn. Binnen het budget voor De Connectie is budget geraamd en ook in het budget voor beheer van de gemeentelijke gebouwen zijn deze kosten begroot. De kosten voor het jaar 2025 zijn geboekt op het budget voor het beheer van de gemeentelijke gebouwen, waardoor er een voordeel van € 94.000 is op het budget voor De Connectie. Het overige voordeel op dit budget betreft het restant van de stelpost BTW.

P&O/HRM

De overschrijding binnen team interne bedrijfsvoering vloeit voort uit het feit dat er een overschrijding/ onderschrijding heeft plaatsgevonden op diverse budgetten. Een groot deel komt voort uit het feit dat er te weinig gebudgetteerd was voor de voorziening bovenwettelijk verlof. Dit heeft geleid tot een overschrijding van € 150.000. Ook is het budget voor Werving en Selectie onvoldoende gebleken. Hier heeft ook een overschrijding plaatsgevonden. De oorzaak hiervoor ligt in de huidige krappe arbeidsmarkt. Voor moeilijk vervulbare functies is een extern wervingsbureau ingezet.

Decentraal p-budget

Het overschot in het decentraal p-budget wordt vooral veroorzaakt door het verschil in vertrek van oude medewerkers en de start van de opvolgers. Dit wordt veroorzaakt door de krapte op de arbeidsmarkt, soms moeten vacatures meerdere malen uitgezet worden voor er een geschikte kandidaat gevonden is. Hierdoor hou je per vacature enkele maanden budget over. Het overschot wordt ook veroorzaakt door lagere inhuurkosten en het niet tijdig boeken van UWV-inkomsten. Dit proces is inmiddels geoptimaliseerd.

Mutatie reserve

Reserve organisatie

Bij de najaarsnota 2024 heeft u besloten een reserve in te stellen tot maximaal 750.000. Het resultaat op het decentraal p-budget bedraagt € 468.000. Vanwege het maximale saldo in de reserve wordt derhalve € 322.000 gestort.

Reserve ICT

Het voordeel op het ICT budget wordt conform voorgaande jaren toegevoegd aan de ICT-reserve ter dekking van projecten op het gebied digitalisering en ICT-infrastructuur.

Afwijking baten

Dit betreft voor circa € 88.000 een afwijking in relatie tot de bedrijfsvoering door De Connectie, zoals hierboven reeds is weergegeven.

Verder zijn een aantal afwijkingen onderdeel van het decentrale p-budget:

Verder is er een afwijking van circa € 45.000 in relatie tot de detachering van een medewerker bij De Connectie. Hier staan salarisbetalingen tegenover. In relatie tot de WGA polis ontvangen we circa € 554.000 terug. Deze was niet begroot. Ook hebben we van het UWV voor € 86.000 aan IVA ontvangsten ontvangen. Hier staan salariskosten tegenover.

Verder heeft een afwijking van circa € 52.000 betrekking op een in 2024 genomen besluit in relatie tot een VSO waarbij een medewerker in 2025 uit dienst zou gaan. Hiervoor heeft in 2024 een reservering van de kosten plaatsgevonden. Dit bedrag is in 2025 vrijgevallen, de kosten drukken op 2025. Per saldo is er geen resultaat in 2025.

Ook ontvingen we circa € 40.000 aan IZA gelden voor een medewerker voor inzet van diens werkzaamheden.

Tot slot ontvingen we circa € 105.000 aan zwangerschapsgelden en belastten we de salariskosten van een medewerker door aan Wageningen ad. circa € 44.000.

3D Huisvesting / Gemeentehuis

Doel

We willen goede en laagdrempelige huisvesting, die de interactie met de samenleving versterkt en die medewerkers op een moderne manier faciliteert bij het uitvoeren van hun taken. Huisvesting waarbij openheid, multifunctionaliteit en duurzaamheid belangrijke kernwaarden zijn.

Het gemeentehuis moet een plek zijn waar samenwerking en uitwisseling tussen bestuur, medewerkers en iedereen die in het huis van de gemeente komt (net)werken wordt gestimuleerd. Ontmoeten is minstens zo belangrijk als geconcentreerd werken aan een document. Flexwerkplekken in combinatie met thuiswerken is de regel. Het nieuwe interieur, klimaatbeheersing en technische voorzieningen dienen te voldoen aan de moderne ARBO-maatstaven.

Voortgang

Met het sluiten van de huurovereenkomst voor het kantoorgebouw in Arnhem wordt grotendeels voldaan aan het doel. Dit kantoorgebouw stimuleert samenwerking vanwege de openheid en de verschillende mogelijkheden om op een moderne manier te werken. Door splitsing van de huisvesting zal de samenwerking op verschillende locaties vorm moeten krijgen.

Specifieke Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
3D	Ontwikkelingen gemeentehuis	+	✓	✓	✓
Inhoud: Tijdens de raadsontmoeting in maart 2025 zijn de resultaten gepresenteerd van het onderzoek naar alternatieve huisvesting. Omdat er binnen de gemeente geen kantoorlocaties zijn die voldoen aan onze eisen heeft uw raad ruimte gegeven om voor de ambtelijke organisatie te zoeken naar een tijdelijke kantoorlocatie buiten onze gemeente. In juni en augustus is uw raad hierover geïnformeerd met een raadsbrief. Voor de kantoorlocatie in Arnhem is voor de ambtelijke organisatie een tijdelijke huurovereenkomst gesloten. Voor de tijdelijke invulling voor de raadsvergaderingen is besloten om dit onder te brengen in de concertzaal. Hierbij wordt uitvoering gegeven aan de aangenomen motie "vergaderlocatie gemeenteraad Renkum" Voor de tijdelijke huisvesting van de publieksfuncties is besloten dat onder te brengen in de bibliotheek Oosterbeek. Over deze beide onderdelen is uw raad eind 2025 per raadsbrief geïnformeerd. Het noodzakelijk onderhoud aan het gemeentehuis kon beperkt uitgevoerd worden omdat er een einddatum (uiterlijk eind 2026) bekend is waarop het onderhoud is afgestemd.					
3D	Nieuwbouw gemeentewerf	✓	✓	✓	—
Inhoud: In het voorjaar is er na een succesvolle aanbesteding voor het ontwerp een architect geselecteerd. Inmiddels is het Voorlopig Ontwerp afgerond en wordt dat uitgewerkt in een Definitief Ontwerp. Als stikstof (zie risico) geen belemmering is wordt op basis van het Definitief Ontwerp bij de raad het krediet aangevraagd. Risico's: Stikstof: Met de jurisprudentie uit 2024 en het voorbereidingsbesluit stikstofzones van de provincie is er een groot risico dat nieuwbouw op dit moment niet mogelijk is. De aankomend periode wordt hier nader onderzoek naar gedaan.					

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	676	815	606	208
Baten	17	17	23	6
Saldo van baten en lasten	-658	-798	-583	214
Mutatie reserve	-260	-657	-723	-67
Gerealiseerd resultaat	-918	-1.454	-1.307	148

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Herhuisvesting gemeente	73
Noodzakelijk onderhoud	-17
Gemeentelijke huisvesting	158
Subtotaal	214
Mutatie reserve onderhoud gebouwen	
• Herhuisvesting gemeente	-73
• Noodzakelijk onderhoud	17
Reserve Kapitaallasten (grond veentjesbrug)	-11
Totaal na mutatie reserve	146

Toelichting afwijkingen

Herhuisvesting gemeente

In de najaarsnota is besloten om € 1.500.000 ter beschikking te stellen uit de reserve onderhoud gebouwen (noodzakelijk onderhoud) voor de incidentele kosten die nodig zijn voor de alternatieve huisvesting voor ambtenaren, publieksfuncties en raadsvergaderingen. Hiervoor was in 2025 naar verwachting € 150.000 nodig voor advies, onderzoek etc. Het resterende bedrag wordt gebruikt als dekking voor alle eenmalige kosten die te maken hebben met de hele operatie.

Het bedrag van € 150.000 is niet volledig besteed. Het niet bestede deel blijft in de reserve onderhoud gebouwen zodat deze beschikbaar blijft voor de gehele operatie van de herhuisvesting.

Noodzakelijk onderhoud

Er zijn meer calamiteiten en storingen geweest, met name in de verouderde installaties.

Gemeentelijke huisvesting

Het voordeel is ontstaan door meevallende kosten voor stroom maar met name voor verbruik van gas. Bovendien zijn we, gezien de verhuizing binnenkort, sterk terughoudend geweest qua dagelijks onderhoud en/of kleine verbeteringen of vervangingen aan het pand en interieur.

Voorgesteld wordt om dit voordeel via resultaatbestemming te gebruiken ter dekking van het incidentele tekort in 2026 voor de huisvestingslasten van de diverse nieuwe locaties voor de ambtelijke organisatie, publieksdiensten, raad en archief.

Kapitaallasten grond gemeentewerf

Omdat de rekenrente voor 2025 is bijgesteld naar 0% is er geen dekking nodig uit de reserve kapitaallasten.

3E Samenwerkingsverbanden

Doel

We gaan samenwerkingsverbanden aan om als zelfstandige gemeente onze wettelijke en opgedragen taken goed te kunnen vervullen en om een bijdrage te leveren aan regionale ontwikkelingen.

Voortgang

Als gemeente Renkum nemen we deel aan verschillende samenwerkingsverbanden. Door samenwerking kunnen we onze wettelijke taken goed uitvoeren en de opgaven die op ons afkomen beter en efficiënter organiseren. De bundeling van krachten zorgt voor meer schaalgrootte en we krijgen beschikbaarheid over meer specialistische kennis. Door de samenwerking scheppen we de voorwaarden waardoor onze medewerkers hun taken beter kunnen uitvoeren ten dienste van de Renkumse samenleving.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	712	815	838	-22
Baten	350	425	469	44
Saldo van baten en lasten	-362	-390	-369	22
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-362	-390	-369	22

3F Goed bestuur

Doel

We zijn een betrouwbaar en professioneel openbaar bestuur: het is belangrijk dat inwoners weten wat zij van ons kunnen verwachten.

Voortgang

In 2025 zijn er verschillende personele wisselingen geweest op de griffie. Inmiddels staat een goed functionerend team met een nieuwe junior raadsadviseur.

Er zijn stappen gezet in de doorontwikkeling van de kwaliteit van de verschillende raadsprocessen. De griffie heeft in 2025 een volledig nieuw raadsinformatiesysteem geïmplementeerd met een nieuw publieksportaai voor onze inwoners en verder gewerkt aan de continue kwaliteit van de uitzendingen van de raads- en commissievergaderingen. Ook heeft de griffie de raad ondersteund bij de ontwikkeling van een nieuw vergadermodel en is de verordening Rechtspositie voor raads- en commissieleden geactualiseerd.

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	1.586	1.732	2.601	-869
Baten	95	95	95	
Saldo van baten en lasten	-1.491	-1.638	-2.506	-869
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.491	-1.638	-2.506	-869

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Raads- en griffiebudget	66
Pensioenen politieke ambtsdragers	-916
Overig	-19
Subtotaal	-869
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	-869

Toelichting afwijkingen

Pensioenen politieke ambtsdragers

Vanaf 1 januari 2028 worden de pensioenen van de politieke ambtsdragers (zoals Tweede Kamerleden, ministers en staatssecretarissen, wethouders en gedeputeerden) ondergebracht in het nieuwe pensioenstelsel. Aanleiding hiervoor is de aangenomen Wet toekomst pensioenen (Wtp). Om ervoor te zorgen dat de huidige opgebouwde pensioenen kunnen worden overgebracht naar het nieuwe pensioenstelsel, is er gekozen voor zogenaamde affinanciering van de bestaande pensioenen. Dit houdt in dat het op papier al gereserveerde bedrag voor de pensioenuitkering als het ware naar voren wordt gehaald en eenmalig via een collectieve waardeoverdracht wordt overgedragen aan pensioenfondsen ABP.

Om de gevolgen van de overgang voor de decentrale overheden in te schatten, is een onderzoek uitgevoerd. Het betreft een gezamenlijk onderzoek van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie

van Waterschappen. Het onderzoek richt zich op de omvang van de al opgebouwde Appa-aanspraken, de toekomstige premie en de al beschikbare middelen.

De Commissie BBV heeft in december 2025 de volgende stellige uitspraak gedaan:

Decentrale overheden die aan het recente onderzoek naar de omvang van de overdrachtswaarde van Appa naar ABP hebben meegedaan, dienen bij de verantwoording over begrotingsjaar 2025 de hoogte van de voorziening en eventueel aanwezige kapitaalverzekeringen per 31 december gelijk te stellen aan de prognose op basis van het uitgevoerde onderzoek (benodigd vermogen op 1 januari 2025 op basis van inkoop Wtp bij ABP; bedrag genoemd bij C in genoemde brief) en rekening te houden met de gewijzigde verplichtingen over 2025.

Bovenstaande bedragen worden tot het moment van overdracht aan het ABP jaarlijks herzien. Op dit moment is berekend dat er een bedrag van € 916.000 nodig is om aan de verplichtingen te kunnen voldoen bij de waardeoverdracht aan pensioenfonds ABP.

Raads- en griffiebudget

Na het vaststellen van de nieuwe verordening rechtspositie, krijgen commissieleden een vergoeding per bijgewoonde vergadering. Op basis van de feitelijke presentie van commissieleden, was de werkelijke hoogte van de commissievergoedingen lager dan begroot.

Ook de personeelslasten van de griffie waren minder dan begroot, omdat de inhuurkosten van de interim raadsadviseur lager waren dan verwacht en de lagere loontreden van het griffiepersoneel.

04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb

De hiervoor genoemde lasten en baten per programma resulteren voor 2025 per saldo in een uitgavenpost. Om deze uitgaven te bekostigen hebben we een aantal algemene dekkingsmiddelen. Deze algemene dekkingsmiddelen zijn, in tegenstelling tot de bij de programma's genoemde baten, vrij in te zetten binnen de begroting. Daarnaast is er een niet programmagebonden bedrag apart gezet voor onvoorziene uitgaven. In de volgende tabel is één en ander samengevat.

Resultaat per programma

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Rekening
01 Samenleving	-47.757
02 Omgeving	-10.321
03 Organisatie	-20.422
Totaal programma's	-78.500
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	83.611
Totaal resultaat	5.111

Toelichting

Onder de algemene dekkingsmiddelen is opgenomen:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is (4B Belastingen betreft heffingen waarvan de besteding niet gebonden is)
- algemene uitkeringen (zie 4A Algemene uitkering)
- dividend (zie 4C Overige algemene dekkingsmiddelen)
- saldo van de financieringsfunctie (zie 4C Overige algemene dekkingsmiddelen)
- overige algemene dekkingsmiddelen (zie 4C Overige algemene dekkingsmiddelen)

Een overzicht van de cijfers uit de begroting na wijziging vindt u o.a. in de inleiding.

In het vervolg van dit onderdeel vindt u onder het kopje "Wat heeft het gekost" een toelichting op de afwijking tussen de gerealiseerde en de begrote algemene dekkingsmiddelen.

Wat heeft het gekost?

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	5.593	3.122	2.523	599
Baten	81.146	83.395	83.737	343
Saldo van baten en lasten	75.552	80.273	81.214	941
Mutatie reserve	-38	2.377	2.397	20
Gerealiseerd resultaat	75.515	82.649	83.611	962

Overzicht per product

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
4A Algemene uitkering	63.403	66.658	67.418	760
4B Belastingen	14.039	13.998	14.062	64
4C Overige algemene dekkingsmiddelen	-1.832	2.058	2.129	71
4D Onvoorzien	-95	-65		65
4E VPB			2	2
Totaal	75.515	82.649	83.611	962

4A Algemene uitkering

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten				
Baten	63.403	66.658	67.418	760
Saldo van baten en lasten	63.403	66.658	67.418	760
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	63.403	66.658	67.418	760

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Decembercirculaire 2025	164
Afrekening oude jaren	522
Overig	74
Subtotaal	760
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	760

Toelichting afwijkingen

Decembercirculaire 2025

In de decembercirculaire 2025 zijn nog taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen verwerkt. Informatie hierover is in een raadsbrief van 6 januari 2026 met kenmerk 2025-020041 aan de raad verstrekt.

Afrekening oude jaren

Als gevolg van actualisatie van aantallen voor voorgaande jaren is er nog over 2023 een bedrag van € 228.000 en over 2024 een bedrag van € 294.000 ontvangen.

4B Belastingen

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	771	805	833	-28
Baten	14.810	14.330	14.423	92
Saldo van baten en lasten	14.039	13.525	13.589	64
Mutatie reserve	0	473	473	0
Gerealiseerd resultaat	14.039	13.998	14.062	64

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Onroerendezaakbelasting	76
Overig	-12
Subtotaal	64
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	64

Toelichting afwijkingen

Onroerendezaakbelasting

Over oude jaren is per saldo nog € 53.000 OZB opgelegd. Verschil over belastingjaar 2025 bedraagt € 23.000.

4C Overige algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	4.727	2.252	1.692	560
Baten	2.932	2.406	1.897	-509
Saldo van baten en lasten	-1.795	155	205	51
Mutatie reserve	-38	1.904	1.924	20
Gerealiseerd resultaat	-1.832	2.058	2.129	71

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Groot onderhoud gebouwen	-20
Soza debiteuren	-24
Vastgoed	86
Overig	9
Subtotaal	51
Mutatie reserve	
Groot onderhoud gebouwen	20
Totaal na mutatie reserve	71

Toelichting afwijkingen

Groot onderhoud

Er zijn meer calamiteiten en storingen geweest, met name in de verouderde installaties. Deze kosten worden via de reserve groot onderhoud gedekt. De reserve wordt jaarlijks met een vastbedrag aangevuld ten lasten van meerdere producten zodat de reserve voldoende is om de uitgaven te dekken.

Soza debiteuren

Net zoals voorgaande jaren is in 2025 ook weer een aantal vorderingen buiten invordering gesteld. Dit komt ten laste van de daarvoor bestemde voorziening debiteuren Soza. Om deze voorziening per 31 december 2025 weer op het juiste peil te krijgen is een storting van in totaal € 46.000 noodzakelijk. In de najaarsnota 2025 is al de helft van dit bedrag in deze voorziening gestort.

Vastgoed

Verkoop brandweerpost Wolfheze heeft per saldo tot een voordelig resultaat geleid.

Renteresultaat

De afwijking op de lasten en de baten binnen dit product zit hoofdzakelijk op het taakveld renteresultaat Per saldo is er nauwelijks resultaat en om die reden is er geen toelichting (baten € 684.000/ lasten € 686.000).

4D Onvoorzien

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	95	65		65
Baten				
Saldo van baten en lasten	-95	-65		65
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-95	-65		65

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Stelpost onvoorzien	65
Subtotaal	65
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	65

Toelichting afwijkingen

Stelpost onvoorzien

In de Najaarsnota 2025 is deze stelpost ingezet ten behoeve van een Bibob-onderzoek. Het restant valt vrij.

4E VPB

Wat heeft het gekost

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten			-2	2
Baten				
Saldo van baten en lasten			2	2
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat			2	2

Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 rust een vennootschapsbelastingplicht op winstgevende ondernemingsactiviteiten van de gemeente. De Vpb-last wordt per ondernemingsactiviteit berekend. De eventuele Vpb-last dient conform Besluit Begroting en Verantwoording te worden begroot in het Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen. In de begroting nemen we geen aparte post voor vennootschapsbelasting (hierna: Vpb) op.

Elk jaar wordt geïventariseerd welke activiteiten onder het regime van de Wet op de Vennootschapsbelasting vallen o.b.v. 3 criteria en indien één van deze drie eisen ontbreekt, is er geen sprake van een onderneming. De gemeente is alsdan in zoverre niet onderworpen aan de Vpb.

- duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
- deelname aan het economisch verkeer;
- winstoogmerk of vermogensoverschotten.

Voor gemeente Renkum is alleen de procedures omtrent reclameconcessies een onzekerheid. Besloten is dat de gemeente Renkum Vpb afdraagt over reclameconcessies om o.a. belastingrentekosten te voorkomen in het geval de Hoge Raad het standpunt inneemt dat van Vpb-plicht sprake is. Tegen de definitieve aanslagen Vpb gaat de gemeente in bezwaar om de rechten veilig te stellen. Indien gemeenten bij de rechter hun gelijk krijgen, dan heeft ook Renkum recht op teruggave van de reeds betaalde Vpb.

De gemeente draagt over 2024 Vpb af voor in totaal: € 1.009

Overhead

De definitie van 'overhead' luidt als volgt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voor de opbouw van de overhead verwijzen we u naar de Begroting 2025. In de jaarrekening 2025 is het resultaat op de overheadposten als volgt:

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	17.999	18.191	-192
Baten	484	1.641	1.157
Gerealiseerd resultaat	17.515	16.550	965

De overhead is met name ondergebracht onder het product 3C Organisatie en bedrijfsvoering, product 3D. Huisvesting/ gemeentehuis en 3E. Samenwerkingsverbanden. De eventuele afwijkingen worden bij deze producten toegelicht.

Beleidsindicatoren en kengetallen

BBV-Indicatoren	Regio	2023	2024	2025	Doel
Demografische druk*)	Renkum	91	91,5	91,9	
	NL	70,3	70,4	70,7	
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	Renkum	970	1.056	1.231	
	NL	860	nb	957	
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	Renkum	1.211	1.307	1.454	
	NL	942	nb	1.050	

*) geeft inzicht in de verhouding tussen het niet-werkende deel en het werkende deel van de bevolking

Paragrafen

- In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt bepaald dat in de begroting een aantal verplichte paragrafen worden opgenomen, waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten.
- Het doel van de paragrafen is om onderwerpen die verspreid in de begroting staan gebundeld weer te geven. Hiermee wordt van deze onderdelen een dwarsdoorsnede gegeven van alle programma's.
- Het jaarverslag bevat de paragrafen die in de begroting zijn opgenomen. Ze bevatten de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen.

Op grond van de artikelen 9 en 24 van het BBV moet de begroting de volgende paragrafen bevatten:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid
- openbaarheidsparagraaf

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Inleiding

Lokale heffingen zijn inkomsten voor de gemeente, betaald door de burgers. Het zijn inkomsten die verkregen worden op grond van publiekrechtelijke regels, voornamelijk belastingen en leges, die de overheid heft op grond van wettelijke bepaling van haar inwoners en gasten.

Deze heffingen kunnen worden onderscheiden in:

1. Belastingen: uitvoering van collectieve vormen van dienstverlening (algemeen belang), maar ook publiek-individuele vormen van dienstverlening zonder een duidelijke relatie tussen dienstverlening en belasting (voornamelijk OZB).
2. Retributies: uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening: burger moet ook betalen als hij de dienst niet wenst (afvalstoffenheffing en rioolrecht).
3. Leges: individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard (paspoorten, vergunningen enz.). Betaling vindt alleen plaats bij afname van de producten.

In deze paragraaf zullen wij ingaan op het gemeentelijk beleid voor de bepaling van de tarieven en realisatie van de inkomsten voor belastingen, retributies en leges.

In een gecombineerde aanslag worden de OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting aan de belastingplichtige in rekening gebracht. Over 2025 zijn de aanslagen opgelegd. Daarnaast zijn de nog op te leggen belastingen over 2023 en 2024 in 2025 in rekening gebracht.

In het vervolg wordt aangegeven wat de opbrengsten zijn over belastingjaar 2025 en de effecten van de aanslagen over oudere jaren.

OZB

Tarieven OZB

In de Begroting 2025 zijn de uitgangspunten weergegeven voor de bepaling van de OZB inkomsten in 2025.

Op basis van deze uitgangspunten zijn de tarieven voor 2025 als volgt vastgesteld:

Tarief in % van de waarde onroerend goed	2024	2025
Woning		
Eigenaar	0,1114	0,1471
Niet-woning		
Eigenaar	0,4307	0,5428
Gebruiker	0,3371	0,4154

De geraamde opbrengst voor het belastingjaar 2025 bedraagt € 13.432.000.

Opbrengsten OZB/RZB

Via de gecombineerde aanslagen over boekjaar 2025 wordt de OZB in rekening gebracht. De opbrengst van de OZB 2025 is als volgt:

OZB/RZB <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot na wijziging	Werkelijk	Verschil
Woning			
Eigenaar	9.595	9.828	233
Niet-woning			
Eigenaar	2.371	2.190	-181
Gebruiker	1.466	1.490	24
Totaal	13.432	13.508	76

Het totale voordeel van OZB ten opzichte van de begroting bedraagt € 76.000.

Afvalstoffenheffing

Tarieven afvalstoffenheffing

In 2019 is overgegaan naar een nieuwe manier van inzamelen. Bij het nieuwe betalingssysteem wordt uitgegaan van het in rekening brengen van het vastrecht per aansluiting inclusief een gemiddeld aantal aanbiedingen per jaar. Na afloop van het kalenderjaar vindt de afrekening plaats op basis van het werkelijk aantal aanbiedingen over het voorgaande jaar. Tegelijkertijd ontvangt men de aanslag van het vastrecht voor het nieuwe jaar.

De tarieven op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten zijn weergegeven in de volgende tabel.

Vastrecht <i>Bedragen in euro's</i>	2024	2025
Tarieven		
1-persoon	234,90	231,90
2-persoons	254,60	251,90
3-persoons of meer	278,40	275,80
Variabel <i>Bedragen in euro's</i>	2024	2025
Tarieven		
Laagbouw		
Per aanbieding restafval met een 140 liter restafval klike	4,05	4,05
Per aanbieding restafval met een 240 liter restafval klike	6,75	6,75
Hoogbouw		
Per aanbieding restafval met een zak van 60 liter	1,36	1,36
Per aanbieding restafval met een zak van 30 liter	0,68	0,68

In hoogbouw komt het ook voor dat de huishoudens niet zelfstandig het afval in de ondergrondse containers deponeren (serviceflats). Hierbij wordt alleen een vast bedrag aan afvalstoffenheffing in rekening gebracht. De tarieven voor de serviceflats bedragen dan:

Afvalstoffenheffing serviceflats <i>Bedragen in euro's</i>	2024	2025
Tarieven		
1-persoon	261,30	256,70
2-persoons	296,40	291,20
3-persoons of meer	332,50	326,70

Om de nieuwe tarieven te kunnen vergelijken met de huidige tarieven is er een aanname gemaakt van het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Dit is 5,13 keer voor een één persoon, 8,25 keer voor een twee persoon en 10,73 keer voor een 3 of meer persoonshuishouden. Bij hoogbouw is dit 3 keer zoveel.

Omgerekend komt dit uit op de volgende bedragen.

Afvalstoffenheffing <i>Bedragen in euro's</i>	2024	2025
Tarieven		
1-persoon	259,96	255,46
2-persoons	294,90	289,78
3-persoons of meer	330,77	325,03
Stijging/daling t.o.v. vorig jaar		-1,7%

De geraamde opbrengst voor het belastingjaar 2025 was € 4.164.500.

Opbrengsten afvalstoffenheffing

Via de gecombineerde aanslagen over belastingjaar 2025 wordt de afvalstoffenheffing in rekening gebracht. Vervolgens worden gedurende het jaar verminderingen en ontheffingen toegepast. Dit heeft, onder andere, te maken met verhuizing van de belastingplichtige.

De kwijtscheldingen zijn bij de afvalstoffenheffing opgenomen als opbrengsten. De kwijtscheldingen worden binnen het product belastingen bij de algemene dekkingsmiddelen opgenomen als een last. De opbrengst afvalstoffenheffing voor 2025 bedraagt:

Afvalstoffenheffing <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Totale heffing	4.164	4.128	-36

Het resultaat op de inkomsten afvalstoffenheffing is meegenomen bij de bepaling van de storting in c.q. onttrekking uit de voorziening afvalstoffenheffing.

Onderstaand overzicht geeft het dekkingspercentage afval van de inkomsten over 2025 weer.

Kosten c.q. toe te reken kosten en opbrengsten <i>Bedragen in € 1.000</i>	2025
<i>Afvalverwijdering en verwerking</i>	
Doorberekende salarissen en overig personele kosten	125
Afschrijvingen	156
Toegerekende rente	0
Directe lasten	3.279
Storting in de voorziening afvalstoffenheffing	-90
Overige inkomsten	-450

Kosten c.q. toe te reken kosten en opbrengsten	2025
<i>Bedragen in € 1.000</i>	
<i>Subtotaal afvalverwijdering en verwerking</i>	3.020
Toe te rekenen overhead	137
BTW (alleen over de lasten in exploitatie)	671
Straatreiniging	185
Kwijtscheldingen	113
Totaal	4.127
Dekkingspercentage inkomsten	100%

Rioolheffing

Tarieven rioolrecht

Bij de bepaling van een kostendekkend rioolrecht gelden voor de kostprijsbepaling de volgende uitgangspunten:

- alle lasten en baten zoals geraamd op het product "Riolering en Water";
- 100% van de kwijtscheldingen over de rioolheffing;
- 50% van de lasten van de straatreiniging;
- 100% van de perceptiekosten belastingen.

De tarieven zijn in de volgende tabel weergegeven.

Tarieven	2024	2025
<i>Bedragen x € 1.000</i>		
Eigenaren		
Woning per aansluiting	149,77	111,74
Niet-woning per aansluiting	462,79	345,28
Gebruiker		
Woningen:		
1-persoonshuishouden	94,34	70,38
2-persoonshuishoudens	188,68	140,77
Vanaf 3-persoonshuishoudens	283,02	211,15
Niet woningen:		
Tot en met 250 m3	252,36	188,28
Stijging/daling t.o.v. vorig jaar		-25,4%

De geraamde opbrengst voor het belastingjaar 2025 was € 4.010.000.

Opbrengsten rioolheffing

Via de gecombineerde aanslagen over belastingjaar 2025 wordt de rioolheffing in rekening gebracht. Vervolgens worden gedurende het jaar verminderingen en ontheffingen toegepast. Een vermindering heeft, onder andere, te maken met verhuizing van de belastingplichtige.

De kwijtscheldingen zijn bij de rioolheffing opgenomen als opbrengsten. De kwijtscheldingen worden binnen het product belastingen bij de algemene dekkingsmiddelen opgenomen als een last. De opbrengst rioolheffing voor 2025 bedraagt:

Rioolheffing <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Vershil
Totale heffing	4.010	4.076	66

Het voordeel dat hier ontstaat zal worden meegenomen bij de bepaling van de storting in c.q. onttrekking uit de voorziening rioolheffing.

Het volgende overzicht geeft het dekkingspercentage riolering van de inkomsten over 2025 weer.

Kosten c.q. toe te reken kosten en opbrengsten <i>Bedragen in € 1.000</i>	2025
<i>Water en Riolering</i>	
Doorberekende salarissen en inhuur	464
Toegerekende tractie	27
Afschrijvingen	491
Toegerekende rente	0
Directe lasten	688
Investerings direct ten laste van exploitatie	0
Storting in de voorziening riolering	991
Overige inkomsten	-96
<i>Subtotaal water en riolering</i>	<i>2.565</i>
Toe te rekenen overhead	504
BTW (alleen over de lasten in exploitatie)	338
Kwijtscheldingen	51
Totaal water en riolering	3.458
<i>Straatreiniging (50%)</i>	
Doorberekende salarissen en overig personele kosten	94
Toegerekende tractie	37
Directe lasten	308
<i>Subtotaal straatreiniging</i>	<i>439</i>
Toe te rekenen overhead	110
BTW	67
Totaal straatreiniging	616
Totaal	4.074
Dekkingspercentage inkomsten	100%

Toeristenbelasting

Tarieven toeristenbelasting

Met ingang van 2007 worden twee tarieven gehanteerd, namelijk één voor campings en andere eenvoudige verblijfsaccommodaties en één voor hotels. De tarieven voor 2025 zijn weergegeven in de volgende tabel (afgerond op 5 cent).

Toeristenbelasting		
<i>Bedragen in euro's</i>	2024	2025
Tarief per overnachting voor:		
verblijf met overnachting	2,50	3,00
verblijf in een eigen verblijfsmiddel	1,40	1,55
Stijging t.o.v. vorig jaar		
verblijf met overnachting		20,00%
verblijf in een eigen verblijfsmiddel		10,70%

In de begroting is een opbrengst geraamd van € 798.400.

Opbrengsten toeristenbelasting

Totaal toeristenbelasting in 2025	
<i>Bedragen in euro's</i>	
Toeristenbelasting 2024	20.200
Ontvangen compensatie toeristenbel. 2025	112.570
Nog op te leggen over 2025	682.423
Totale opbrengst	815.193
Primitieve begroting 2025	798.400
Resultaat	16.817

Kwijtscheldingen

Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente Renkum is vastgelegd in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Bij de invordering van de afvalstoffenheffing, rioolheffing huishoudens en hondenbelasting kan volledige kwijtschelding worden verleend. Voor andere belastingen en heffingen wordt geen kwijtschelding verleend. Bij de invordering wordt in afwijking van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 het percentage van de berekening van de kosten van bestaan vastgesteld op 100 procent van de bijstandsnorm.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgenomen dat de gemeente in de begroting en de jaarstukken moet aangeven:

- welke risico's er spelen;
- welke capaciteit (middelen) er beschikbaar is bij tegenvallers;
- wat het beleid is ten aanzien van de risico's, de capaciteit en de relatie tussen beide.

In deze paragraaf zal, op basis van de situatie per 31-12-2025, worden ingegaan op ons weerstandsvermogen vanaf 2026. Daarbij wordt eerst stilgestaan bij het beleid van onze gemeente. Vervolgens komt de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarna wordt ingegaan op de risico's waarvan sprake is binnen onze gemeente. Tot slot worden conclusies getrokken over het weerstandsvermogen.

Daarnaast zijn de op basis van het BBV en de verordening Financieel beleid, beheer en organisatie verplichte kengetallen opgenomen in deze paragraaf.

Beleid

De hoofdlijnen van ons beleid met betrekking tot het weerstandsvermogen en risicomanagement zijn vastgelegd in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025. De verdere uitwerking vindt jaarlijks plaats in de begroting.

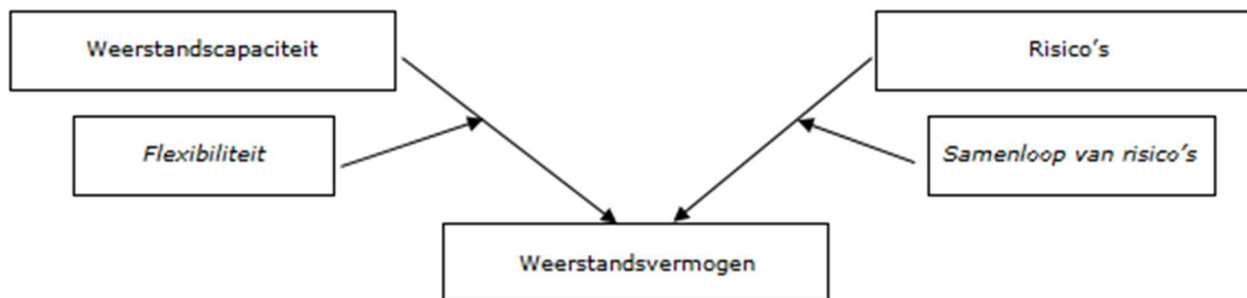
Risicomanagement is als een continu proces vormgegeven binnen de organisatie. Daarvoor is het risicomanagement ingebed binnen het beleidsvormingsproces en de planning- & controlcyclus. Het proces van risicomanagement omvat drie stappen: inventariseren, analyseren en beheersen. In hoofdlijnen zijn er vier mogelijkheden om risico's te beheersen, namelijk: elimineren, reduceren, overdragen of accepteren. Als een risico niet kan worden geëlimineerd, gereduceerd of overgedragen, dan wordt het risico geaccepteerd en zal de eventuele (financiële) schade middels de weerstandscapaciteit moeten worden afgedekt. Dit betekent overigens niet per definitie dat het risico niet beïnvloedbaar is en daarom maar geaccepteerd moet worden. Het betekent dat het risico op dit moment geaccepteerd wordt en niet op één of andere wijze is afgedekt.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre een gemeente in staat is tegenvallers op te vangen. Van belang is daarbij om vast te stellen in hoeverre tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit consequenties heeft voor het voorgenomen beleid in de (meerjaren)begroting.

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn twee factoren van belang, namelijk:

- de weerstandscapaciteit en
- de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente.

In schema kan dit als volgt worden weergegeven:

Het kan noodzakelijk zijn om de weerstandscapaciteit aan te vullen, bijvoorbeeld omdat er nieuwe risico's zijn ontdekt. Het tempo waarin dit gebeurt, is afhankelijk van de flexibiliteit van de (financiële) organisatie. Bepaalde kostenposten kunnen sneller worden omgebogen dan andere.

De samenloop van risico's heeft een dubbele inhoud. Enerzijds kan de samenloop van risico's ertoe leiden dat de weerstandscapaciteit 'op' raakt. Anderzijds kunnen kleine risico's, risico's die individueel niet van belang zijn, indien ze gelijktijdig of kort na elkaar zich voordoen, toch een risico voor de weerstandscapaciteit gaan vormen.

In het vervolg van deze paragraaf zal worden ingegaan op onze weerstandscapaciteit. Vervolgens komen de risico's aan de orde. Tot slot zullen conclusies worden getrokken over het weerstandsvermogen van de gemeente en zal aanvullend worden ingegaan op enkele financiële kengetallen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt c.q. kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Daarbij worden incidentele en structurele weerstandscapaciteit onderscheiden.

Met het eerste wordt het vermogen bedoeld om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van het voorzieningenniveau dat de gemeente haar burgers wil aanbieden.

Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van het bestaande beleid.

Onze weerstandscapaciteit voor de jaren 2026 tot en met 2029 is als volgt:

Weerstandscapaciteit	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1.000				
Structurele capaciteit				
Onbenutte belastingcapaciteit	0	0	0	0
Begrotingsruimte	2.220	1.007	923	1.077
Kostenreductie				
Totaal structureel	2.220	1.007	923	1.077
Incidentele capaciteit				
Post onvoorzien	100	100	100	100
Weerstandsreserve	7.449	0	0	0
Stille reserves	0	0	0	0
Begrotingsruimte	0	0	0	0
Kostenreductie	0	0	0	0
Totaal incidenteel	7.549	100	100	100
Totaal weerstandscapaciteit	9.769	1.107	1.023	1.177

Risico's

Voor de inventarisatie van risico's zijn de risico's ingedeeld naar de programma's in de jaarstukken. Niet alle risico's zijn daadwerkelijk risico's voor het weerstandsvermogen van de gemeente. Risico's waarvoor reeds een voorziening, verzekering of bestemmingsreserve is gevormd, worden niet meegenomen in deze inventarisatie. Dit geldt ook voor risico's waarvoor reeds in de projectbegroting c.q. de kostencalculatie een post onvoorzien is opgenomen.

Van de risico's is beoordeeld:

- of het een incidenteel (I) of structureel (S) risico betreft;
- wat de kans is dat het risico zich voordoet op een schaal van 1 (zeer klein) tot 5 (zeer groot);
- wat het financiële gevolg van het risico is van een schaal van 1 (€ 0 - € 25.000) tot 5 (meer dan €250.000);
- de totale score door de kans te vermenigvuldiging met het financiële gevolg;
- hoe het risico zich heeft ontwikkeld na de vorige rapportage (gestegen +; gelijkgebleven =; gedaald -/-)
- met welk risicobedrag is gerekend voor 2026.

De belangrijkste risico's voor onze gemeente (met een score > 10) zijn weergegeven in de volgende tabel.

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwikkeling	Bedrag 2026
1	Wmo en jeugdwet	Volume zorgconsumptie kan hoger liggen dan de verwachting / de rijksbijdrage.	I	3	5	15	=	890.000
1	Door-decentralisatie Be-schermd wonen	Financieel risico komt langs een ingroeipad van 10 jaar miv 2027 ten laste van de gemeente	S	2	5	10	=	m.i.v. 2027
1	Inkomensvoorziening	Eind 2025 is het aantal inwoners met een bijstandsuitkering licht gedaald. Als gevolg van de T-2 verdeelsystematiek van het BUIG budget neemt hierdoor het risico toe dat het BUIG budget ontoereikend is.	I	4	5	20	=	176.000
1	Minimaregelingen	De minimaregelingen zijn een open einderegeling waar iedere inwoner die recht heeft een aanvraag voor kan indienen. Het beschikbare budget is lager dan het aantal inwoners dat een beroep kan doen op de regelingen.	I	2	5	10	=	75.000
1	Bijzondere bijstand	Bijzondere bijstand is een open einde regeling: iedere inwoner die aan de voorwaarden voldoet heeft recht. Het beschikbare budget is lager dan het aantal inwoners dat een beroep kan doen op bijzondere bijstand.	I	2	5	10	=	75.000
1	Opruimen illegaal gedumpt drugsafval	Wanneer drugsafval illegaal gedumpt wordt in openbaar gebied is de gemeente verantwoordelijk voor het opruimen ervan en de bijkomende kosten.	I	2	5	10	+	75.000
1	Onderwijs-huisvesting	Prijsstijgingen hoger dan VNG normbekostiging	S	5	5	25	=	0 (zie risico stelpost L&P)
1	Exploitatie MFC-Doelum	Schade zwembadvloer	I	3	5	15	=	250.000
2	Grondexploitatie	De belangrijkste risico's zijn: -Renteschommelingen; -Afname marktbehoefte;	I / S	1/3	5	5/15	+	886.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwikkeling	Bedrag 2026
	projecten	-Toename kosten door inflatie; -Toename kosten door tegenvallende resultaten bij de uitvoering van werken en werkzaamheden; -Aanwezigheid van belemmerende milieucirkels en/ of richtlijnen door bestaande en/of veranderende wet- en regelgeving, bijvoorbeeld het stikstofbeleid of de Europese Natuurherstelwet. -Kosten voor het onderhoud in tijdelijke situatie, incl. de kosten voor het verbruik van energie en de belastingen						
2	Taakstelling optimalisatie grond-opbrengsten	Afname van de opbrengstpotentie door landelijke en provinciale maatregelen rondom stikstof.	I	5	5	25	+	45.000
2	Pro Persona	Voor de Herontwikkeling Pro Persona terrein Wolfheze is een Dorpsvisie (kaders) en Gebiedsvisie door de raad vastgesteld. Grondpositie ligt bij Pro Persona daardoor zijn de risico's voor de gemeente beperkt tot plankosten. Deze worden gedekt vanuit intentieovereenkomst met PP (maart 2023), subsidies provincie en begroting gemeente. Op dit moment worden aanvullende afspraken gemaakt over de vervolgfase. Door de vertraging in de planontwikkeling (t.g.v. stikstof en financiële problemen Pro Persona) is er een risico dat niet alle interne plankosten kunnen worden verhaald.	I	3	5	15	+	125.000
2	Omgevingswet/ Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	Voor nieuwe taken binnen de WKB kunnen geen leges worden geheven. Daarnaast kunnen bepaalde bouwleges niet meer opgelegd worden.	S	5	4	20	=	158.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwikkeling	Bedrag 2026
2	Spoor-weg-onder-doorgang Wolfheze	Alle kosten noodzakelijk voor de voorbereiding en realisatie van het kunstwerk zijn opgenomen in de investeringsraming. Voor de gemeentelijke onderdelen binnen het project wordt projectmanagement ingehuurd. Overige kosten zijn op dit moment niet voldoende in beeld.	S	4	4	16	=	123.000 (na oplevering)
2	Verkeer	(Economische) ontwikkelingen als groei van het aantal voertuigen per huishouden, vergrijzing in de dorpen, modernisering van het wagenpark en het aantrekken van de aannemersmarkt zetten de verkeersveiligheid onder druk. Hierbij lopen we het risico aansprakelijk gesteld te worden. We hebben geen budget voor ad hoc aanpassingen maar alleen budget voor aanpassingen binnen groot onderhoud en reconstructie.	I	2	5	10	=	25.000
2	Bodem-taken	Risico dat overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeente niet gepaard gaat met voldoende middelen.	S	3	4	12	=	88.000
2	Afval-verwij-dering en -verwer-king	Kosten en opbrengsten zijn afhankelijk van de mate waarin inwoners afval scheiden. Daarnaast kunnen de verwerkingstarieven van sommige afvalstromen gedurende het kalenderjaar wijzigen. Wanneer dit afwijkt van de prognoses, komt dit ten laste / gunste van de voorziening.	I	5	4	20	=	150.000 tlv voorziening afvalstoffenheffing
2	Groen-onder-houd	Per 18 aug. 2024 is de Europese Natuur en herstel verordening in werking getreden. Hierin is opgenomen dat stedelijk groen per ingangsdatum niet meer achteruit mag gaan en na 2030 vooruit moet gaan. Exacte kaders moeten nog door de rijksoverheid worden gegeven. Deze maatregel komt boven op het	S	3	5	15	+	225.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwikkeling	Bedrag 2026
		wegwerken van achterstanden in het groen waarvoor budget beschikbaar is gesteld.						
2	Boom-beheer	Verhoogd veiligheidsrisico beloopbaarheid trottoirs, schade aan eigendom derden zoals tuinmuurtjes, hekwerken etc.	I	5	5	25	=	250.000
2	Land-schap	Bestrijding invasieve exoten als Japanse Duizendknoop, Reuzenbereklaauw en plaagsoorten als eikenprocessierups en Aziatische hoornaar	I	4	3	12	=	53.000
2	Klimaat-verandering	Risico op schade door extreem weer	S	3	4	12	=	88.000
3	Ge-meen-telijke gebou-wen	Er wordt geen onderhoud uitgevoerd aan de gebouwen die vallen onder niet-kernareaal Calamiteitenonderhoud, niet opgenomen in instandhoudingsplan t/m 2026	I	4	3	12	=	53.000
3	Nieuw-bouw gemeen-tewerf	Risico dat de planning voor realisatie niet wordt gehaald als gevolg van netcongestie en stikstof	I	5	5	25	+	225.000
3	Wacht-geld	Verlengde wachtgeldverplichting ivm ziekte oud wethouder (Nieuwe wachtgeldrechten na verkiezingen niet meegenomen)	I	2	5	10	=	172.000
3	Pensioen	Voorziening pensioen wethouders te laag bij overgang naar ABP	I	2	5	10	-/-	150.000
3	Terug-vordering Loyalis WGA	Op de balans staat een vordering op Loyalis van € 445.000 voor beide polissen.	I	2	5	10	=	134.000
3	Cyber-aanvallen en beveili-gings-inciden-ten	De gemeentelijke informatievoorziening kan gehackt worden. (Bijvoorbeeld Hof van Twente, Lochem, Buren) Het financiële risico omvat onderzoekskosten, herstelkosten en tijdelijk stilvallen van de bedrijfsvoering. Het risico blijft hoog omdat de externe	I	3	5	15	=	250.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwikkeling	Bedrag 2026
		dreigingen eerder toenemen dan afnemen.						
3	AVG	Boete vanwege het niet naleven van wettelijke verplichtingen in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming.	I	3	4	12	=	88.000
3	Connectie Gemeente Arnhem	Risico van schommelingen in de kosten als gevolg van outputfinanciering	I	2	5	10	=	75.000
F	Algemene uitkering	Risico dat gemeentelijke uitgaven afwijken van de ontwikkeling van het gemeentefonds. Risico van een uitname uit het gemeentefonds voor stijgende declaraties binnen het Btw-compensatiefonds.	I	2	5	10	=	75.000
F	Loon- en prijsstijgingen	Risico dat gereserveerd bedrag voor loon- en prijsstijgingen onvoldoende is om inflatie te compenseren.	S	3	5	15	=	150.000
		Overig						426.000
		Totaal						5.399.000

Het totaal van de risicobedragen per programma is als volgt becijferd.

Risico's (bedragen x € 1.000)	2026 Inc	2026 Str	2027 Inc	2027 Str	2028 Inc	2028 Str	2029 Inc	2029 Str
Samenleving	1.564	38	424	75	557	0	269	0
Omgeving	1.437	680	232	0	299	0	299	0
Organisatie	1.331	0	76	0	84	0	84	0
Financiën	161	188	84	0	9	0	9	0
Totaal	4.494	905	816	75	949	0	661	0

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen kan in twee soorten worden verdeeld, te weten:

- *Statisch weerstandsvermogen:* de mate waarin tegenvallers *in het begrotingsjaar* zelf opgevangen kunnen worden, zonder dat de gemeente haar beleid moet aanpassen.
- *Dynamisch weerstandsvermogen:* de mate waarin tegenvallers *gedurende meerdere begrotingsjaren* kunnen worden opgevangen, zonder dat dit consequenties heeft voor de realisatie van het beleid.

Het in kaart brengen van het statisch en dynamisch weerstandsvermogen geeft de gemeente inzicht in hoeverre ze in staat is om risico's op te vangen in het huidige jaar en komende jaren. Met dit inzicht kan de gemeente tijdig maatregelen treffen om problemen te voorkomen.

Het weerstandsvermogen is niet uit te drukken in een bedrag. Het betreft een kwantificering van de confrontatie tussen de weerstandscapaciteit en de financiële risico's. Wij berekenen het statisch en het dynamisch weerstandsvermogen als volgt:

Statisch weerstandsvermogen =	$\frac{(\text{Incidentele weerstandscapaciteit jaar } t \text{ t/m } t+4)}{((\text{Inc. risico's jaar } t \text{ t/m } t+4) + (\text{str. risico's jaar } t))} \times 100\%$
-------------------------------	--

Dynamisch weerstandsvermogen =	$\frac{(\text{Structurele weerstandscapaciteit jaar } t+1 \text{ t/m } t+4)}{(\text{Structurele risico's jaar } t+1 \text{ t/m } t+4)} \times 100\%$
--------------------------------	--

Op basis van het coalitieakkoord streven wij naar een statisch en dynamisch weerstandsvermogen van 100%.

Het statisch en dynamisch weerstandsvermogen van onze gemeente kan op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten als volgt worden vastgesteld.

Statisch weerstandsvermogen	
Risico's ten opzichte van incidentele weerstandscapaciteit	
Incidentele risico's 2026 t/m 2029	6.919
Structurele risico's 2026	905
Totaal	7.824
Aanwezige incidentele weerstandscapaciteit 2026 t/m 2029	7.849
Percentage	100 %

Dynamisch weerstandsvermogen	
Risico's ten opzichte van structurele weerstandscapaciteit	
Structurele risico's 2026 t/m 2029	980
Totaal	980
Aanwezige structurele weerstandscapaciteit 2026 t/m 2029	923
Percentage	94 %

Conclusie

De conclusie luidt dat het statisch weerstandsvermogen voldoet aan de norm. Het dynamisch weerstandsvermogen ligt iets onder de norm. Om die reden stellen we voor de incidentele weerstandscapaciteit te handhaven op het huidige niveau.

Continuïteit

Op basis van de door ons uitgevoerde risico-inventarisatie, de weerstandspercentages van respectievelijk 100% en 94% en het beeld van onze meerjarenbegroting is het college van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet.

Financiële kengetallen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is het verplicht een aantal financiële kengetallen op te nemen in de begroting en de jaarstukken. Het betreft de volgende kengetallen:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- kengetal grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden.

De uitkomst van deze kengetallen voor onze gemeente is weergegeven in de volgende tabel.

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2024	2025	2025
1a. Netto schuldquote	17,2%	24,9%	24,9%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	12,8%	20,2%	19,4%
2. Solvabiliteitsratio	28,7%	28,2%	30,6%
3. Grondexploitatie	1,6%	1,7%	2,1%
4. Structurele exploitatieruimte	3,0%	3,5%	5,1%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	124,9%	125,5%	125,5%

Beoordeling ontwikkeling kengetallen

De netto schuldquote laat een stijging zien. Dit komt door grote investeringen waarvoor externe financiering wordt aangetrokken. In de jaarrekening zien we dat de schuldquote minder stijgt dan in de begroting werd verwacht, doordat onze kortlopende schulden lager zijn dan was begroot. Onze schuldquote ligt lager dan de schuldquote bij andere gemeenten van onze omvang. Door de lage rentes vormt de bijbehorende rente- en aflossingslast een relatief beperkt onderdeel van de gemeentelijke uitgaven.

De solvabiliteitsratio, oftewel het eigen vermogen in verhouding tot het balanstotaal laat een stijging zien ten opzichte van de Jaarrekening 2024 en de prognose in de Begroting 2025. Ons eigen vermogen stijgt, onder andere door het positieve jaarrekening resultaat. Deze score is slechter dan bij gemeenten van onze omvang.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. Op dit moment hebben we twee projecten in exploitatie. We zien dat dit percentage hoger ligt bij andere gemeenten van onze omvang. Wat betekent dat we minder risico lopen dan vergelijkbare gemeenten.

In de voorjaarsnota wordt beoordeeld wat de structurele effecten zijn van deze jaarrekening. Dan is ook inzichtelijk wat de structurele exploitatieruimte is.

De woonlasten t.o.v. het landelijke gemiddelde worden alleen op begrotingsbasis berekend. Onze woonlasten liggen hoger dan het landelijke en het Gelderse gemiddelde. Dit wordt voor de belastingen met name veroorzaakt door de hoge WOZ-waarden.

De provincie Gelderland gaat voor de beoordeling van de gemeentelijke begroting en jaarrekening uit van een categorisering van de kengetallen. Daarnaast wordt de omvang van het weerstandsvermogen meegenomen in het oordeel. De categorieën, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest, zijn opgenomen in de onderstaande tabel. De score van Renkum voor 2025 is vetgedrukt weergegeven.

Kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	> 50 %	20 - 50 %	< 20 %
Grondexploitatie	< 20 %	20 - 35 %	> 35 %
Structurele exploitatieruimte	Begr. en MJB > 0 %	Begr. of MJB > 0 %	Begr. en MJB < 0 %
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde voorgaand jaar	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %
Weerstandsvermogen	> 100 %	80 - 100 %	< 80 %

Bovenstaande score houdt in dat Renkum matig scoort. Voor de bepaling van de toezichtsvorm (repressief of preventief toezicht) blijft het reëel en structureel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting het bepalende criterium.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn investeringen waarvan het nut zich over een reeks van jaren uitstrekt. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt het beleidskader over het onderhoud van kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen gegeven conform artikel 12 van het BBV en van openbare verlichting.

Uitgaven voor onderhoud kapitaalgoederen komen op diverse beleidsvelden voor. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Onderhoud is ook nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de exploitatielasten gemoeid. Een goed overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

Het beleid, de financiële consequenties en de vertalingen van de financiële consequenties naar de begroting en de jaarrekening van de gemeente Renkum voor het onderhoud van kapitaalgoederen wordt in de volgende paragrafen nader toegelicht.

Onderhoud kapitaalgoederen wegen

Beleidskader

Het beleid met betrekking tot wegen is opgenomen in de beleidsnota wegbeheer Renkum 2012-2017, deze nota is vastgesteld in de raad van 21 december 2011.

Onderhoudsniveau

In het kostenbeheerplan wegen 2022 - 2026 is het minimale technisch onderhoudsniveau vastgesteld op beeldkwaliteit B (voldoende).

Financiële consequenties

Arealen

De wegen binnen de gemeente Renkum bestaat uit:

	Eenheid	Afschrijvingstermijn
Asfalt verharding	circa 704.000 m2	60 jaar
Elementen verharding	circa 880.000 m2	60 jaar
Halfverhard, onverhard en betonwegen	circa 140.000 m2	60 jaar

Financieel

Voor de financiële consequenties wordt er via de tabel bij vertaling financiële consequenties verwezen naar de verschillende onderdelen van de jaarrekening.

Risico's

Niet van toepassing.

Vertaling financiële consequenties naar de begroting/jaarrekening

Onderdeel	Begroting	Jaarrekening
Meerjareninvesteringsplan (MIP)	Deel II Financiële begroting Balans Meerjareninvesteringsplan 2P Wegen, straten en pleinen	
Investeringskredieten, Stand actuele kredieten		Bijlage 1 kredieten 02 Omgeving, integrale projecten 2P Wegen, straten en pleinen
Materiële vaste activa		Deel 2 Jaarrekening Balans Toelichting op de balans Materiële vaste activa MVA met maatschappelijk nut
Reserve	Deel 2 Financiële begroting Balans Reserves en voorzieningen Reserve wegen Reserve groot onderhoud wegen	Deel 2 Jaarrekening Toelichting op de balans Reserve wegen Reserve groot onderhoud wegen Reserve herstelkosten sleuven en lasgaten
Voorziening	N.v.t.	N.v.t.
Programmaverantwoording exploitatie, afwijkingen		Deel 1 Jaarverslag Programmaverantwoording 2P Wegen, straten en pleinen

Onderhoud kapitaalgoederen openbare verlichting

Beleidskader

Het beleid met betrekking tot de openbare verlichting is dat de gemeente een zorgplicht heeft en de gemeente is volgens het Burgerlijk Wetboek wettelijk aansprakelijk voor schade die te wijten is aan of veroorzaakt wordt door gebreken aan de openbare verlichting. Deze aansprakelijkheid heeft alleen betrekking op de verkeersveiligheid en laat de sociale veiligheid buiten beschouwing.

Onderhoudsniveau

Het onderhoud is gericht op het duurzaam in stand houden van het bestaande areaal. Tevens is het beheer gericht op het tegengaan van kapitaalvernietiging.

Financiële consequenties

Arealen

De openbare verlichting binnen de gemeente Renkum bestaat uit:

	Eenheid	Afschrijvingstermijn
Lichtmasten	circa 6.000 stuks	
Armaturen LED	circa 6.100 stuks	
Laadvoorzieningen	235 stuks	

Financieel

Voor de financiële consequenties wordt er via de tabel bij vertaling financiële consequenties verwezen naar de verschillende onderdelen van de jaarrekening.

Risico's

Niet van toepassing.

Vertaling financiële consequenties naar de begroting/jaarrekening

Onderdeel	Begroting	Jaarrekening
Meerjareninvesteringsplan (MIP)	N.v.t.	N.v.t.
Investeringskredieten, Stand actuele kredieten	N.v.t.	N.v.t.
Materiële vaste activa	N.v.t.	N.v.t.
Reserve	Deel 2 Financiële begroting Balans Reserves en voorzieningen Reserve openbare verlichting	Deel 2 Jaarrekening Toelichting op de balans Reserve openbare verlichting
Voorziening	N.v.t.	N.v.t.
Programmaverantwoording exploitatie, afwijkingen		Deel 1 Jaarverslag Programmaverantwoording 2P Wegen, straten en pleinen

Onderhoud kapitaalgoederen riolering

Beleidskader

Het beleid met betrekking tot riolering is opgenomen in het Beheerplan Water en riolering en de bijbehorende Ambitienota.

In de Wet Milieubeheer was geregeld dat de gemeenteraad een GRP telkens voor een daarbij vast te stellen periode vaststelt. In de Omgevingswet is dit artikel vervallen. Om toch een beleidsmatig (tactisch en operationeel beleid) en financieel document te hebben over de gemeentelijke watertaken is een Beheerplan Water en Riolering gemaakt. De zorg voor water en riolering is een voortdurend proces dat door ontwikkelingen in de tijd moet worden aangepast.

Volgens de wetgeving is er voor de gemeente sprake van drie zorgplichten:

- de zorgplicht voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater;
- de zorgplicht voor het afvloeiende hemelwater;
- de zorgplicht ter voorkoming van structureel nadelige gevolgen van het grondwater.

Uitvoering van de maatregelen om de ambities uit het Beheerplan vorm te geven zorgt ervoor dat de inzameling en het transport van afvalwater effectief blijft verlopen. Hiermee wordt voorkomen dat er schade aan het milieu ontstaat en er overlast voor de bewoners is. Verder wordt ervoor

gezorgd dat hemelwater, voor zover particulieren dat niet zelf kunnen, goed wordt ingezameld en verwerkt en dat inwoners weten waar ze met grondwatervragen terecht kunnen. De kosten van deze maatregelen worden betaald uit de rioolheffing (Gemeentewet).

Onderhoudsniveau

Er is gekozen voor het ambitieniveau 'integraal' voor afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater, omdat deze ambitie uitgaat van de wettelijke kaders, de fysieke omstandigheden in Renkum en de wensen van bijvoorbeeld het college. Bovendien sluiten deze ambities aan bij de lijn die in het verleden door de gemeente is gevolgd.

Financiële consequenties

Arealen

De riolering binnen de gemeente Renkum bestaat uit:

Onderdeel	Eenheid	Afschrijvingstermijn
Vrijvervalriolering	circa 193 km	70
Druk- en persleidingen	circa 29 km	45
Pompunits voor drukriolering	77 stuks	45
Rioolgemaal	13 (waarvan 3 hoofdgemaal)	45 bouwkundig 15 electromechanisch
Individuele voorzieningen buitengebied (waaronder IBA's)	30	15
bergbezinkvoorzieningen (betonnen bergingen en leidingen)	5	40
open bergingen	4	-
infiltratievelden	4	-
In de riolering is meetapparatuur opgenomen conform het meetplan (42 locaties)	46	15
Peilbuizen voor het grondwatermeetnet	16	15
Locaties met voorzieningen voor opvang, berging, geleiding en infiltratie van hemelwater	circa 550	40
Bruggen en duikers in gemeentelijke wegen	circa 40 stuks	60

De gegevens van de riolering zijn opgeslagen in een rioleringsbeheersysteem. De toestand van de riolering wordt bewaakt door middel van inspecties met een videocamera.

Financieel

Voor de financiële consequenties wordt er via de tabel bij vertaling financiële consequenties verwezen naar de verschillende onderdelen van de jaarrekening.

Risico's

Verschil tussen plan en werkelijkheid

In het kostendekkingsplan en het beheerplan Water en Riolering 2022 en verder wordt uitgegaan van een theoretische benadering van de vervangingen voor de komende jaren (afschrijvingstermijnen variëren van 15 tot 70 jaar). Er wordt ervan uitgegaan dat na 70 jaar het gehele riool is vervangen, in het theoretische model wordt voor elk jaar hetzelfde vervangingsbedrag meegenomen.

Vervolgens wordt er per jaarlaag gekeken welke investeringsbedragen er (in werkelijkheid) nodig zijn en gedurende het jaar worden hier kredieten voor aangemaakt (zie de P&C-documenten). Hierdoor sluiten het oorspronkelijke (theoretische) plan en de begroting/ werkelijkheid niet één op één op elkaar aan.

Vertaling financiële consequenties naar de begroting/jaarrekening

Onderdeel	Begroting	Jaarrekening
Meerjareninvesteringsplan (MIP)	Deel II Financiële begroting Balans Meerjareninvesteringsplan 2M Water en riolering	
Investeringskredieten, Stand actuele kredieten		Bijlage 1 kredieten 02 Omgeving, integrale projecten 2M Water en riolering
Materiële vaste activa		Balans Toelichting op de balans Materiële vaste activa MVA Economisch nut met heffing
Reserve	N.v.t.	N.v.t.
Voorziening		Deel 2 Jaarrekening Toelichting op de balans Gemeentelijk rioleringsplan
Programmaverantwoording exploitatie, afwijkingen		Deel 1 Jaarverslag Programmaverantwoording 2M Wegen, straten en pleinen
Rioolheffing	Paragraaf 1 lokale heffingen Rioolheffing	Paragraaf 1 lokale heffingen Rioolheffing

Onderhoud kapitaalgoederen groen

Beleidskader

Het beleid met betrekking tot het groen is opgenomen in

- Ambitienota groen (2023);
- Groenstructuurplan (2017);
- Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen (2024)

Onderhoudsniveau

De kwaliteitsniveaus zijn door de raad vastgesteld op CROW B (Basis) voor de woonwijken en CROW A (Plus) voor de parken, entrees en begraafplaatsen. Binnen de ambitienota groen zijn voor de volgende beheergroepen de volgende ambities afgesproken:

Bomen en natuurlijke beplanting, ambitieniveau Toekomst (ontwikkelen en vernieuwen)

Cultureelrijke beplantingen, grassen en kruidachtigen, ambitieniveau Integraal (versterken wat we hebben)

Financiële consequenties

Arealen

Het groen binnen de gemeente Renkum bestaat uit:

Onderdeel	Eenheid	Theoretische levensduur*
Straat en laanbomen incl boomgroepen	29.238 stuks	55-65 jaar
Natuurlijke beplantingen	32 ha	45-55 jaar
Cultuurlijke beplantingen	15 ha	8-17 jaar
Gras en kruidachtigen	85 ha	20-105 jaar

* afhankelijk standplaats en soort beheergroep betreft theoretische levensduur

Financieel

Voor de financiële consequenties wordt er via de tabel bij vertaling financiële consequenties verwezen naar de verschillende onderdelen van de jaarrekening.

Risico's

Renkum heeft een waardevol, maar verouderd, groenbestand. Ongeveer 16% van het groen (plantvakken) heeft een restlevensduur van minder dan twee jaar. Ons bomenbestand is relatief oud, een groot deel is ouder dan 60 jaar en slechts 52% van het totale bomenbestand is in voldoende conditie.

Vertaling financiële consequenties naar de begroting/jaarrekening

Onderdeel	Begroting	Jaarrekening
Meerjareninvesteringsplan (MIP)	N.v.t.	N.v.t.
Investeringskredieten, Stand actuele kredieten	N.v.t.	N.v.t.
Materiële vaste activa	N.v.t.	N.v.t.
Reserve	Deel II Financiële begroting Balans Reserves en voorzieningen Reserve groenrenovatie	Deel 2 Jaarrekening Toelichting op de balans Reserve groenrenovatie
Voorziening	N.v.t.	N.v.t.
Programmaverantwoording exploitatie, afwijkingen		Deel 1 Jaarverslag Programmaverantwoording 20 Groen

Onderhoud kapitaalgoederen water

Beleidskader

Het beleid met betrekking tot het water is opgenomen in het Beheerplan Water en Riolering 2022 ev.

Het onderhoud aan oppervlaktewateren is de verantwoordelijkheid van het waterschap. Het onderhoud aan drinkwatervoorzieningen ligt bij Vitens. De gemeente is verantwoordelijk voor ander water (niet zijnde oppervlaktewater of drinkwater) en riolering. Ook is de gemeente

(bouwkundig) verantwoordelijk voor de duikers in de waterlopen, voor zover ze deel uitmaken van een weg of pad die bij de gemeente in beheer is.

Onderhoudsniveau

Integraal

Financiële consequenties

Arealen

Water binnen de gemeente Renkum bestaat uit:

Onderdeel	Eenheid	Afschrijvingstermijn
Duikers onder gemeentelijke wegen (constructief deel)		

Financieel

Voor de financiële consequenties wordt er via de tabel bij vertaling financiële consequenties verwezen naar de verschillende onderdelen van de jaarrekening.

Risico's

In het kostendekkingsplan 2022-2024 en in eerdere kostendekkingsplannen zijn ongeveer 40 duikers op waarde gezet, zodat er indien nodig financiële middelen beschikbaar zouden zijn om een kleine bijdrage te leveren aan de reconstructie van een gemeentelijk weg waar ook duikers in aanwezig zijn. Deze middelen zijn echter nooit gebruikt. Samen met het andere 'straatmeubilair' wordt hier inmiddels een separaat beheerplan voor gemaakt. We hebben besloten dit niet meer op te nemen in het kostendekkingsplan 2025-2027.

Het risico dat er nu is, is dat er middelen nodig zijn voor een duiker in een gemeentelijke weg, die niet goed gereserveerd zijn, waardoor we ad-hoc op zoek moeten naar dekking.

Vertaling financiële consequenties naar de begroting/jaarrekening

Onderdeel	Begroting	Jaarrekening
Meerjareninvesteringsplan (MIP)	Deel II Financiële begroting Balans Meerjareninvesteringsplan 2M Water en riolering	
Investeringskredieten, Stand actuele kredieten		Bijlage 1 kredieten 02 Omgeving, integrale projecten 2M Water en riolering
Materiële vaste activa		Balans Toelichting op de balans Materiële vaste activa MVA Economisch nut met heffing
Reserve	N.v.t.	N.v.t.
Voorziening		Deel 2 Jaarrekening Toelichting op de balans Gemeentelijk rioleringsplan

Onderdeel	Begroting	Jaarrekening
Programmaverantwoording exploitatie, afwijkingen		Deel 1 Jaarverslag Programmaverantwoording 2M Wegen, straten en pleinen
Rioolheffing	Paragraaf 1 lokale heffingen Rioolheffing	Paragraaf 1 lokale heffingen Rioolheffing

Onderhoud kapitaalgoederen vastgoed

Beleidskader

Het beleid met betrekking tot vastgoed is opgenomen in vastgoedplan-beleidsdeel (2020). In september 2021 is het DuurzaamMeerJarenOnderhoudsPlan (DMJOP) vastgesteld.

Onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau van het gemeentelijke kernareaal is bepaald volgens de NEN 2767 conditieniveau 3, wat uit komt op sober en doelmatig.

Financiële consequenties

Arealen

Het vastgoed binnen de gemeente Renkum bestaat uit:

Onderdeel	Eenheid	Afschrijvingstermijn
Kernareaal	38 gebouwen	20 en 40 jaar
Niet-Kernareaal	21 gebouwen	0 jaar
TOTAAL	59 gebouwen	

Financieel

Voor de financiële consequenties wordt er via de tabel bij vertaling financiële consequenties verwezen naar de verschillende onderdelen van de jaarrekening.

Risico's

Voor de gebouwen die onder niet kernareaal vallen zijn geen middelen beschikbaar omdat deze gebouwen op de nominatie staan om herontwikkeld te worden dan wel te worden vervreemd/gesloopt. Er wordt geen onderhoud uitgevoerd.

Vertaling financiële consequenties naar de begroting/jaarrekening

Onderdeel	Begroting	Jaarrekening
Meerjareninvesteringsplan (MIP)	Deel II Financiële begroting Balans Meerjareninvesteringsplan 1B Onderwijs 3D Huisvesting / Gemeentehuis	
Investeringskredieten, Stand actuele kredieten		Bijlage 1 kredieten 1B Onderwijs 3D Huisvesting / Gemeentehuis
Materiële vaste activa		Balans Toelichting op de balans Materiële vaste activa MVA met economisch nut
Reserve	Deel II Financiële begroting Balans Reserves en voorzieningen Reserve onderhoud gebouwen Reserve onderwijshuisvesting Reserve kapitaallasten vastgoed Reserve kapitaallasten OHV	Deel 2 Jaarrekening Toelichting op de balans Reserve onderhoud gebouwen Reserve onderwijshuisvesting Reserve kapitaallasten vastgoed Reserve kapitaallasten OHV
Voorziening	N.v.t.	N.v.t.
Programmaverantwoording exploitatie, afwijkingen		Deel 1 Jaarverslag Programmaverantwoording 1B Onderwijs 3D Huisvesting / Gemeentehuis

Paragraaf 4 Financiering

Inleiding

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is vastgesteld hoe decentrale overheden om moeten gaan met hun financierings- of treasuryfunctie. De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als: *"het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's"*.

De gemeente Renkum heeft de kaders voor het financieringsbeleid vastgelegd in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025. In de financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening komen de specifieke voornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van financiering aan de orde.

In deze financieringsparagraaf gaan we in op de uitvoering van het treasurybeleid in 2025. Daarbij zijn allereerst de algemene ontwikkelingen die de financieringsfunctie beïnvloeden weergegeven. Vervolgens wordt kort ingegaan op het treasurybeheer in 2025. Tot slot komt het rentebeleid aan de orde.

Ontwikkelingen

Eén van de belangrijkste externe ontwikkelingen waarmee rekening gehouden moet worden is de renteontwikkeling. We kijken daarbij naar de korte rente (looptijd < 1 jaar) en de lange rente (looptijd > 1 jaar).

De 3-maandsrente bedroeg begin 2025 2,6%. Eind 2025 is de 3-maandsrente gedaald naar 2,0%. De 10-jaarsrente noteerde begin 2025 2,5%. Eind 2025 lag deze rente op 2,9%.

De verwachting is dat de 3-maandsrente en de 10-jaarsrente het komende jaar vrijwel stabiel zullen blijven op het huidige niveau.

Gezien onze liquiditeitspositie, zijn we er in de meerjarenbegroting vanuit gegaan dat het in 2025 niet nodig zal zijn om financiering aan te trekken. Voor de toerekening van rentekosten aan investeringen is op basis van de huidige leningenportefeuille in de begroting 2025 gerekend met 2,00%. Doordat we renteopbrengsten hadden op kort geld, is de rekenrente in de najaarsnota verlaagd naar 0 %. Voor 2026 is weer gerekend met een rekenrente van 2%.

Treasurybeheer

Treasurybeleid gemeente Renkum

De doelstelling van ons treasurybeleid is op hoofdlijnen het blijvend toegang houden tot financiële markten tegen acceptabele condities, zonder ongewenste risico's en tegen minimale kosten. Daarnaast willen we renteresultaten optimaliseren, een goede financiële infrastructuur opzetten en onderhouden en adequate informatiestromen realiseren.

Het realiseren van deze doelstellingen heeft continu de aandacht. Hiervoor is het nodig maatregelen te treffen op het gebied van risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer.

Risicobeheer

Renterisicobeheer

Het renterisico van een gemeente is te verdelen in renterisico over vlottende schuld (looptijd < 1 jaar) en renterisico over vaste schuld (looptijd > 1 jaar).

Het renterisico over vlottende schuld wordt bepaald in relatie tot de kasgeldlimiet. Deze limiet geeft de maximaal toegestane omvang van de vlottende schuld weer. De hoogte van de kasgeldlimiet is een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de omvang van de begroting per 1 januari. In tabel A vindt voor 2025 de toetsing aan de kasgeldlimiet voor de gemeente Renkum plaats. Uit de tabel blijkt dat wij in 2025 hebben voldaan aan de kasgeldlimiet.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Omvang begroting 1-1-2025 (=grondslag)	117.264			
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,5%			
- in bedrag	9.967			
(2) Omvang vlottende schuld	0	0	0	0
(3) Vlottende middelen	4.153	13.685	16.968	12.139
Toets kasgeldlimiet				
(4) Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-4.153	-13.685	-16.968	-12.139
Toegestane kasgeldlimiet (1)	9.967	9.967	9.967	9.967
Ruimte (1) - (4)	14.120	23.652	26.935	22.106

Tabel A Kasgeldlimiet

Het renterisico over vaste schuld wordt gezien in relatie tot de renterisiconorm. Deze norm geeft de maximaal toegestane omvang van dat deel van de vaste schuld waarover renterisico wordt gelopen weer. De norm houdt in dat we maximaal over 20 % van het begrotingstotaal renterisico mogen lopen. De raming van de ruimte/overschrijding voor de jaren 2025 tot en met 2029 is weergegeven in tabel B. Uit de tabel blijkt dat we in 2025 hebben voldaan aan de renterisiconorm. De verwachting is dat dit de komende jaren opnieuw het geval zal zijn.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2025	2026	2027	2028	2029
(1) Renteherzieningen					
(2) Aflossingen	2.180	1.692	1.706	1.720	1.733
(3) Renterisico (1+2)	2.180	1.692	1.706	1.720	1.733
(4) Renterisiconorm	23.453	25.364	24.611	24.361	24.348
(5a) Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	21.273	23.672	22.905	22.641	22.615
(5b) Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)					
Berekening renterisiconorm					
(4a) Begrotingstotaal	117.264	126.818	123.056	121.803	121.738
(4b) Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%	20%
(4) Renterisiconorm (4a x 4b)	23.453	25.364	24.611	24.361	24.348

Tabel B Renterisiconorm

Kredietrisicobeheer

In tabel C vindt u een overzicht van de door de gemeente Renkum verstrekte gelden, gegroepeerd per risicogroep. De groepen zijn (globaal) gerangschikt naar oplopend risico.

Risicogroep <i>Bedragen x € 1.000</i>	Met/zonder (hyp.) zekerheid	Restant schuld per 31-12-2025
Gemeenten/provincies	zonder	0
Overheidsbanken	zonder	0
Financiële instellingen (A en hoger)	zonder	6.049
Overige toegestane instellingen	met en zonder	1.635
Totaal		7.684

Tabel C Kredietrisico op verstrekte gelden

Gemeentefinanciering

Financiering

De leningenportefeuille per 31 december 2025 is weergegeven in tabel D. De mutaties in 2025 en de invloed hiervan op de gemiddelde rente is terug te vinden in tabel E.

Leningnummer	Oorspr. bedrag	Aanvang	Einde looptijd	Rente	Aflossing 2025	Restant 31-12- 2025
BNG 40.109.666	5.000	2015	2025	0,56 %	500	0
Lening optisport	728	2015	2029	4,96 %	52	208
Lening prv Noord Brabant	8.000	2018	2038	1,35 %	400	5.200
BNG 40113864	10.000	2020	2040	0,53 %	500	7.500
Totaal					1.452	12.908
Projectlening Mfc Doelum	5.830	2014	2034	2,87 %	276	3.608
Projectlening Mfc Doelum	9.370	2014	2054	3,22 %	152	8.158
Projectlening scholen Renkum	5.200	2018	2058	1,577%	130	4.290
Projectlening scholen Renkum	300	2018	2038	1,29 %	15	195
Projectlening school Doorwerth	6.200	2022	2062	1,29 %	155	5.735
Totaal projectfinanciering					728	21.987
Totaal					2.180	34.895

Tabel D Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2025	14.360	0,64 %
Nieuwe leningen		
Reguliere aflossingen	1.452	0,92 %
Vervroegde aflossingen		
Renteaanpassingen (oud percentage)		
Renteaanpassingen (nieuw percentage)		
Stand per 31 december 2025	12.908	0,62 %

Tabel E Mutaties in leningenportefeuille (excl. projectleningen)

Uitzetting

De door de gemeente uitgezette (lange termijn) gelden zijn als volgt onder te verdelen:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Stand per 31-12-2025	Gemiddeld Rendement
Deelnemingen	903	27,3%
Leningen	6.780	1,2%
Totaal	7.684	4,2%

Tabel F Uitgezette gelden

Relatiebeheer

Huisbankier van de gemeente Renkum is de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Het grootste deel van onze reguliere bankzaken loopt via deze bank. Door de invoering van het Schatkistbankieren per 1-1-2014 moeten wij overtollige middelen overboeken naar de schatkist. Op het gebied van gemeentefinanciering wordt gebruik gemaakt van diverse financiële instellingen. Voordat middelen worden aangetrokken of uitgezet, worden offertes aangevraagd bij minimaal twee instellingen. Vervolgens wordt gekozen voor die instantie die de meest gunstige condities voor de gemeente aanbiedt.

Kasbeheer

Het kasbeheer van gemeente Renkum is gemandateerd aan De Connectie, waarbij zij voor ons de kasgeldlimiet bewaken. (Tijdelijke) overtollige middelen worden gestort in de schatkist van het rijk. De deelnemende instellingen houden hun publieke middelen aan op een eigen rekening-courant bij het Ministerie van Financiën en ontvangen hiervoor een scherpe rentevergoeding. De drempel is 2% van het begrotingstotaal, indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt.

Schatkistbankieren werkt volgens het principe van *zero-balancing* en *intradaglimiet*. Dit houdt in dat het saldo op een bankrekening aan het einde van de werkdag automatisch wordt afgeroomd naar of aangevuld vanuit de rekening-courant bij de schatkist. De intradaglimiet is een vooraf met het ministerie vastgesteld bedrag wat gedurende de dag maximaal negatief mag staan. Voor 2025 is de limiet met € 0,5 miljoen verhoogd naar € 2 miljoen.

Rentetoerekening en EMU-saldo

Rentetoerekening Realisatie jaar 2025 (bedragen * € 1.000)

Omschrijving		Bedrag
De externe rentelasten over de korte en lange financiering		637
De externe rentebaten		-/- 238
Saldo rentelasten en -baten		399
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 10	
De rente van projectfinanciering	-/- 420	
		-/- 430
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-/- 31
Rente over eigen vermogen		0
Rente over voorzieningen		0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente *)		-/- 31
Aan taakvelden toe te rekenen rente (rente omslag)		0
Verwacht rente resultaat op taakveld Treasury		-/-31

*) negatief rente wordt niet toegerekend aan taakvelden.

Als gevolg van rentebaten in 2025 die ongeveer gelijk is aan de rentelasten is de renteomslag voor de kapitaallasten aangepast van 2% naar 0%.

Bij enkele projecten is sprake van projectfinanciering en is de werkelijke rente gehanteerd die voor de daarvoor aangegane leningen afgedragen is.

EMU-saldo 2025

Bedragen x € 1.000

EMU Saldo	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2024	2025	2025
1. (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	6.645	2.089	5.716
2. (-) Mutatie (im)materiële vaste activa	3.522	9.665	13.896
3. (+) Mutatie voorzieningen	-1.085	201	1.766
4. (-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-241	0	447
5. (-) (Verwachte) boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	2.279	-7.375	-6.861

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf worden het beleid en de risico's ten aanzien van de bedrijfsvoering beschreven. Om de doelstellingen die we hebben genoemd in de programma's te kunnen realiseren is een goede bedrijfsvoering noodzakelijk. Criteria met betrekking tot een goede bedrijfsvoering zijn daarbij:

- rechtmatigheid: handelen volgens de geldende wet- en regelgeving;
- betrouwbaarheid: de (wettelijke) regels voorspelbaar uitvoeren en handhaven;
- transparantie: inzicht bieden in de uitvoering van de programma's en de ondersteunende processen;
- doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;
- doeltreffendheid: de effecten bereiken die beoogd waren;
- responsiviteit: inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen en de wensen van de burgers.

De beleidsvoornemens op het gebied van de bedrijfsvoering hangen nauw samen met de in het programma Organisatie genoemde voornemens.

Financiële en controle verordeningen

In het kader van de Gemeentewet is het verplicht dat alle gemeenten beschikken over een drietal verordeningen genoemd naar de respectievelijke artikelen in de Gemeentewet, te weten:

- art. 212: de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025;
- art. 213: de Verordening controle financiële beheer en organisatie gemeente Renkum 2025;
- art. 213a: de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Renkum 2021.

Met deze verordeningen formuleert uw raad belangrijke kaders om de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het geformuleerde beleid en gemeentelijke processen te waarborgen.

Verordening doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (audits)

De uitgevoerde audits en aanvullende auditactiviteiten dragen bij aan een duurzame verbetering van gemeentelijke processen en een betere afstemming tussen beleid en uitvoering.

Volgens de verordening "*Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Gemeente Renkum*", informeren we u in deze paragraaf over de uitvoering van het auditplan 2025. Vervolgens vindt u de verantwoording van de proceseigenaren over de daaruit voortvloeiende verbeterplannen. In deze plannen geven de proceseigenaren aan welke concrete actie zij hebben ondernomen om de aanbevelingen naar aanleiding van de uitgevoerde audits op te volgen.

Onderzoeksplan interne audits 2025, stand van zaken ultimo 2025

Audit-activiteiten	Beknorte beschrijving	Status
Audit grip op P-budgetten	In de audit onderzoeken we in hoeverre (delen van) de organisatie de procesafspraken rond de P-budgetten heeft nageleefd. We richten ons op het decentrale formatiebudget	De audit is in 2025 gestart. Op basis van het vastgestelde plan van aanpak zou de onderzoeksperiode het kalenderjaar 2024 en het 1e

Audit-activiteiten	Beknopte beschrijving	Status
	(de teambudgetten) bedoeld voor de bekostiging van de personele lasten én de materiële budgetten (M-budgetten) die zijn ingezet voor de bekostiging van inhuur. We besteden aandacht aan de naleving van de gemaakte afspraken en aan het signaleren van good practices, zodat teams van elkaar kunnen leren. Het doel is om- waar nodig- de procesbeheersing te verbeteren en meer grip te krijgen op de bovengenoemde budgetten.	kwartaal van 2025 bestrijken. In december 2025 heeft het College - bij de vaststelling van het <i>Onderzoeksplan Interne Audits 2026</i>- besloten het onderzoek uit te breiden naar heel 2025 en te verlengen in 2026. De raad is hierover al per raadsbrief geïnformeerd. Deze uitbreiding biedt de mogelijkheid om: -beter inzicht te krijgen in de ontwikkelingen in formatie en bezetting; -de P-rapportage, gestart in april 2025, mee te nemen in het onderzoek. Hierdoor wordt een vollediger en actueler oordeel mogelijk over de mate van grip op de P-budgetten.
Procesfacilitering nieuwe verbeterplannen	De auditor levert het format aan voor het verbeterplan en bewaakt de eenheid en consistentie van de verbeterplannen die proceseigenaren opstellen n.a.v. de audits.	Het actieplan "Inhuurproces via de Inhuurbalie" is eind 2025 vastgesteld door het college en ter informatie aan de raad en de rekenkamer verzonden.
Monitoring verbeterplannen	De monitoring betreft alle lopende verbeterplannen en dient als sturingsinstrument voor het MT.	Bj de begroting en de jaarrekening is de raad geïnformeerd over alle verbeterplannen in uitvoering.
Lijncontrole op actieplan verzuim	De lijncontrole richt zich op de processen uit de eerdere audit. Het doel is om te toetsen of de geplande verbetermaatregelen daadwerkelijk zijn doorgevoerd en of herbeoordeling van deze processen nodig is.	De uitvoering van de lijncontrole begint na afloop van de audit "Grip op P-budgetten" en wordt naar verwachting in 2026 uitgevoerd.
Onderzoeksplan interne audits 2026	Jaarlijks inventariseert de auditor onderzoeksonderwerpen binnen de organisatie. Vervolgens, samen met gemeentesecretaris en concerncontroller, screent ze deze op basis van vastgestelde criteria. Ook vindt afstemming met de accountant, auditcommissie, rekenkamer en concerncontroller hierover plaats. Het college stelt het onderzoeksplan interne audits vast.	Het onderzoeksplan is in december 2025 vastgesteld door het college en ter informatie aan de raad én de rekenkamer verzonden.

Verbeterplannen in uitvoering, stand van zaken ultimo 2025 door de proceseigenaren

Naar aanleiding van de uitgevoerde audits hebben de proceseigenaren verbeterplannen opgesteld. In de verbeterplannen geven zij aan welke concrete actie worden ondernomen om de aanbevelingen uit de audits op te volgen. Het verbeterplan Procesoptimalisatie was al geruime tijd in uitvoering en is, na een evaluatie, afgesloten. Hoe verdere procesoptimalisatie georganiseerd kan worden, wordt onderdeel van het onderzoek naar de benodigde bedrijfsvoering voor de zelfstandige gemeente Renkum.

Eind 2025 zijn twee verbeterplannen in uitvoering:

- Het verbeterplan Servicenormen- opgesteld eind 2024.
- Het verbeterplan Inhuurproces via de Inhuurbalie- nieuw en opgesteld eind 2025.

Van beide plannen zijn al verschillende verbetermaatregelen gerealiseerd. Hieronder leest u de stand van zaken van de nog openstaande verbetermaatregelen.

Verbeterplan Servicenormen

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken december 2025	Verwachte datum realisatie
Als u onze website bezoekt		
Stel een beheerplan op om de website doelgericht en actueel te houden.	Contentstrategie is op 3 juli 2025 gepresenteerd in het MT en aangenomen. De contentstrategie wordt nu in stappen geïmplementeerd. Het beheerplan is hier onderdeel van.	Q2 2026
Als u contact zoekt via ons digitaal contactformulier of via de mail		
• Maak afspraken over het gebruik, beheer en (bekendmaken) van de algemene mailboxen, waaronder over het instellen van een automatische ontvangstbevestiging. Neem dit ook mee in het introductieprogramma. • Hoe meer mailadressen hoe meer onderhoud; breng het aantal algemene mailboxen terug. • Maak afspraken over welke mails geregistreerd moeten worden in het Zaaksysteem.	Bij e-formulieren is een automatische ontvangstbevestiging geregeld. Nu wordt er gewerkt aan de algemene e-mailadressen. Een aantal algemene e-mailadressen loopt nu via DIV waarbij er automatisch een zaak wordt aangemaakt. Er wordt nu gewerkt aan een voorstel voor de overige e-mailadressen.	Q2 2026
Als u een aanvraag indient bij ons sociaal team		
• Voer een standaard ontvangstbevestiging in voor de algemene mailbox sociaalteam@renkum.nl.	Bij e-formulieren is een automatische ontvangstbevestiging geregeld. Nu wordt er gewerkt aan de algemene e-mailadressen. Een aantal algemene e-mailadressen loopt nu	Q2 2026

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken december 2025	Verwachte datum realisatie
• Maak afspraken maken over wie wat aanlevert voor de gemeentelijke website en wie dit coördineert.	via DIV waarbij er automatisch een zaak wordt aangemaakt. Er wordt nu gewerkt aan een voorstel voor de overige e-mailadressen, waaronder het sociaalteam@renkum.nl. Contentstrategie is op 3 juli 2025 gepresenteerd in het MT en aangenomen. De contentstrategie wordt nu in stappen geïmplementeerd. Het beheerplan is hier onderdeel van.	Q2 2026

Verbeterplan Inhuurproces via de Inhuurbalie, 1e verantwoording

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken december 2025	Verwachte datum realisatie
Overkoepelend		
De basisafspraken én de interne organisatie worden op een aantal essentiële punten verbeterd. Vervolgens wordt, een jaar na afronding hiervan, een lijncontrole uitgevoerd.	Het auditteam zal naar verwachting in 2027 een lijncontrole op deze verbeteringen uitvoeren.	2027
Interne functionarissen en externe partijen		
Geef meer duidelijkheid over rollen en taken met betrekking tot het inhuurproces en heb daarbij aandacht voor de nodige expertise.	Er zal een overzicht gemaakt worden waarin de rollen en taken die betrekking hebben op het inhuurproces duidelijk worden beschreven.	Q2 2026
• Monitor de kwaliteit en levering van de werkzaamheden door de partij/partijen • Monitor de interne budgetten die ingezet zijn voor inhuur	Het monitoren van de kwaliteit en levering van de werkzaamheden door de partij/partijen Het monitoren van de interne budgetten die zijn ingezet voor inhuur.	Q2 2026 Q2 2026
Samenwerkingsafspraken én interne regels		
Stel samenwerkingsafspraken met de gemeente Arnhem/ de IB schriftelijk op.	De projectgroep stelt Samenwerkingsafspraken met de gemeente Arnhem/ de IB schriftelijk op	Q2 2026
Maak de beleidskaders voor inhuur concreter. Wat betekent 15% inhuur ten opzichte van de vaste formatie voor de individuele teams?	Het concreter maken van de beleidskaders voor inhuur	Q2 2026

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken december 2025	Verwachte datum realisatie
Stel de definitie én afbakening van externe inhuur vast.	De definitie én afbakening van externe inhuur vaststellen.	Q2 2026
Stel managementrapportages op.	Het opstellen van managementrapportages	Q2 2026
Beschrijf het proces van inhuur via de IB (het liefst ook de andere sub-processen).	Het beschrijven van het proces van inhuur via IB.	Q2 2026
Financiële gevolgen		
Zorg ervoor dat externe inhuur onder de juiste kostensoort geboekt wordt in Unit 4.	Ervoor zorgen dat de externe inhuur onder de juiste kostensoort geboekt wordt in Unit4. Proces nader te bepalen – Netive kostensoorten vs Unit4.	Q2 2026

Voorkomen van fraude en onregelmatigheden

Het college is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken. Het college heeft een frauderisicoanalyse uitgevoerd. Dit is een belangrijke stap voor het creëren van bewustwording rondom dit thema. Vanuit de bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden. Ook worden de relevante geldstromen/processen betrokken in de interne controles die gedurende het jaar worden uitgevoerd.

Stakeholders van de gemeente moeten er op kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. De gemeente beschikt over een uitgebreid scala aan zogenaamde soft controls. Iedere medewerker van de gemeente legt bij indiensttreding een ambtseed of ambtsbelofte af en overlegt een verklaring omtrent gedrag. Daarnaast beschikken we over een vastgestelde regeling en gedragscodes, onder andere op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen, welke openbaar beschikbaar zijn. De gemeente beschikt daarnaast over een regeling melden vermoeden misstanden en in de organisatie is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

Onze (financiële) processen en systemen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheidingen, zogenaamde hard controls. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwickelen en/of zelfstandig toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat het management maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen dragen er toe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Informatiebeveiliging vanuit de perspectieven beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid heeft een hoge prioriteit. Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de chief information security officer en functionaris gegevensbescherming de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern, maar ook extern vanuit de sector. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Op 31 december 2025 was een aanzienlijk kassaldo aanwezig. Aangezien dit een frauderisico is, heeft in februari een extra fysieke kastelling plaatsgevonden in aanwezigheid van de accountant. Daarnaast heeft aanvullend onderzoek plaatsgevonden door de accountant. Hieruit volgden geen signalen dat er sprake is geweest van fraude. De overtollige geldmiddelen zijn opgehaald door een geldtransportbedrijf. Wij hebben de interne processen aangescherpt en ervoor gezorgd dat vanaf dat moment de overtollige liquiditeiten regelmatig worden afgestort. Hierdoor is het (potentiële) frauderisico beperkt en worden onze medewerkers beter beschermd.

Conclusie

Het college is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze aandacht krijgen.

Organisatie en formatie

Organisatieontwikkeling

In het kader van organisatieontwikkeling zijn en worden er gerichte activiteiten op het terrein van HR uitgezet.

Prioriteiten voor 2025 waren met name het meten en naleven van de servicenormen. Hiervoor heeft eerst een monitor plaatsgehad, daarover is de gemeenteraad geïnformeerd.

In 2025 heeft de focus gelegen op de wisseling van arbodienstverlener. Insteek was om preventie en verzuim verder te ontwikkelen en medewerkers meer in hun kracht te zetten en eigen regie te laten nemen. Ook is de nieuwe onboardingapp in 2025 live gegaan, deze wordt nu gebruikt voor alle nieuwe medewerkers.

Binnen HR heeft de focus ook gelegen op basis op orde, dit loopt door in 2026. Aandacht ligt op E-HRM, management informatie, update van de regelingen en procesbeschrijvingen. EHRM omvat het optimaliseren van het personeelssysteem Mijn Youforce. Dit wordt gedaan in samenwerking met de gemeente Rheden, gemeente Arnhem en de Connectie. Ook is er een start gemaakt om de gesprekscyclus te digitaliseren, dit wordt in 2026 opgeleverd.

Arbeidsmarkt

Er is ook in 2025 gerichte aandacht geweest voor het aantrekken van nieuwe medewerkers. Vacatureteksten zijn vernieuwd en gepersonaliseerd met foto's van eigen medewerkers. De bedrijfsfilm is geüpdatet met beelden van de nieuwe burgemeester erin. Voor moeilijk inzetbare functies is de inzet van een extern wervingsbureau gebruikt en er is gebruik gemaakt van de zijinstroom trajecten via WerkenInGelderland die tot succesvolle resultaten heeft geleid.

Salarissen

De Cao Gemeenten die in april 2025 bekend werd, kende diverse salarisstijgingen:

- 1 april 2025 een loonstijging van 2 procent
- 1 oktober 2025 een loonstijging van 1,85 procent
- 1 juli 2026 een loonstijging van 1,25 procent
- 1 januari 2027 een loonstijging van 1,6 procent

Ziekteverzuim

Vanuit de leiding (teamleiders en directie) en P&O is er gerichte aandacht op het ziekteverzuim. We zijn gewisseld van arbo dienstverlener en er is nauwer contact op begeleiding van dossiers. Deze ontwikkeling is in 2025 gestart op basis van het doel om het ziekteverzuim terug te brengen. In 2026 gaat de leiding daarnaast een intensieve training ziektepreventie volgen.

Het totale ziekteverzuim steeg van 6,40% in 2024 naar 8,21% in 2025. Dit kan worden verklaard door een toename van medewerkers in het langdurige verzuim (43 – 730 dagen). In 2025 zijn er helaas diverse medewerkers geweest met ernstige medische problematiek. In kwartaal 4 zijn er 6 tot 7 langdurige dossiers afgerond, echter zijn er ook 8-9 ziekmeldingen bijgekomen. Dit beïnvloedt dus de cijfers.

Ziekteduur	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Doel
1-7 dagen	0,50	0,44	0,78	0,67	0,68	0,77	
8-42 dagen	0,72	0,58	0,81	0,63	0,50	0,57	
43-365 dagen	5,09	3,28	3,00	2,30	3,32	4,39	
366-730 dagen	1,49	2,43	1,62	0,57	1,39	2,28	
twee jaar en langer*	1,09	0,77	2,02	0,96	0,51	0,20	
HTotaal	8,89	7,5	8,23	5,13	6,40	8,21	5,0

*De Cao Gemeenten kent een 3e ziektejaar waarbinnen een medewerker niet ontslagen mag worden als hij minder dan 80% arbeidsongeschikt is. Dit geldt alleen voor de werknemer waarvan de eerste ziektedag voor 31 december 2023 was. Voor de werknemer met een eerste ziektedatum na 31 december 2023, geldt geen 3e ziektejaar.

Het verzuimcijfer van de gemeente Renkum in 2025 (8,21%) is hoger dan gemiddeld in vergelijkbare gemeenten in 2024 (6,7% volgens de Personeelsmonitor gemeenten 2024). De personeelsmonitor 2025 is nog niet bekend en dus kunnen de cijfers over 2025 nog niet vergeleken worden.

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Het aanbod van digitale diensten is vergroot om aan de vereisten van de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) te voldoen en de dienstverlening van de gemeente toegankelijk en laagdrempelig te maken

De voorbereidingen zijn gestart om op tijd te kunnen voldoen aan de verplichting uit de Wet Open Overheid (WOO) voor actieve openbaarmaking.

De informatiehuishouding is verbeterd door het verder invoeren van een zaakgerichte werkwijze bij uitvoeringsprocessen.

Bij de ICT samenwerking met De Connectie heeft de nadruk gelegen op de overgang naar de centrumgemeente constructie.

In 2025 heeft de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) een update gekregen, waardoor er bijvoorbeeld meer oog is voor risico's en er nadere registratie van hetgeen waar wij gebruik van maken wordt gevraagd. Ook verduidelijkt de BIO2 de rolverdeling voor informatiebeveiliging binnen de gemeente. De nieuwe eisen zullen in 2026 en verder worden opgepakt.

Informatiebeheer

In 2025 is verder uitvoering gegeven aan het verbeteren van de kwaliteit van het informatiebeheer. Een belangrijk uitgangspunt was de bevindingen en aanbevelingen uit het Toezichtsverslag Informatiebeheer. Op basis hiervan is gewerkt aan een aantal verbeteracties gericht op het versterken van de kwaliteit, toegankelijkheid en duurzaamheid van informatie. Zo is er aandacht besteed aan bewustwording bij medewerkers en is het zaakstelsel onderdeel geworden van verschillende processen. Denk aan het aanleveren van stukken voor het bestuurlijk proces en de terugbelnotities.

Rechtmatigheidsverantwoording

In 2023 is voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening. Rechtmatigheid betekent dat we handelen in overeenstemming met wet- en regelgeving. Voor de jaarrekening moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dus overeenkomstig met de wet- en regelgeving (Commissie BBV, 2018). De rechtmatigheidsverantwoording gaat over drie aspecten van rechtmatigheid, namelijk:

- het begrotingscriterium: financiële handelingen passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting;
- het voorwaardecriterium: financiële handelingen passen binnen de nadere eisen die worden gesteld binnen de geldende regelgeving. Denk aan doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur;
- het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium: de interne toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen (=misbruik). De interne toetsing of derden bij het gebruik van overheidsregelingen geen (recht)handelingen deden die in strijd zijn met het doel/ de strekking (=oneigenlijk gebruik).

De kaders voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn vastgelegd in de artikelen 10 t/m 13 van de Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025. Dit zijn kaders over:

- de controle en rapportagetoleranties (artikel 10);
- vaststelling van het normenkader (artikel 11);
- invulling van het begrotingscriterium (artikel 12);
- vaststellen van regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik (artikel 13).

Controle- en rapporteringstoleranties

Voor de accountantscontrole zijn de controle- en rapporteringstoleranties vastgesteld op de minimeisen van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Voor de rechtmatigheidscontrole hanteren we dezelfde toleranties.

De totale lasten exclusief mutaties in reserves in de jaarrekening 2025 bedragen € 116.788.897.

Dit betekent dat we werken met de volgende toleranties:

	Fouten
Goedkeuringstoleranties	2.335.778
Rapporteringstoleranties	233.578

Normenkader

Het normenkader wordt jaarlijks vastgesteld door de raad. Op basis van de Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025 omvat het normenkader:

- externe wetgeving voor zover die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen;
- verordeningen voor zover die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen;
- andere besluiten van de raad met een kaderstellend karakter die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen.

Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij de controle hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen.

Invulling begrotingscriterium

De uitgangspunten voor het bepalen of afwijkingen ten opzichte van de Begroting 2025 rechtmatig zijn, zijn als volgt:

- De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd. Voor 2025 is de begroting vastgesteld op productniveau. Op basis van de nieuwe financiële verordening gaat dat naar programmaniveau.
- Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
- Uitgangspunt is dat iedere overschrijding van de lasten als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
 - Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
 - Er is sprake van een overschrijding binnen het bestaande beleid en binnen de afwijkingsgrens van € 100.000 zoals vastgesteld in de financiële verordening;
- Onderschrijdingen van de lasten en de baten en overschrijdingen van de baten die tijdig zijn gemeld zijn rechtmatig. Afwijkingen die zijn ontstaan na de laatste tussentijdse rapportage zijn tijdig gemeld wanneer deze zijn opgenomen in de jaarrekening.
- Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens

voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Op basis van de financiële verordening is het college verplicht om te zorgen voor het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen. Dit gebeurt niet door middel van een afzonderlijke nota M&O-beleid. In plaats daarvan wordt bij regelingen die gevoelig zijn voor misbruik en oneigenlijk gebruik expliciet aandacht besteed aan risico-beheersing in de breedste zin van het woord. Daarnaast wordt bij de uitvoering van de audits expliciet aandacht besteed aan de beheersmaatregelen op fraudegevoelige terreinen.

Uitkomsten rechtmatigheidsverantwoording

We gaan achtereenvolgens in op de uitkomsten van de rechtmatigheidsverantwoording ten aanzien van het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Begrotingscriterium

Voor het begrotingscriterium hebben we gecontroleerd of financiële handelingen passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Daarbij hebben we het volgende geconstateerd:

- Alle overschrijdingen van lasten van producten (€ 2,3 miljoen) en investeringskredieten (€ 0,1 miljoen) passen binnen het beleid en zijn daarmee acceptabel;
- Voor een bedrag van € 0,7 miljoen zijn overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten niet tijdig aan de raad zijn gemeld. Dit betreft de volgende afwijkingen van de begroting:
 - niet gemelde inkomsten product 1J Inkomensvoorziening
 - niet gemelde inkomsten 3C Organisatie en bedrijfsvoering
 - later afronden krediet sloop school Doorwerth

Alle geconstateerde afwijkingen passen binnen het vastgestelde beleid.

In 2026 zullen we bij de Najaarsnota nog meer alert zijn op het zo goed mogelijk prognosticeren van de uitgaven en inkomsten per product. Op basis van de Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025 gaan we vanaf 2027 verantwoorden op programmaniveau. De verwachting is dat de begrotingsafwijkingen daardoor zullen afnemen.

Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door de gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden. Deze voorwaarden liggen vast in de wet- en regelgeving en hebben in het algemeen betrekking op de omschrijving van de doelgroep of het project, de heffing- en/of declaratiegrondslag, normbedragen, de bevoegdheden, het voeren van een administratie, het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken en aan te houden termijnen bij besluitvorming, betaling, declaratie enzovoort. De gemeenteraad stelt vanuit de controlerende rol de norm waaraan het college moet voldoen. Aan de hand van deze norm toetst het college het voorwaardencriterium. De beoordeling van de rechtmatigheid spitst zich enerzijds toe op het handelen zelf en anderzijds op de uitkomsten van het handelen. In het intern controleplan is vastgesteld hoe de controles op het voorwaardencriterium plaatsvinden. Dit betreft controles binnen de volgende processen:

- Uitkeringen gemeentefonds
- Sociaal domein
- Inkoop & aanbesteding
- Salarissen

- Belastingen en heffingen
- Verbonden partijen
- Treasury
- SiSa
- Mutatie reserves
- Mutatie voorzieningen
- Subsidieverlening
- Grondexploitatie
- Leges overig
- Leges omgevingsvergunning

Uit deze controles zijn 3 onrechtmatigheden gekomen boven de rapportagegrens. Dit betreft de volgende constatering:

Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed

Tijdens de controle is gebleken dat 1 inkoop ten onrechte niet Europees is aanbesteed, dit betreft de continuering van een in 2023 geconstateerde fout. Dit betreft de collectieve voorziening voor jeugdwerk. Het gaat om een totaal bedrag van € 910.000. Deze bevinding is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. In 2026 worden stappen ondernomen naar een nieuwe juridische constructie voor de collectieve voorzieningen. Dit betekent dat deze onrechtmatigheid zich met ingang van 2027 niet meer voordoet.

Verstrekkings Sociaal Domein

Bij de controle op verstrekkingen van Activerend werk is geconstateerd dat de keuze voor de productcode niet wordt onderbouwd in het dossier, niet passend lijkt of fout wordt gekozen. Aangezien dit bij meerdere dossiers in de steekproef het geval was, lijkt het om een structurele fout te gaan. Om die reden zijn alle dossiers Activerend werk als onrechtmatig bestempeld. In 2026 zullen wij een integrale controle uitvoeren op de toewijzing van Activerend werk om vast te stellen welke dossiers goed zijn, welke fout zijn en waar nog herstel mogelijk is. Daarnaast zullen we het toewijzingsproces verbeteren om daarmee fouten in de toekomst te voorkomen.

SiSa B2 Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek

De B2-regeling is bedoeld om gemeenten te compenseren voor kosten die zij maken bij de brede ondersteuning aan ouders en kinderen die getroffen zijn door de toeslagenaffaire. De uitgaven die wij dit jaar hebben gedaan zijn gemaakt in overleg met en op verzoek van het ministerie. Daarbij zijn formeel niet de stappen gevolgd die in de regeling zijn opgenomen. Om die reden labelt de accountant de uitgaven als 'onzeker' en hebben wij dit ook zo opgenomen in onze rechtmatigheidsverklaring. Aangezien alle uitgaven zijn afgestemd met het ministerie, gaan wij er vanuit dat de kosten wel degelijk zullen worden vergoed door het ministerie. Wij hebben hierover contact opgenomen met het ministerie.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Op basis van de Financiële verordening is het college verplicht om te zorgen voor het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen. Dit gebeurt niet door middel van een afzonderlijke nota M&O-beleid. In plaats daarvan wordt bij regelingen die gevoelig zijn voor misbruik en oneigenlijk gebruik expliciet aandacht besteed aan risicobeheersing in de breedste zin van het woord. Daarnaast wordt bij de uitvoering van de audits expliciet aandacht besteed aan de beheersmaatregelen op fraudegevoelige terreinen.

In het jaar 2025 hebben er, naar aanleiding van adviezen van de handhaver, geen terugvorderingen plaatsgevonden voor de Participatiewet. In de behandeling van de meldingen

hebben we met menselijke maat gezocht hoe we inwoners zo snel mogelijk weer aan het werk konden krijgen en hebben hier onder andere op gehandhaafd. Voor Jeugd en Wmo hebben er in het jaar 2025 17 onderzoeken plaatsgevonden. Van deze 17 onderzoeken hebben 7 onderzoeken geleid tot een terugvordering of een vaststellingsovereenkomst.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Renkum heeft een groot aantal publieke taken. Voor de optimale uitvoering van deze taken werkt de gemeente met andere partijen samen. Door krachten te bundelen kan Renkum efficiënter en effectiever inspelen op de bestuurlijke en maatschappelijke uitdagingen. Deze krachtenbundeling kan plaatsvinden in diverse vormen van samenwerking met als streven een positieve bijdrage te leveren aan de samenleving en daarmee de beleidsdoelen van de gemeente en de regio. Elk vanuit ieders eigen kracht. Op grond van het BBV rust op het college de verplichting in het kader van de begrotingscyclus in te gaan op de verbonden partijen. In de paragraaf verbonden partijen geven wij per verbonden partij aan hoe de verbonden partij bijdraagt aan het betreffende programma. Daarmee wordt voldaan aan de BBV.

Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)

1. Algemene informatie

Doel	Regionale samenwerking doelgroepenvervoer, aanvullend op OV
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	2015
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	18 gemeenten regio Arnhem en Nijmegen
Financieel belang	Bij reguliere besluiten vertegenwoordigt iedere gemeente 1 stem. Het belang van Renkum is dan 5%. Er geldt een escape procedure voor bijzondere situaties. In dat geval wordt gestemd op basis van (ongewogen) inwoner aantallen. De zeggenschap van Renkum is dan 4%.
Bestuurlijk belang	wethouder Eveline Vink, bij vervanging wethouder Joa Maouch
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	AVAN verzorgt het vraagafhankelijk vervoer en het routevervoer. In zijn vergadering van 30 januari 2018 heeft het college besloten het leerlingenvervoer nog niet onder te brengen bij AVAN.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Voor 2026 worden geen ontwikkelingen of ombuigingen met significante financiële relevantie verwacht.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Voor 2026 worden geen ontwikkelingen of ombuigingen met significante financiële relevantie verwacht.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	0	0	0	747	0
2024	0	0	0	763	0

Bron: voorlopige Jaarstukken 2025

De hierboven getoonde bedragen zijn inclusief de kosten voor het vervoer zelf die door onze inwoners met indicatie worden gemaakt. De kosten die door de BVO worden gemaakt bedragen hiervan ca. 15%.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

De regelingen die gebruik maken van het AVAN-systeem zijn open-einde-regelingen (Wmo, Jeugdwetvervoer). Dit betekent, dat de kosten kunnen oplopen, naarmate er meer vervoersvragen komen. De deelnemende gemeenten zijn voor hun inwoners verantwoordelijk voor de dekking van die kosten. Voor de Wmo is het risico van overschrijding op sociaal-recreatief vervoer ingeperkt, omdat we met een kilometerplafond werken. Er zijn geen aanvullende maatregelen die substantieel effect hebben.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking verloopt naar tevredenheid. Advies is continueren van de samenwerking.

BVO De Connectie (intergemeentelijke uitvoeringsorganisatie)

1. Algemene informatie

Doel	Een belangrijke aanleiding voor de gemeente Renkum om de bedrijfsvoeringsorganisatie De Connectie op te richten was dat door het samenwerken met de gemeenten Arnhem en Rheden we onze bestuurskracht kunnen vergroten. We gaan er vanuit dat door het bundelen van de uitvoeringstaken in De Connectie we (voorlopig) een zelfstandige gemeente kunnen blijven. De Connectie vermindert namelijk onze kwetsbaarheid op bedrijfsvoeringsgebied. Ook vergroot De Connectie de kansen voor medewerkers van de drie gemeenten, omdat zij bij de bedrijfsvoeringsorganisatie meer doorgroeimogelijkheden hebben.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	1 maart 2016
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden.
Financieel belang	- De portefeuillehouders bedrijfsvoering van de drie gemeenten vormen het bestuur van De Connectie. De leden van het bestuur hebben ieder één stem. Besluiten worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen, met uitzondering van een aantal specifiek in de gemeenschappelijke regeling genoemde situaties. - Het financiële aandeel van de gemeente Renkum bedraagt (op basis van de meerjarenprogrammabegroting) 10,92%.
Bestuurlijk belang	Wethouder Arend Meijer vertegenwoordigt de gemeente Renkum in het bestuur van de Connectie.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	De Connectie voert voor ons de uitvoeringstaken behorende bij ICT, inkoop & aanbesteding, facilitaire zaken & frontoffice, documentaire informatievoorziening, personeels- & salarisadministratie, financiële administratie, verzekeringen, belastingen en basisregistraties uit.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

In 2024 hebben de colleges van Arnhem, Rheden en Renkum de intentie uitgesproken om De Connectie om te vormen tot een centrumgemeenteregeling bij de gemeente Arnhem. De voorbereiding van de besluitvorming hierover (door de gemeenteraden) is in 2024 gestart. In december 2025 heeft de raad aan het college toestemming gegeven om de centrumgemeenteregeling daadwerkelijk in te stellen. De centrumgemeenteregeling De Connectie is ingesteld op 1 januari 2026.

Medio 2025 is de dienstverlening van bodes en managementsupport (inclusief medewerkers) terug overgedragen aan de gemeenten.

De GR BVO De Connectie zal formeel opgeheven worden op het moment dat de financiële verantwoording over het jaar 2025 is afgerond.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

De ontwikkeling naar outputfinanciering en -bekostiging draagt bij aan het inzicht in, en het sturen op afnamevolumes door gemeenten en hiermee op het kostenniveau van de bedrijfsvoering. Met het oog op toekomstige ontwikkelingen (zoals die op het gebied van technologie, wet- en regelgeving ten aanzien van de informatievoorziening, informatieveiligheid en privacy) en de kosten die deze ontwikkelingen met zich meebrengen, wordt onderzocht hoe de samenwerking in de toekomst nog beter kan aansluiten bij de behoeften op het gebied van bedrijfsvoering.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	1.047	11.645	781	5.194	0
2024	1.663	16.776	-1.155	5.192	0

Bron: Jaarstukken 2025

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

Binnen de Connectie vindt periodiek een inventarisatie plaats van de risico's die zich kunnen voordoen. De Connectie heeft zeer beperkt beschikking over eigen weerstandscapaciteit. Wanneer risico's zich daadwerkelijk voordoen, worden de gemeenten hiervoor aangesproken. De laatste risico-inventarisatie binnen De Connectie is uitgevoerd voor de Meerjarenbegroting 2026-2029. De geïntariseerde risico's tellen op tot een risicoscore van € 7.125.000. Vanaf 1 januari 2026 is de gemeente Arnhem risicodragers voor deze risico's vanwege de omvorming van de Connectie naar een centrumgemeenteregeling.

Daarnaast werkt De Connectie aan een systeem voor outputsturing en -verrekening. Onderdeel van de omvorming van de Connectie naar een centrumregeling zijn afspraken over de herverdeel-effecten van de bijdragen van de drie gemeenten.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

In verband met de omvorming van GR De Connectie naar een centrumgemeenteregeling met de gemeente Arnhem als gastheer is de samenwerking in de vorm van een GR gestopt.

Euregio Rijn-Waal

1. Algemene informatie

Doel	De Euregio Rijn-Waal heeft als doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. In het werkgebied van de Euregio bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten. Doordat we onderdeel zijn van de Euregio besluiten we mee over en participeren we actief in grensoverschrijdende projecten die in de Euregio worden uitgevoerd. We dragen daarmee bij aan de versterking van de regionale economie en (economische) infrastructuur. Ook onderstrepen we het belang van de Europese eenwording en vergroten we het bewustzijn daarover.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	Renkum is toegetreden bij raadsbesluit van 27 januari 2010.
Vestigingsplaats	Kleve
Deelnemende partijen	Deelnemers zijn Nederlandse en Duitse gemeenten, de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland, regionale overheden en overige publiekrechtelijke lichamen in het grensgebied rondom de Rijn, de Waal en de Maas.
Financieel belang	Renkum heeft 3 stemmen in de Euregioraad.
Bestuurlijk belang	Twee raadsleden en de burgemeester vertegenwoordigen Renkum in de Euregioraad.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	In de Regio Rijn-Waal is grensoverschrijdende samenwerking vanzelfsprekend. Er zijn nieuwe, duurzame sociaaleconomische grensallianties gelegd (ook cross-over) waarin overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en het maatschappelijk middenveld informatie uitwisselen en nauw samenwerken. Deze organisaties weten elkaar in alle sectoren grensoverschrijdend te vinden. Zij profiteren van elkaars kennis en netwerken en beantwoorden samen de vraagstukken van de toekomst.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

N.v.t.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

In 2025 bedroeg de bijdrage van Renkum € 8.350,00.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	nmb	nmb	nmb	8	0
2024	1.735	2.300	-146	8	0

Bron: Jaarrekening 2025 is nog niet beschikbaar

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

N.v.t.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

Met ons lidmaatschap van de Euregio kunnen we gebruik maken van subsidiemogelijkheden waarmee we onze doelen beter kunnen realiseren. We hebben de afgelopen jaren direct geprofiteerd en profiteren nog steeds van de Euregionale samenwerking in de vorm van projecten gesubsidieerd via de Euregio.

De Euregio draagt verder bij aan diensten waar inwoners, bedrijven, organisaties en (kennis)instellingen uit onze gemeente rechtstreeks zelf gebruik van kunnen maken. Denk hierbij aan het GrensInfoPunt in Kleve waar grenspendelaars en werkgevers worden geholpen; leerlingen uit Renkum die op scholen en ROC's in de regio zitten die samenwerken om het aanbod aan buurtaal- en buurcultuuronderwijs in de Euregio te versterken; en ziekenhuizen, zorginstellingen en patiënten die profiteren van de verbetering van de gezondheidszorg in de grensregio dankzij de samenwerking in het Euregionaal Forum Grensoverschrijdende Gezondheidszorg.

Gelders Archief

1. Algemene informatie

Doel	Het beheren van (oude) archiefbescheiden en collecties
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	Raadsbesluit toetreding: 5 maart 2002
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Renkum, Rheden, Rozendaal en het Rijksarchief Gelderland
Financieel belang	Renkum heeft één stem in het algemeen bestuur
Bestuurlijk belang	Burgemeester Dorus Klomberg, gemeente Rheden, vertegenwoordigd behalve Rheden ook de gemeenten Renkum en Rozendaal in het algemeen en het dagelijks bestuur, dat om redenen van vermindering van bestuurlijke last die uit dezelfde personen bestaat.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	Het Gelders Archief is een betrouwbare partner voor het beheren van de collecties (zowel fysiek als digitaal) van en voor zijn publieke en particuliere relaties. Door optimalisering van de toegankelijkheid van de collecties, draagt het bij aan een transparante overheid en aan kennisverspreiding over het verleden van Gelderland. Het Gelders Archief beheert archiefbescheiden ouder dan twintig jaar. Het Gelders Archief fungeert als inspecteur van onze archieven en controleert of wij op de juiste wijze met documenten (fysiek en digitaal) omgaan en of de bewaaromstandigheden (fysieke archief kelder en digitale opslag) goed zijn.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Het Gelders Archief is een kenniscentrum voor haar partners. Ze willen het loket voor alle overheidsinformatie worden. Het digitaal depot wordt verder doorontwikkeld. Het moet voor partners eenvoudig zijn om hun digitaal archief over te brengen en het moet voor alle burgers gemakkelijk zijn om deze archieven te raadplegen.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Het Gelders Archief heeft ingestemd met 0,00% prijscompensatie over 2025 n.a.v. het verzoek dat de gemeente heeft gedaan i.v.m. het 'ravijnjaar'. Het bedrag wordt onttrokken aan hun algemene reserve.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	544	18.816	0	210	0
2024	419	19.223	0	203	0

Bron: Jaarstukken 2025

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

Het Gelders Archief boekt een positief resultaat op basis van de structurele lumpsum en inkomsten (uit projecten). Er wordt gewerkt aan de opbouw van het weerstandsvermogen. Dit vermogen bedraagt per 1 januari 2026 € 419.352.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

Het Gelders Archief is belast met een deel van de beheerstaken. Eén van de belangrijkste taken is het beheren van de blijvend te bewaren archiefbescheiden in de door het Gelders Archief aangewezen archiefbewaarpplaats(en). Daarnaast heeft het Gelders Archief een toezichthoudende en adviserende rol ten aanzien van de overige (vernietigbare) archiefbescheiden. Dit toezicht wordt uitgevoerd door de archivaris (de directeur van het Gelders Archief). De archivaris houdt als het ware toezicht op het dagelijks (archief)beheer door De Connectie. De archivaris voert daartoe jaarlijks controles uit op belangrijke archiefonderdelen en rapporteert hierover.

Advies: samenwerking continueren

MGR Centraal Gelderland Sociaal Domein

1. Algemene informatie

Doel	De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Centraal Gelderland is door elf gemeenten in 2017 opgericht voor de uitvoering van taken op het terrein van het sociaal domein. De MGR bestaat uit een beheerorganisatie en inmiddels zeven modules; Inkoop zorg, Werkgeversservicepunt, Regionaal Bureau Leerlingzaken, Werkgeverschap SW-medewerkers, Contractmanagement Inburgering en regionale facilitering zorg. De module beheer wordt verdeeld over meerdere modules.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	2017
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar
Financieel belang	De gemeente Renkum draagt bij aan de exploitatie van de gemeenschappelijke regeling. Over de wijze waarop de bijdrage over de deelnemende gemeenten worden verdeeld zijn per module specifieke afspraken vastgelegd. Bij de onderwijsmodule geldt bijvoorbeeld het criterium 'leerlingaantallen en VsV-cijfers van de afgelopen 3 jaren'. Per regeling is schematisch weergegeven wat het % financieel belang van de gemeente Renkum is.
Bestuurlijk belang	Wethouder Arend Meijer, bij vervanging wethouder Joa Maouche
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	Gemeente Renkum is aangesloten op onderwijs, inkoop inclusief beheer, en regionaal samenwerken (facilitering). Inkoop Zorg is verantwoordelijk voor de inkoop van producten binnen het sociaal domein voor Wmo2015, JW en Participatie (arbeidsmatige dagbesteding). Onderwijs is verantwoordelijk voor de uitvoering van alle leerplichttaken.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Voor 2026 worden op dit moment geen ontwikkelingen of ombuigingen voorbereid die een significante financiële relevantie hebben.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Er zijn geen ontwikkelingen of ombuigingen verwacht die een significante financiële relevantie hebben.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	714	4.128	0	413	0
2024	560	4.141	0	382	0

Bron: MGR sociaal domein Centraal Gelderland, MGRSDCG Jaarverslag 2025

De gemeente Renkum participeert niet in alle modules. De verantwoording MGR is wel inclusief alle modules.

Module inkoop exclusief beheer 2025 €144.785 (6,5% van totaal);

Module beheer 2025 €41.985 (6,6% van totaal);

Module onderwijs (RBL) €155.460 (5,5% van totaal), en

Module regionale facilitering zorg €70.520 (5,5% van totaal).

Totaal € 412.750

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

De kosten voor de module inkoop worden gevormd door de uitvoering van de inkoop, onderwijs en een relatief deel van de overhead (naar rato verdeeld over de modulen). Wijzigingen worden via de bestuurscommissies voorgesteld aan het algemeen bestuur en via de begroting doorgevoerd nadat deze zijn voorgelegd voor een zienswijze aan de raden. De vaststelling is op basis van 3/4 stemmen.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking is functioneel. De risico's zijn door de wijze waarop de kostenverdeling is georganiseerd op basis van toerekening de kosten aan de modules van deelname laag. De samenwerking is met name van belang in het kader de Norm voor Opdrachtgeversschap (opdracht vanuit het rijk) waaruit de verplichting voortkomt tot regionale samenwerking onder andere gericht het terugdringen van bureaucratie op het gebied van inkoop SD voor de aanbieders. Advies: continueren.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

1. Algemene informatie

Doel	Uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en bouw, het juridisch deel van de APV taken en specialistische advisering.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	12 november 2012
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	de Provincie Gelderland en de volgende gemeenten: Zevenaar, Westervoort, Duiven, Rheden, Rozendaal, Doesburg, Overbetuwe, Lingewaard, Arnhem, Renkum.
Financieel belang	Begin 2026 zijn de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) gefuseerd en is de is de nieuwe gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool in werking getreden. De ODRA en ODRN zullen na de jaarrekening 2025 worden geliquideerd en de afrekening daarvan vindt plaats binnen de latende OD's.
Bestuurlijk belang	Wethouder Joa Maouche in het DB en het AB, ambtelijk vertegenwoordigd in het partneroverleg en het managers overleg.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	Onder andere het verlenen van bouw- en milieuvergunningen, het uitvoeren van bouw- en milieutoezicht, bezwaar- en beroepszaken en het uitvoeren van projecten.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Begin 2026 zijn de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) gefuseerd en is de is de nieuwe gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool in werking getreden. De nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) werkt in 2026 en 2027 nog met twee gescheiden begrotingen.

Wel zal op korte termijn zal gestart worden met de ontwikkeling van de nieuwe financieringssysteem. Gemeenten en provincie zullen hier zeer nauw bij worden betrokken. De nieuwe systematiek maakt onderdeel uit van de kadernota 2028, die in het najaar van 2026 wordt opgesteld. Wat dat uiteindelijk in financieel opzicht gaat betekenen is nu nog onduidelijk.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

N.v.t.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	767	1477	122	1.888	-
2024	870	1405	67	1.619	-

Bron: Jaarstukken 2025

De bijdrage die betaald wordt hangt onder andere af van de vraag naar vergunningen, het aantal klachten, en het aantal bezwaren/juridische procedures etc. Vooraf wordt op basis van een werkprogramma een zo goed mogelijke inschatting gemaakt die vertaald wordt in de begroting, maar het uiteindelijke resultaat kan daar dus van afwijken.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

De nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) werkt in 2026 en 2027 nog nog twee gescheiden begrotingen.

Wel zal op korte termijn zal gestart worden met de ontwikkeling van de nieuwe financieringssystematiek. Gemeenten en provincie zullen hier zeer nauw bij worden betrokken. De nieuwe systematiek maakt onderdeel uit van de kadernota 2028, die in het najaar van 2026 wordt opgesteld.

Het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel is bezig met het ontwikkelen van een financieringssystematiek voor OD's als basis voor een robuuste taakuitvoering. Voor de nieuwe organisatie zal bij het opstellen van een financieringsmethodiek zoveel mogelijk worden voorgesorteerd op deze landelijke methodiek. Het is nog onduidelijk wat dat precies voor Renkum gaat betekenen maar, aangezien de ODRA landelijk gezien, één van de laagste uurtarieven heeft, is het zeer waarschijnlijk dat de kosten door die nieuwe methodiek zullen stijgen. Maar dat zal ook afhangen van de wijze waarop de activiteiten worden geïntegreerd tot één gemeenschappelijke dienst.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

N.v.t.

Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

1. Algemene informatie

Doel	De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is opgericht met het doel om slagkracht te organiseren voor de grote opgaven die op de regio afkomen en om te komen tot een transparante en democratisch gelegitimeerde regionale besluitvorming. De samenwerking in de Groene Metropoolregio is opgavegericht. De regionale opgaven - de Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Ontspannen Regio en Groene Groeiregio - zijn gericht op het bereikbaar houden van de regio; het duurzaam, energieneutraal en circulair maken van de regio; en het zorgen voor het behoud van de leefomgeving en de ontspannen leefkwaliteit in de regio.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	1 januari 2021
Vestigingsplaats	Elst
Deelnemende partijen	17 gemeenten: Arnhem, Beuningen, Berg en Dal, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Westervoort, Wijchen en Zevenaar. Per 1 januari 2025 is de Gemeente Montferland uit de Groene Metropoolregio getreden.
Financieel belang	• Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio bestaat uit 18 leden; iedere gemeente vaardigt een collegelid af. De afgevaardigden hebben een stemverhouding naar rato van het inwonertal van de gemeente. Renkum heeft twee stemmen in het algemeen bestuur. Voor de begroting van het regiobureau (de inwonerbijdrage) is de stemverhouding: de meerderheid van stemmen onder de voorwaarde dat die de meerderheid van de inwoners vertegenwoordigen. • Uitgangspunt van de samenwerking in de Groene Metropoolregio is dat deze opgavegericht is: de regiogemeenten stellen concrete regionale opgaven in een jaarlijks programma vast. Iedere gemeente kan daarbij intekenen op één of meerdere regionale opgaven. We kunnen als Renkum zelf besluiten of we met een opgave willen meedoen, en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar stellen.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt Renkum in het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio. Plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur is Wethouder Daniëlle van Bentem. Wethouder Joa Maouche is lid van het bestuurlijk opgaveteam van de regionale opgave de Circulaire Regio. Raadsleden Dorien Firet en Oswald Velthuizen vertegenwoordigen Renkum in de Regioagendacommissie (RAC) van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	We moeten als gemeente in staat zijn om ons aan te passen aan een steeds veranderende omgeving en kunnen aansluiten op de wensen en initiatieven uit onze samenleving. Om wendbaar te zijn moeten we samenwerken waar dat helpt. We kunnen als individuele gemeente grotere uitdagingen/ opgaven niet alleen aan en daarom moeten we samenwerken met de andere overheden in de Groene Metropoolregio.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

De Groene Metropoolregio krijgt de komende jaren te maken met een flinke groei van het aantal inwoners. Tussen 2020 en 2040 zijn er naar verwachting 60.000 extra woningen nodig. Deze woningen moeten betaalbaar en duurzaam zijn, en aansluiten bij de woonwensen van verschillende doelgroepen. Om dit voor elkaar te krijgen is regionale samenwerking belangrijk. Mede door de verwachte groei van het aantal inwoners neemt de druk op bereikbaarheid van werk en voorzieningen nog verder toe. Ook hiervoor zijn forse investeringen nodig die om een gezamenlijke aanpak vragen. Meer inwoners leidt tot een grotere behoefte aan banen. We werken in de regio samen aan een stabiele economische infrastructuur waarbij er in de toekomst voldoende geschikte banen zijn. Naast werk, zijn voor de inwoners in de regio recreatieve en culturele voorzieningen en natuur rondom de steden en dorpskernen belangrijk. De druk op het landschap en de voorzieningen neemt toe en ook hier is een regionale aanpak vereist om slim en efficiënt in deze behoefte te voorzien. Daarbij moeten regionaal scherpe keuzes worden gemaakt, want niet alle ambities passen in de ruimte die in onze regio beschikbaar is. Daarnaast moeten we als regio onze CO₂-footprint fors verkleinen, hebben we steeds vaker te maken met tekorten aan grondstoffen en materialen, en kan ons energiesysteem de toenemende vraag naar elektriciteit niet aan. Deze thema's vragen om een regionale aanpak, aanvullend op die van Provincie en Rijk en ons als individuele regiogemeente.

Op basis van de Regionale agenda 2023-2024 van de Groene Metropoolregio hebben we in 2023 en 2024 deelgenomen aan alle vijf de regionale opgaven. Voor de periode 2025-2028 is een nieuwe Regionale agenda opgesteld. In deze regionale agenda staan dezelfde vijf opgaven centraal. Deze opgaven zijn niet veranderd, maar dat betekent niet dat we in de regio hetzelfde blijven doen. In de afgelopen jaren is gebouwd aan een gezamenlijk beeld van de toekomst van de regio. Daarom lag in de voorgaande Regionale agenda's de focus op beleidsontwikkeling, onderzoek en planvorming. De regionale samenwerking komt nu in de nieuwe fase, waarbij voor de periode 2025-2028 de focus ligt op uitvoering.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

De bijdrage voor de bestuurlijke en organisatorische basis van de Groene Metropoolregio (het regiobureau) bedraagt voor 2026 €2,83 per inwoner. Voor de programma opgaven is dit totaal € 5,80 per inwoner.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	100	31	258	283	0
2024	128	0	244	269	0

Bron: Jaarstukken 2025

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

N.v.t.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is in 2021 van start gegaan. Eind 2022 is de behoefte ontstaan bij de deelnemende regiogemeenten om te onderzoeken in hoeverre de gestelde doelstellingen voor de versterkte regionale samenwerking worden behaald en hoe de samenwerking binnen de regio wordt ervaren. Om dit inzicht te verkrijgen, is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd en die in het voorjaar van 2023 is afgerond. Uit het evaluatieonderzoek komt naar voren dat het een opvallende en geslaagde prestatie is dat de achttien gemeenten in de regio zijn samengekomen en zich hebben verenigd achter de gezamenlijke opgaven die nu binnen de regio worden nagestreefd. Deze gemeenschappelijke inspanningen hebben ondertussen aanzienlijke financiële middelen naar de regio gebracht. Ook zijn de lobby en positionering van de regio in Den Haag en Brussel verbeterd.

Bij de behandeling van de concept-Regionale agenda 2025-2028 is een memo opgesteld om de gemeenteraad te informeren over de opbrengsten van de regionale samenwerking in de Groene Metropoolregio voor Renkum. Op basis hiervan kunnen we concluderen dat de regionale opgaven in belangrijke mate bijdragen aan onze eigen beleidsdoelstellingen.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)

1. Algemene informatie

Doel	Behartiging van de belangen en uitvoering van de hieraan verbonden taken op het gebied van hulpverlening bij ongevallen en rampen, openbare veiligheid en volksgezondheid.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	3 maart 2011 (gewijzigd bij raadsbesluit nr 9)
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Financieel belang	Renkum heeft in het AB één stem, net als de andere deelnemers. Besluiten betreffende de begrotingen en de jaarrekeningen worden genomen op basis van gewogen stemrecht.
Bestuurlijk belang	Burgemeester en wethouder Eveline Vink hebben zitting in: Algemeen bestuur (= regionaal college hulpverlening). De bestuurscommissies veiligheid en gezondheid (BOVT en BOPG) kennen grotendeels dezelfde samenstelling als het AB. De burgemeester en de portefeuillehouder zijn in hun hoedanigheid als leden van het algemeen bestuur ook lid van deze bestuurscommissies.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) is de wettelijk aangewezen organisatie op het terrein van brandweer, volksgezondheid (GGD) en rampen. VGGM zorgt voor de gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden wat betreft het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; het beperken van brandgevaar; het voorkomen, beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; het beperken en bestrijden van rampen; het organiseren en coördineren van ambulance-hulpverlening; het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen; het bevorderen van de totstandkoming van collectieve preventie (volksgezondheid) en de continuïteit daarvan; de afstemming tussen preventieve en curatieve gezondheidszorg; de uitvoering van collectieve preventie betreffende infectieziekten en ter zake van de gezondheidsrisico's voor jeugdigen.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Op het gebied van bedrijfsvoering worden structurele, technische besparingen doorgevoerd.
Op het gebied van crisisbeheersing is een nieuw programmaplan weerbaarheid opgezet in het kader van de meerdaagse crises.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

N.v.t.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	12.354	21.600	1.152	3.717	109
2024	10.272	20.961	4.059	3.372	74

bron: concept jaarrekening 2025 VGGM (bedragen * € 1.000).

Bijdrage aan Renkum betreft de afrekening van het jaarrekeningresultaat 2024

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

Een groot deel van de bijdrage aan VGGM wordt bepaald door de inwonersbijdrage. Afsproken is dat de VGGM de inwonersbijdrage incidenteel mag verhogen als het weerstandsvermogen van de VGGM onvoldoende hoog is.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking in de veiligheidsregio is bij wet opgelegd (derhalve is uittreden geen overweging). De beleidsdoelen moeten op efficiënte (kosteneffectieve) wijze worden gehaald. De ambtelijke advisering is daarop ingesteld.

Afvalcombinatie De Vallei (ACV)

1. Algemene informatie

Doel	- Het inzamelen en transporteren van huishoudelijke afvalstoffen en het exploiteren van een afvalaanbiedstation - Onderhouden en schoonhouden (deels) van de openbare ruimte
Rechtsvorm	NV
Datum oprichting	Raadsbesluit toetreding: 31 januari 2001
Vestigingsplaats	Ede
Deelnemende partijen	Gemeente Wageningen, Renkum, Ede, Renswoude, Scherpenzeel en Veenendaal
Financieel belang	Renkum heeft samen met Wageningen, Ede en Veenendaal drie stemmen in de AvA. Renswoude en Scherpenzeel hebben één stem.
Bestuurlijk belang	Wethouder Arend Meijer vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	Opdrachtgevende gemeenten, bedrijven en particulieren ontzorgen op het gebied van afval en reinigen en te opereren als de logische, regionale samenwerkingspartner De ACV houdt zich met uitvoeringszaken bezig. Afstemming tussen afvalbeleid en –uitvoering is geborgd in het periodieke overleg tussen ACV en gemeente, zowel ambtelijk als bestuurlijk

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Renkum heeft in het Afvalbeleidsplan 2021 de ambitie uitgesproken om in 2023 toe te werken naar maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar. Voor het jaar 2025 wordt zelfs gemikt op maximaal 80 kg restafval per jaar. Op de langere termijn volgt Renkum de landelijke doelstelling om in 2050 geheel afvalloos te zijn. Deze doelstelling past in wat wordt genoemd de 'circulaire economie', die erop is gericht zoveel mogelijk 'afvalstoffen' als grondstof weer in te zetten.

In het Afvalbeleidsplan 2021 is met een pakket aan maatregelen, verwoord in het Uitvoeringsprogramma 2021-2025, aangegeven op welke manier Renkum toewerkt naar minder afval. Uitgangspunt hierbij is dat de investeringen moeten leiden tot een kostenreductie. Een voorbeeld hiervan is dat met het uitbreiden van de scheidingsmogelijkheden bij hoogbouwlocaties minder restafval naar de verbrandingsoven gaat. Hierdoor hoeft minder afval als restafval afgevoerd te worden wat leidt tot een besparing op de verwerkingskosten.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Uitgangspunten voor de operationele begroting worden jaarlijks afgestemd met de opdrachtgever, gevolgd door een financiële vertaling. Daarbij worden tarieven geïndexeerd conform de afspraken, terwijl verwerkingstarieven jaarlijks worden beoordeeld. In 2026 wordt de inzamelingsfrequentie van gft tijdens de maanden januari, februari en december verlaagd naar één keer per vier weken. Verder vinden in 2026, buiten indexatie en de verwerkingskosten, slechts beperkte aanpassingen plaats in de opdrachten vanuit gemeente Renkum.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	17.787	17649	1.136	3.728	21
2024	16.832	18.073	1.430	3.566	22

De genoemde cijfers van 2025 over het eigen vermogen, het resultaat en de bijdragen zijn op basis van het definitieve jaarverslag ACV, deze is goedgekeurd door de accountant, echter nog niet vastgesteld in de AvA van ACV.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

Met de toetreding van Scherpenzeel in 2024 heeft er, naast de uitgifte van 197.003 nieuwe aandelen, ook een herverdeling van de aandelen plaatsgevonden. Hierdoor is het aantal Renkumse aandelen in ACV verlaagd met 24.622 stuks waardoor het totaal aantal Renkumse aandelen nu 699.862 stuks is (het totaal aantal aandelen ACV bedraagt 6.043.006 stuks). Het belang van Renkum in ACV is na de toetreding van Scherpenzeel verlaagd van 12,4% naar 11,58%.

Omdat enkele afvalinzamelaars afscheid nemen van de inzameling van huishoudelijk afval leidt dit er toe dat ook de gemeente Wijk bij Duurstede besloten heeft om per 2027 toe te treden tot ACV. Daarnaast heeft ook de gemeente Utrechtse Heuvelrug interesse getoond om toe te treden.

Afhankelijk van het bedrijfsresultaat en de bestemming die aan de winst wordt gegeven, ontvangt de gemeente jaarlijks dividend, zijnde 3% over het aandelenkapitaal.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

ACV is een goed functionerend en renderend bedrijf, getuige het jaarlijkse positieve bedrijfsresultaat. Geadviseerd wordt om het aandeelhouderschap te continueren.

BNG Bank

1. Algemene informatie

Doel	De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector. De BNG is de 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.
Rechtsvorm	NV
Datum oprichting	1914
Vestigingsplaats	Den Haag
Deelnemende partijen	Gemeenten, provincies, Staat der Nederlanden, waterschappen en andere openbare lichamen
Financieel belang	0,16 % (89.739 van totaal 55.690.720 aandelen)
Bestuurlijk belang	Wethouder Arend Meijer vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van EUR 2,50).

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Gedurende het begrotingsjaar verwachten wij geen veranderingen in de belangen van aandeelhouders (hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.) Gelet op de wijze waarop de BNG Bank het openbaar belang behartigt, zien wij ons aandelenbezit in BNG Bank als een duurzame belegging.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Over 2025 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 172 miljoen (2024: EUR 294 miljoen). De dividenduitkering bedroeg EUR 79 miljoen, EUR 1,42 per aandeel. Voor Renkum komt dat neer op EUR 126.500 (2024: 225.200). Gezien de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten vindt de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst voor komende jaren. Vanwege het moment waarop de dividenduitkering plaatsvindt, wordt deze verwerkt in het jaar van ontvangst. De dividenduitkering over 2024 is verwerkt in deze jaarstukken over 2025. De dividenduitkering over 2025 wordt in 2026 verwerkt.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdragen van Renkum	Bijdragen aan Renkum
2025	4.863.000	110.708.000	172.000	0	127
2024	4.777.000	123.173.000	294.000	0	225

Bedragen x € 1.000

Bron: Annual report 2025

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende

De gemeente heeft 89.739 aandelen, destijds aangekocht voor (omgerekend) € 2,50. BNG keert jaarlijks dividend uit.
Het door BNG Bank uitgegeven schuld papier heeft de hoogst mogelijke credit rating van Moody's (Aaa) en Standard & Poor's (AAA) en een rating AA+ van Fitch. BNG Bank behoort daarmee tot de meest kredietwaardige banken ter wereld.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

BNG keert jaarlijks een behoorlijk dividend uit. Er is geen reden de aandelen te verkopen.
Advies: aandeelhouderschap continueren.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Inhoud grondbeleid

Op 17 december 2025 heeft de raad 'Nota Grondbeleid 2026 gemeente Renkum' vastgesteld. In deze nota wordt beschreven binnen welke kaders de gemeente Renkum uitvoering geeft aan haar grondbeleid. Het gaat hierbij met name om de beleidskeuzes die gemaakt worden. Hiermee wordt inzicht gegeven in de handelswijze van de gemeente bij de inzet van haar grondbeleid. Het gaat daarbij om kaderstelling, het bieden van transparantie en het zorgen voor een eenduidige en consistente handelwijze in vergelijkbare situaties. Grondbeleid kan worden ingezet om bepaalde gewenste gebiedsontwikkelingen of (her)ontwikkelingen te realiseren. Zo kan het leiden tot het ontwikkelen van stedenbouwkundige plannen, het verwerven van gronden en het uitgeven van kavels.

Anterieure overeenkomst

De Omgevingswet verplicht de gemeente om haar plankosten en kosten voor werken, werkzaamheden en maatregelen (naar evenredigheid) te verhalen op de initiatiefnemers die profijt hebben van de aan te leggen openbare voorzieningen. De gemeente en een initiatiefnemer sluiten hiervoor een overeenkomst voorafgaand aan het besluit dat de aangewezen activiteit mogelijk maakt: een zogenoemde 'anterieure overeenkomst'. Naast het kostenverhaal kan ook een vrijwillige financiële bijdrage gebiedsontwikkeling worden afgesproken. Dat is een bijdrage voor ontwikkelingen die niet onder het kostenverhaal vallen, maar wel bijdragen aan de kwaliteit van een gebied. Om een dergelijke financiële bijdrage gebiedsontwikkeling te kunnen introduceren, dient eerst (aanvullend) beleid door de gemeente Renkum te worden vastgesteld.

Publiekrechtelijke regeling kostenverhaal

Als er geen overeenkomst tot stand komt, moet het kostenverhaal op een andere manier geregeld worden. Dat kan door een separate 'Kostenverhaalsbeschikking' toe te voegen aan het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (afwijking van het omgevingsplan) of een projectbesluit.

Financiële positie en resultaatverwachting

Financiële positie en resultaatverwachting

Samen met de afdeling financiën is het grondbedrijf elk jaar bezig de financiële sturing voor ruimtelijke ontwikkelingen te verbeteren. Het doel is om meer inzicht te geven in de kosten en opbrengsten die gemaakt worden bij de ontwikkeling van gronden en de inzet van personeel en middelen.

Bij de jaarrekening 2025 maken we ook een Meerjarenprognose Gebiedsontwikkelingen 2026 (MPG 2026). Dit document wordt onder geheimhouding ter inzage gelegd voor de raad. In dit document wordt op een transparante wijze financieel inzicht gegeven in alle (toekomstige) ruimtelijke projecten binnen de gemeente Renkum. In het MPG wordt per project de stand van zaken en het verloop van de inkomsten en uitgaven weergegeven. Sinds de jaarrekening 2023 geven we een volledig en integraal overzicht, van zowel bouwgronden in exploitatie (BIE), toekomstige gemeentelijke bouwlocaties als kostenverhaallocaties. Hierbij sluiten MPG en jaarrekening op elkaar aan; de geactualiseerde kosten, opbrengsten, resultaten en (eventuele) verliesvoorzieningen worden verwerkt in de jaarrekening.

Voor de volgende bouwgronden in exploitatie (BIE) zijn grondexploitatieberekeningen opgesteld over de hele planperiode:

- Doorwerth Centrum te Doorwerth
- Bram Streeflandweg te Renkum

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat voor negatieve grondexploitaties een verliesvoorziening dient te worden getroffen. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op het resultaat op eindwaarde. Bij opening van een verliesgevend project dient de gemeente een voorziening te treffen. Dit bedrag wordt vanuit de Algemene Reserve gedekt. De boekwaarden van deze projecten zijn op de balans onder voorraden opgenomen, waarbij een verliesvoorziening is verrekend. Aan de hand van de Meerjarenprognose Gebiedsontwikkelingen (MPG) dient jaarlijks de verliesvoorziening te worden geactualiseerd. Dit naar aanleiding van de uitkomst van het financiële resultaat op eindwaarde.

Risicomanagement Gebiedsontwikkelingsprojecten

Risico's

De risico's die gepaard gaan met het bezit van gronden en de ontwikkeling daarvan worden door de gemeente onderkend. De belangrijkste risico's, in algemene zin, die kunnen worden onderscheiden zijn:

1. Renteschommelingen, veelal rentestijgingen, op de leenportefeuille;
2. Afname marktbehoefte. Hierdoor ontstaan er aanpassingen in het plan of programma. Het gevolg hiervan zijn kostenverhogingen, lagere opbrengsten en/of verlate opbrengsten;
3. Toename kosten door inflatie;
4. Toename kosten door tegenvallende resultaten bij de uitvoering van werken en werkzaamheden. Dit kan betrekking hebben op een aanbesteding en/of de omvang van een bodemsanering (grond, grondwater, asbest), een nader archeologisch onderzoek etc.;
5. Aanwezigheid van belemmerende milieucirkels en/of richtlijnen door bestaande en/of veranderende wet- en regelgeving, bijvoorbeeld het stikstofbeleid of de Europese Natuurherstelwet. De mogelijkheden om tot gebiedsontwikkeling te komen kunnen hierdoor afnemen. De doorlooptijden en daarbij horende kosten voor projectbegeleiding en onderzoeken nemen toe.

Beheersmaatregelen

Om genoemde risico's te beperken zijn diverse beheersmaatregelen getroffen:

- Bij verwerving van gronden wordt behoedzaam omgegaan. Vaker dan voorheen zal samenwerking worden gezocht met andere actoren. Geprobeerd zal worden tot overeenkomsten te komen met belanghebbenden;
- Renteontwikkelingen worden op de voet gevolgd teneinde voor de gehele leenportefeuille een aantrekkelijke meerjarige rente te realiseren. Deze is in Renkum relatief laag;
- Rondom het ontwikkelen van de (gemeentelijke) grondposities is een team van ervaren projectmanagers ingericht. Hiermee kan effectief en efficiënt gehandeld worden;
- Marktpartijen worden in een vroeg stadium benaderd om deel te nemen aan een ontwikkeling. De huidige manier van aanbesteden van gemeentelijke grondposities, waarbij ontwikkelingen binnen de door de raad aangegeven kaders zijn toegestaan, geeft hier ook invulling aan;
- Specialisten van de gemeente houden zich bezig met het monitoren van de behoefte voor woningbouw en bedrijventerreinen;
- Specialisten van de gemeente onderzoeken omgevingsaspecten (geluid, geur, verkeer, archeologie, flora en fauna, bodemkwaliteit, etc.) in relatie tot de beoogde planologische regeling.

Ondanks de geïmplementeerde beheersmaatregelen is dit geen garantie dat genoemde risico's niet optreden. Ook in het verleden is dit gebleken. Om de financiële gevolgen hiervan af te dekken maakt de gemeente gebruik van verliesvoorzieningen en vrije reserves. Deze houden verband met voorzienbare respectievelijk onvoorziene risico's.

Voorzienbare risico's en de verliesvoorziening

Bouwgronden in exploitatie (BIE-projecten)

De voorzienbare risico's zijn meegenomen bij het actualiseren van de waarde van de bouwgronden in exploitatie (BIE). Het gaat daarbij om voorzienbare tegen- en meevallers met betrekking tot kosten en opbrengsten en de fasering hiervan in de tijd. De meest recente inzichten met betrekking tot planologie en planvorming (voorbereidingsprocedure en omgevingsaspecten) zijn hierin meegenomen. De omvang van de voorzienbare risico's wordt in overleg met onder meer projectleiding bepaald en verwerkt in de grondexploitatie. Het saldo op eindwaarde van een specifiek project kan hierdoor positief of negatief wijzigen. Een verdienlocatie kan overgaan in een verlies-locatie (of andersom). Voor zover sprake is van een verlieslocatie (en een bijbehorend voorzienbaar tekort) wordt, conform de systematiek uit het 'Besluit begroting en verantwoording' (BBV), een verliesvoorziening getroffen. Deze verliesvoorziening wordt eenmaal per jaar, met de jaarrekening, aangepast aan de geactualiseerde eindwaarde. Deze dient om het financiële tekort bij afsluiten af te dekken zonder dat dit gaat ten koste van andere ambities, programma's en investeringen.

In de Meerjarenprognose Gebiedsontwikkelingen 2026 (hierna genoemd: MPG 2026), zijn er ultimo 2025 geen bouwgronden in exploitatie (hierna genoemd: BIE) met een voorzienbaar tekort.

Materieel vast actief (MVA-projecten)

Voor gebiedsontwikkelingsprojecten van de gemeente in voorbereiding (Materiële Vaste Activa; MVA) heeft het BBV ook enkele dwingende regels opgesteld om de boekwaarden van deze projecten niet te hoog op te laten lopen.

1. Zo moet er voor planontwikkelingskosten die ouder zijn dan 5 jaar een verliesvoorziening (of een afwaardering) worden genomen. In de MPG 2026 zijn er een drietal MVA-locaties waar sprake is van oude planontwikkelingskosten. In totaal gaat het om een bedrag van € 30.000,- waarvoor een verliesvoorziening moet worden getroffen in verband met planontwikkelingskosten die ouder zijn dan 5 jaar. Voor zover deze kosten niet ouder zijn dan 10 jaar op het moment van de planologische besluitvorming door de raad, kunnen deze alsnog opgenomen worden (geactiveerd) in de nieuw te openen grondexploitatie. Hiermee vallen de getroffen verliesvoorzieningen vrij en worden, normaliter, toegevoegd aan de Algemene reserve. Als deze kosten ouder dan 10 jaar zijn, zullen deze moeten worden afgewaardeerd waarvoor genoemde verliesvoorziening wordt ingezet.
2. Daarnaast mag de boekwaarde (som van IMVA plus MVA) per project niet hoger zijn dan de marktwaarde van de nieuwe beoogde functie ter plaatse. Hiermee wordt bereikt dat deze zogenoemde warme bouwgronden op een juiste en actuele wijze worden gewaardeerd in de jaarrekening. Geen van de MVA-projecten heeft een boekwaarden (kosten) die hoger is dan de duurzame marktwaarde (opbrengstpotentie) die past bij de beoogde functies. Van een noodzakelijke afwaardering is nu geen sprake. Hierbij is gebruik gemaakt van kengetallen, vergelijkingstransacties, beleidswaarde van de beoogde functies en generiek grondgebruik.

Onvoorziene risico's en het weerstandsvermogen

Bouwgronden in exploitatie (BIE-projecten)

Naast de beschreven voorzienbare risico's zijn er ook onvoorziene risico's (onbenoemde en onbekende risico's). Bij het bepalen van het saldo (resultaat van het totaal aan kosten minus het totaal aan opbrengsten) van een grondexploitatie is hier nog geen rekening mee gehouden. Deze onvoorziene risico's worden opgenomen in de risico paragraaf van de jaarrekening.

Vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken is de IFLO-norm (IFLO: Inspectie Financiën Lagere Overheden) opgesteld. Deze norm wordt door sommige provincies en gemeenten gebruikt voor de bepaling van de minimaal noodzakelijke weerstandscapaciteit. Het deel van het benodigd weerstandsvermogen dat ziet op de gemeentelijke grondexploitaties wordt bepaald aan de hand van deze IFLO-norm. De IFLO-norm bestaat uit de som van twee elementen:

- 10% van de boekwaarden (som gerealiseerde kosten minus gerealiseerde opbrengsten) van de grondexploitaties;
- 10% van de nog te maken kosten in deze grondexploitaties.

De IFLO-norm is een eenvoudige, objectieve en snelle manier om het risico financieel te kwantificeren. (In de afgelopen jaren was de risicobepaling gebaseerd op risicokaarten per project. Dit betreft een gedetailleerde en meer bewerkelijke methode ten opzichte van de IFLO-methode. De oude risicobepaling vraagt veel inspanning voor de onderbouwing en gaat gepaard met (veelal) subjectieve inschattingen).

Het benodigde weerstandsvermogen is recent bepaald, op basis van de geactualiseerde grondexploitaties:

- Voor Centrumplan Doorwerth van € 672.000 (was € 637.000);
- Voor Renkum Bram Streeflandweg van € 139.000 (was €124.000).

De totale aan te houden reserve (weerstandsvermogen) is derhalve bepaald op € 811.000 (was € 761.000). Een toevoeging van €50.000 door toedoen van +1 jaar extra doorlooptijd voor beide projecten en de daaraan gekoppelde kostprijsstijging en extra plankosten (projectbegeleiding).

Materieel vast actief (MVA-projecten)

Daarnaast zijn er met betrekking tot de MVA-projecten 't Klooster te Renkum en Pro Persona te Wolfheze specifieke projectrisico's onderkend. Deze hebben te maken met een af te wikkelen schadeclaim resp. een verlies op gemaakte gemeentelijke apparaatskosten die mogelijk niet verhaald kunnen worden. De exacte bedragen zijn nog niet bekend maar er is ten behoeve hiervan een risico-bedrag van €200.000 (€75.000 resp. €125.000) toegevoegd aan het benodigde weerstandsvermogen.

Voor meer informatie over de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties verwijzen we u naar het Meerjarenprognose Gebiedsontwikkelingen (MPG) 2026, welke een bijlage vormt van deze jaarstukken.

Paragraaf 8 Openbaarheidsparagraaf

De gemeente is op grond van artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) verplicht om jaarlijks verslag uit te brengen over de uitvoering van beleidsvoornemens inzake de Woo. Dit gebeurt via de openbaarheidsparagraaf in de jaarrekening.

De Woo verplicht actieve openbaarmaking in 17 informatiecategorieën. Deze verplichting is op dit moment gedeeltelijk inwerking getreden en geldt voor een eerste aantal categorieën. In de toekomst treedt de verplichting voor de resterende categorieën verder in werking. Het is nog onbekend wanneer dit zal zijn. In 2025 is een projectgroep opgericht om actieve openbaarmaking voor deze resterende informatiecategorieën voor te bereiden. Het project richt zich op het inrichten van processen, waarmee documenten kunnen worden gepubliceerd.

Sinds september 2025 worden de agenda's van collegevergaderingen gepubliceerd. Hiermee loopt de gemeente voor op haar actieve openbaarmakingsplicht. De agenda's van het college vallen namelijk onder één van de verplichte informatiecategorieën die nog in werking moeten treden.

In 2025 is gestart met een nieuw aanbestedingstraject voor anonimiseringssoftware, samen met Arnhem en Rheden. Anonimiseringssoftware ondersteunt medewerkers bij de behandeling van Woo-verzoeken en de actieve openbaarmaking van documenten.

Ten slotte is er aandacht besteed aan bewustwording over de Woo. Onder andere door presentaties te geven bij teams en het managementteam.

Deel 2 Jaarrekening

Overzicht jaarrekening

Met de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over het gevoerde financieel beheer in 2025. Bij het opstellen van een jaarrekening moeten we voldoen aan de wettelijke regels die daarvoor gelden. Deze regels zijn vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting
- de balans en de toelichting
- verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa)
- overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Het *overzicht van baten en lasten* in de jaarrekening bevat (ten minste):

- a. de gerealiseerde **baten en lasten per programma**;
- b. het overzicht van de gerealiseerde **algemene dekkingsmiddelen** (inclusief de gerealiseerde kosten van de overhead en het bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting);
- c. het gerealiseerde **resultaat voor bestemming**, volgend uit de onderdelen a en b;
- d. de **werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves**;
- e. het **gerealiseerde resultaat na bestemming**, volgend uit de onderdelen c en d.

Daarnaast bevat het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening van de bovenstaande onderdelen ook de ramingen uit de begroting voor en na wijziging.

Aan bovenstaande hebben we daarnaast het onderdeel **Resultaatbestemming- en besteding** toegevoegd. Hier is weergegeven op welk wijze het gerealiseerde resultaat na bestemming wordt 'besteed' en 'bestemd'.

De toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening bevat (ten minste):

- a. voor de bovenstaande onderdelen a t/m e een **analyse** van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening;
- b. een overzicht van de aanwending van het bedrag voor **onvoorzien**;
- c. een overzicht van de **incidentele baten en lasten**;
- d. een overzicht van de **structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves**;
- e. de informatie in het kader van de **Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector** (Wnt).

Financiële positie en toelichting

Overzicht van baten en lasten

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting na wijz 2025	Rekening 2025
Lasten				
01 Samenleving	65.124	65.353	68.980	68.635
02 Omgeving	37.665	22.943	25.221	23.490
03 Organisatie	20.332	19.428	21.019	22.141
Totaal programma's	123.121	107.724	115.220	114.266
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	2.146	5.593	3.122	2.523
Totaal lasten	125.267	113.318	118.342	116.789
Baten				
01 Samenleving	20.624	20547,563	20.948	21.593
02 Omgeving	31.598	13291,516	14.654	14.693
03 Organisatie	1.946	1079,429	1.184	2.482
Totaal programma's	54.168	34.919	36.786	38.768
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	77.744	81.146	83.395	83.737
Totaal baten	131.912	116.064	120.181	122.505
Saldo van lasten en baten	-6.645	2.747	1.839	5.716
Mutaties reserves	-4.231	-2.508	1.421	-605
Totaal resultaat	2.414	239	3.260	5.111

De toelichting (analyse) op de afwijkingen tussen de begroting en de realisatie is per product opgenomen in de programmaverantwoording. Deze maakt onderdeel uit van de jaarstukken.

Resultaatbepaling

In dit hoofdstuk gaan we in op de bepaling van het resultaat over het jaar 2025. Allereerst gaan we in op het gerealiseerde resultaat voor bestemming. Vervolgens komen de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves aan bod en daarop volgend het gerealiseerde resultaat na bestemming. Daarna geven we u op hoofdlijnen inzicht in de mutaties die na het samenstellen van de Najaarsnota 2025 hebben plaatsgevonden en gaan we in op de resultaatbestemming- en besteding.

Gerealiseerde saldo van lasten en baten

Het gerealiseerd resultaat voor bestemming, onderverdeeld in de netto lasten en baten, is als volgt:

Bedragen * € 1.000	2025
Netto lasten	116.789
Netto baten	122.505
Saldo van lasten en baten	5.716

Toevoeging en onttrekkingen aan de reserves

Progr/ prod	Bedragen x € 1.000	Bedrag
1	Sociaal Domein	-16
1B	Onderwijshuisvesting	-119
1C	Sportparken	-170
1F	Integratie	-137
1H	Beschermd wonen	-66
2E	MUP	21
2F	Landschapsbasisplan	1
2H	Realisatiestimulans	-665
2K/K/L	Projectreserve 2J, 2K en 2L	-89
2O	Groenrenovatie	-700
2P	Groot onderhoud wegen	46
2P	Vervangen openbare verlichting	35
3C	ICT	-184
3C	Organisatie	-119
3D	Onderhoud gebouwen	20
3D	Kapitaallasten vastgoed	-496
alg uitk	Algemene uitkering	-15
	Projecten	102
	Vrije algemene reserve*)	1.947
	Totaal mutaties reserves	-605

Voor nadere toelichting op de reserves verwijzen wij u naar de toelichting op de balans.

+ = onttrekking; - = storting

Gerealiseerd resultaat

In de volgend tabel vindt u een overzicht van het resultaat na bestemming.

Bedragen * € 1.000	2025
Netto lasten	116.789
Netto baten	122.505
Saldo van lasten en baten	5.716
Mutaties reserves	-605
Saldo van lasten en baten	5.111

Het rekeningresultaat is als volgt te specificeren:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Resultaat gemeentebegroting	5.111
Resultaat grondexploitatie	0
Totaal resultaat	5.111

Analyse rekeningresultaat

In de volgende tabel vindt u een nadere specificatie van de totstandkoming van het rekeningssaldo over 2025. Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar de programma's.

Programma / Product	Primitief	VJN	NJN	Begroot na NJN	Jaar- rekening	Afwijking
1A Collectieve voorzieningen	1.836	0	10	1.846	1.857	-11
1B Onderwijs	3.388	120	-158	3.350	3.344	6
1C Sport en bewegen	1.996	81	120	2.197	2.066	131
1D Gezondheid	1.464	16	-102	1.378	1.335	43
1E Zorg en Veiligheid	4.546	11	-53	4.503	4.444	59
1F Integratie en participatie nieuwkomers	314	0	148	462	437	25
1G Maatwerkvoorzieningen Jeugd	14.389	453	79	14.921	14.717	204
1H Maatwerkvoorzieningen Wmo	12.335	616	152	13.103	13.018	85
1I Minima	594	12	-22	584	501	83
1J Inkomensvoorziening	6.249	75	-140	6.184	6.038	146
Subtotaal 01 Samenleving	47.111	1.383	34	48.529	47.757	771
2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet	509	3	517	1.029	915	114
2B Wonen	403	1	-136	268	256	12
2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen	566	0	0	566	564	2
2D Omgevingsvergunning	1.179	-23	224	1.380	1.176	205
2E Verkeer	740	11	-57	695	707	-12
2F Landschap, natuur en landgoederen	88	2	1	91	98	-7
2G Milieu en duurzaamheid	116	0	-1	115	110	5
2H Energie en klimaat	425	0	-11	414	410	4
2i Dierenwelzijn	71	-11	0	60	59	1
2J Ondernemen en bedrijvigheid	397	31	-1	427	429	-2
2K Recreatie en toerisme	309	0	0	309	309	0
2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie	440	-11	248	677	504	172
2M Water en riolering	-1.677	0	109	-1.569	-1.512	-57
2N Afvalverwijdering en -verwerking	-1.122	0	-10	-1.132	-1.108	-24
2O Groenonderhoud	2.543	-43	863	3.363	3.290	73
2P Wegen, straten en pleinen	4.439	-4	-432	4.003	3.923	79
2Q Bos en natuurbeheer	186	30	-1	214	192	22
Subtotaal 02 Omgeving	9.614	-16	1.312	10.910	10.321	589
3A Dienstverlening	555	0	52	607	572	34

Programma / Product	Primitief	VJN	NJN	Begroot na NJN	Jaar- rekening	Afwijking
3B Dorpsgericht werken	92	0	0	92	82	10
3C Organisatie en bedrijfsvoering	15.132	-219	855	15.769	15.586	183
3D Huisvesting / Gemeentehuis	918	21	515	1.454	1.307	148
3E Samenwerkingsverbanden	362	28	0	390	369	22
3F Goed bestuur	1.491	109	37	1.638	2.506	-869
Subtotaal 03 Organisatie	18.551	-60	1.460	19.951	20.422	-471
4A Algemene uitkering	-63.403	-135	-3.120	-66.658	-67.418	760
4B Belastingen	-14.039	41	0	-13.998	-14.062	64
4C Overige algemene dekkingsmiddelen	1.832	-1.311	-2.580	-2.058	-2.129	71
4D Onvoorzien	95	0	-30	65	0	65
4E VPB	0	0	0	0	-2	2
Subtotaal 04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	-75.515	- 1.405	- 5.730	-82.649	-83.611	962
Resultaat	-239	-97	- 2.924	-3.260	-5.111	1.851

Resultaatbestemming- en besteding

Het BBV gaat uit van een resultaat vóór en een resultaat ná bestemming. Het resultaat vóór bestemming geeft het saldo aan van de baten en lasten. Vervolgens wordt het resultaat bestemd in de zin van toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Daarna volgt het resultaat ná bestemming.

Bij de resultaatbestemming wordt onderscheid gemaakt tussen resultaatbestemming in de zin van de reeds geplande mutaties in reserves en de "echte" resultaatbestemming die ter besluitvorming wordt voorgelegd. Dit laatste wordt het voorstel tot resultaatbesteding genoemd.

De Jaarstukken 2025 sluiten met een voordelig saldo van €5.111.000. In de jaarstukken vindt u een toelichting op het resultaat. De afwijking t.o.v. de begroting bedraagt ca. 1,5% (van de begrote totale uitgaven).

Vaststelling van deze jaarstukken betekent dat de raad het college decharge verleent voor het in de jaarrekening verantwoorde financieel beheer.

Resumé

Op grond van het voorgaande, wordt het rekeningresultaat 2025 als volgt besteed:

Resultaatbestemming en –besteding jaarrekening	
<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Saldo van lasten en baten	5.716
Mutaties reserves	-605
Resultaat na bestemming	5.111
Resultaatbesteding	
Overloopposten:	
1B Businesscase Prinses Beatrixschool	-10
1B Cultuurprogramma 2025-2026	-21
1C Uitvoering sport- en beweegvisie	-125
1E Bibob-onderzoek	-20
1F Sterk naar werk/ verbinding in samenleven	-25
2B Wonen (decembercirculaire 2025)	-68
2L Broedplaatsen	-38
2L Uitvoering Cultuurbeleid	-125
Subtotaal resultaatbesteding	-432
Resultaat na besteding	
Voorstellen resultaatbestemming	
3D Voordeel exploitatie gemeentehuis	-158
Subtotaal resultaatbestemming	-158
Resultaat na resultaatbestemming	4.521

Voorstellen resultaatbesteding:

Overloopposten: om te voorkomen dat *incidentele* voorstellen niet meer uitgevoerd kunnen worden in het volgend begrotingsjaar, terwijl uitvoering nog wel wenselijk is, worden deze budgetten via de resultaatbesteding als “overlooppost” meegenomen naar het volgende jaar. Het betreft de volgende overloopposten:

1B; Businesscase Prinses Beatrix €10.000

Voor het uitwerken van de businesscase voor de Beatrixschool te Renkum is een bedrag beschikbaar van € 20.000, waarvan afgerond € 10.000 is uitgegeven. Omdat de businesscase verder wordt uitgewerkt is de resterende € 10.000 nodig in 2026.

1B Cultuurprogramma 2025/2026 €21.000

De kosten voor het Cultuurprogramma 2025-2026 worden geboekt per schooljaar en niet per boekjaar. Hier ligt een programma onder met contractafspraken. Wij vragen u het resterende bedrag van € 21.000 in 2026 in te mogen zetten via resultaatbestemming.

1C Uitvoering sport- en beweegvisie €125.000

Het budget dat voor uitvoering van deze regeling is beschikbaar gesteld mag worden ingezet tot en met het begrotingsjaar 2028.

In 2025 is er geen uitname geweest vandaar dat het volledige bedrag als resultaat wordt meegenomen naar 2026.

1E Bibob-onderzoek € 20.000

Er loopt een juridische procedure die, tegen de verwachting in, doorloopt in 2026. Het niet bestede beschikbare budget van 2025 zal via de overlooppost worden overgenomen naar 2026.

1F Sterker naar werk/ verbinding in samenleven €25.000

Van de volledige € 150.000 is € 25.000 in 2025 begroot zonder besteding. Om het project conform planning uit te voeren is dit bedrag in 2026 nodig.

2B Wonen

Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. In een artikel 2 onderzoek is vastgesteld dat deze werkzaamheden financiële gevolgen hebben voor gemeenten (en provincies) in de vorm van incidentele en structurele uitvoeringslasten. Ter compensatie van de in het artikel 2 onderzoek geïdentificeerde incidentele uitvoeringslasten is € 48,8 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd.

2L Broedplaatsen €38.000

De raad heeft voor uitvoering broedplaatsen een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld. Boekhoudkundig is dat verdeeld in € 50.000 over de begrotingsjaren 2025 en € 50.000 in 2026.

In 2025 is er een bedrag van € 11.683,= beschikbaar gesteld voor een kwartiermaker. De overige uitvoeringskosten worden in 2026 gemaakt, vandaar dat resterende bedrag van 2025 als resultaat wordt meegenomen naar 2026.

2L Uitvoering Cultuurbeleid € 125.000

Het budget dat voor uitvoering van deze regeling is beschikbaar gesteld mag worden ingezet tot en met het begrotingsjaar 2028.

In 2025 is er geen uitname geweest vandaar dat het volledige bedrag als resultaat wordt meegenomen naar 2026.

Voorstel resultaatbestemming:

3D Voordeel exploitatie gemeentehuis naar resultaatbestemming € 158.000

Op de exploitatie van het gemeentehuis zijn voordelen behaald van € 158.000 omdat de kosten lager zijn uitgevallen dan begroot. Het voordeel is met name behaald op lagere energiekosten.

Het verzoek is om dat voordeel te gebruiken ter dekking van het incidentele tekort in 2026 voor de huisvestingslasten van de diverse nieuwe locaties voor de ambtelijke organisatie, publieksdiensten, raad en archief. Vanaf 2027 zijn de huisvestingskosten van de diverse locatie structureel gedekt in de begroting.

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten geven we in de jaarstukken inzicht in de incidentele baten en lasten. Op die manier kan vastgesteld worden of de begroting/ jaarrekening sluitend is (structureel in evenwicht is), wat betekent dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Een gemeente voert structurele taken uit en raamt daarvoor structurele baten en lasten in de begroting. Structurele lasten en baten zijn dus de regel, incidentele lasten en baten de uitzondering. Deze uitzonderingen worden in de volgende tabel beeld gebracht.

Structurele baten en lasten zijn posten die jaarlijks terugkeren en voor onbepaalde tijd zijn opgenomen in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening.

Voor structurele baten en lasten geldt in het algemeen, dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd opgenomen zijn (er is (nog) geen einddatum bekend).

Incidentele baten en lasten doen zich gedurende maximaal drie jaar voor en betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het betreft eenmalige of tijdelijke posten, zoals specifieke projecten of subsidies met een duidelijk einddoel.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden in principe als incidenteel beschouwd, met uitzondering van de bestemmingsreserve voor dekking van kapitaallasten.

Uitgangspunt is dat incidentele lasten zoveel als mogelijk gedekt worden door incidentele baten.

Voor de volledigheid merken we nog op dat in dit overzicht niet is meegenomen wanneer structurele budgetten incidenteel niet uitgegeven zijn.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Jaarrekening
Lasten	113.318	118.342	116.789
Baten	116.064	120.181	122.505
Saldo baten en lasten	2.747	1.839	5.716
Toevoegingen aan reserves	3.881	3.448	5.137
Onttrekkingen aan reserves	1.372	4.869	4.532
Begrotingssaldo na bestemming	239	3.260	5.111
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	374	643	1.123
Saldo (budgettaire positie)	613	3.903	6.234

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Jaarrekening
Incidentele baten	605	1.219	1.318
Incidentele lasten	979	1.862	2.441
Saldo incidentele baten en lasten	374	643	1.123
Incidentele baten reserves	4.282	7.742	8.453
Incidentele lasten reserves	4.282	7.742	8.453
Saldo incidentele baten en lasten reserves	0	0	0

Specificatie incidentele baten en lasten

Een specificatie van de incidentele baten en lasten in de meerjarenbegroting is te vinden in de volgende tabel.

Pr	Bedragen x € 1.000	Begroot	Begroot	Begroot na wijziging	Begroot na wijziging	JRK	JRK	P&C
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
	Incidenteel	605	979	1.219	1.862	1.318	2.441	
1A	Dorpendeal Wolfheze Subsidie provincie/ Dorpendeal Wolfheze uitgaven			87	87	94	94	NJN25
1A	Subsidie collectieve voorziening/ Subsidie collectieve voorziening lasten			55	55	55	55	NJN25
1B	Nationaal programma onderwijs			119	119	119	119	VJN25
1B	Onderwijsachterstanden- beleid			161	161	161	161	VJN25
1B	Subsidieverlening bibliotheek				100		100	VJN25
1C	Brede SPUK begroten Rijksinkomsten	159	159	164	164	164	164	NJN23
1C	Amendement Investeren in Cultuur en Bewegen/ Sport- en beweegvisie				125		0	NJN25
1D	Brede SPUK begroten Rijksinkomsten	301	301	301	301	301	301	NJN23
1D	Resultaat 2024 VGGM			94		92		NJN25
1F	SPUK grote gezinnen Rijksinkomsten/ SPUK grote gezinnen			93	93	93	93	NJN25
1G	Afwikkeling voorgaande jaren						121	JRK25
2A	Incidentele uitkering voor omgevingswet		145		0		0	NJN23
2A	Stikstofprobleem		80		80		36	NJN24
2A	Trafo's				96		0	PPN25
2B	We zorgen voor een passende voorraad: betaalbaar, gevarieerd en duurzaam		75		37		0	B24
2B	We zorgen voor een thuis voor iedereen: aandachtsgroepen, wonen		120		120		120	B24

Pr	Bedragen x € 1.000	Begroot	Begroot	Begroot na wijziging	Begroot na wijziging	JRK	JRK	P&C
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
	met zorg							
2L	Broedplaatsen				100		62	PPN25
2L	Amendement Investeren in Cultuur en Bewegen/ Cultuurbeleid				125		0	NJN25
2O	Laten vaststellen en implementeren kostendekkingsplan groenbeheer		50		50		50	B24
3B	Renkum Doet!		49		49		49	NJN24
3C	Bedrijfsvoering De Connectie					94		JRK25
3F	Pensioenen politieke ambtsdragers						916	JRK25
4A	Incidentele uitkering voor omgevingswet	145		145		145		NJN23

In de kolom P&C staat in welk document nadere informatie over de incidentele post te vinden is (VJN25 = voorjaarsnota 2025; NJN = najaarsnota; B = begroting; JRK = jaarstukken; PPN = perspectiefnota)

	Bedragen x € 1.000	Begroot	Begroot	Begroot na wijziging	Begroot na wijziging	JRK	JRK
	baten = onttrekking lasten = storting	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten
	Incidenteel reserves	4.282	4.282	7.742	7.742	8.453	8.453
1	Storting reserve sociaal domein		288		363		363
1	Bate m.b.t. reserve sociaal domein	288		363		363	
1	Onttrekking reserve sociaal domein	163		472		347	
1	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve sociaal domein		163		472		347
1B	Storting reserve kapitaallasten OHV		1.965		0		0
1B	Bate m.b.t. reserve kapitaallasten OHV	1.965		0		0	
1B	Onttrekking reserve onderwijshuisvesting	41		46		46	

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot	Begroot na wijziging	Begroot na wijziging	JRK	JRK
	baten = onttrekking lasten = storting	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten
1B	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve onderwijshuisvesting (IHP)		41		46		46
1B	Storting reserve onderwijshuisvesting		165		165		165
1B	Bate m.b.t. reserve kapitaallasten OHV	165		165		165	
1C	Storting reserve algemene uitkering				0		40
1C	Bate m.b.t. reserve algemene uitkering			0		40	
1C	Onttrekking reserve algemene uitkering			25		25	
1C	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve algemene uitkering				25		25
1C	Storting reserve sportparken				197		197
1C	Bate m.b.t. reserve sportparken			197		197	
1C	Onttrekking reserve sportparken			87		27	
1C	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve sportparken				87		27
1F	Storting reserve integratie/participatie nieuwkomers				47		153
1F	Bate m.b.t. reserve integratie/participatie nieuwkomers			47		153	
1F	Onttrekking reserve integratie/participatie nieuwkomers	44		16		16	
1F	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve integratie/participatie nieuwkomers		44		16		16
1H	Storting reserve beschermd wonen		206		356		354
1H	Bate m.b.t. reserve beschermd wonen	206		356		354	

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot	Begroot na wijziging	Begroot na wijziging	JRK	JRK
	baten = onttrekking lasten = storting	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten
1H	Onttrekking reserve beschermd wonen	288		288		288	
1H	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve beschermd wonen		288		288		288
2E	Storting reserve MUP		13		0		16
2E	Bate m.b.t. reserve MUP	13		0		16	
2E	Onttrekking reserve MUP	21		37		37	
2E	Uitgaven m.b.t. reserve MUP (verkeer)		21		37		37
2F	Onttrekking reserve landschapsbasisplan			0		1	
2F	Uitgaven m.b.t. reserve landschapsbasisplan				0		1
2J/K/L	Storting reserve projectenreserve 2J, 2K en 2L				0		89
2J/K/L	Bate m.b.t. reserve projectenreserve 2J, 2K en 2L			0		89	
2O	Storting reserve groenrenovatie				700		700
2O	Bate m.b.t. reserve groenrenovatie			700		700	
2P	Storting reserve openbare verlichting				0		26
2P	Bate m.b.t. reserve openbare verlichting			0		26	
2P	Onttrekking reserve openbare verlichting	61		61		61	
2P	Uitgaven m.b.t. reserve openbare verlichting		61		61		61
2P	Storting reserve wegen		125		125		125
2P	Bate m.b.t. reserve wegen	125		125		125	
2P	Onttrekking reserve wegen			125		125	
2P	Uitgaven m.b.t. reserve wegen				125		125
2P	Storting reserve groot onderhoud wegen				0		52
2P	Bate m.b.t. reserve groot onderhoud wegen			0		52	

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot	Begroot na wijziging	Begroot na wijziging	JRK	JRK
	baten = onttrekking lasten = storting	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten
2P	Onttrekking reserve groot onderhoud wegen			98		98	
2P	Uitgaven m.b.t. reserve groot onderhoud wegen				98		98
2Q	Storting reserve toegankelijkheid bossen				0		0
2Q	Bate m.b.t. reserve toegankelijkheid bossen			0		0	
3C	Onttrekking reserve ICT						
3C	Storting reserve Organisatie				0		322
3C	Bate mbt storting reserve organisatie			0		322	
3C	Onttrekking reserve organisatie			229		203	
3C	Uitgaven m.b.t. reserve organisatie				229		203
3C	Storting reserve ICT				0		184
3C	Bate mbt storting reserve ICT			0		184	
3C	Storting reserve kapitaallasten vastgoed						
3C	Bate m.b.t. reserve kapitaallasten vastgoed						
3D	Storting reserve onderhoud gebouwen		323		712		712
3D	Bate m.b.t. reserve onderhoud gebouwen	323		712		712	
3D	Onttrekking reserve onderhoud gebouwen	89		689		732	
3D	Uitgaven m.b.t. reserve onderhoud gebouwen		89		689		732
div	Storting reserve projecten		145		184		335
div	Bate m.b.t. reserve projecten	145		184		335	
div	Onttrekking reserve projecten	345		588		437	
div	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve projecten		345		588		437
	Storting vrije algemene reserve				70		115
	Bate m.b.t. vrije			70		115	

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot	Begroot na wijziging	Begroot na wijziging	JRK	JRK
	baten = onttrekking lasten = storting	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten
	algemene reserve						
	Onttrekking vrije algemene reserve			2.062		2.062	
	Uitgaven m.b.t. vrije algemene reserve				2.062		2.062

**) incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief*

Toelichting

Deze incidentele lasten en baten zijn toegelicht in verschillende begrotingen, voor- en najaarsnota's en het onderdeel jaarrekening (baten en lasten en toelichting).

In de laatste kolom staat een verwijzing naar het document waarin een nadere toelichting te vinden is. Omwille van de leesbaarheid nemen we deze toelichtingen hier niet nogmaals op.

Voor een toelichting met betrekking tot de reserves verwijzen we u naar het onderdeel toelichting op de balans, onderdeel reserves. Voor een toelichting met betrekking tot de inzet van reserves verwijzen we u daarnaast naar het onderdeel jaarrekening (baten en lasten en toelichting).

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Conform artikel 28, lid d BBV wordt een overzicht gegeven van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Omschrijving <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1B. Reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1C. Reserve kapitaallasten kunstgrasveld Wilhelmina	25	0	25	25	0	25	25	0	25
2L. Reserve kapitaallasten concertzaal	8	0	8	8	0	8	8	0	8
3C Reserve kapitaallasten airco Veentjesbrug	2	0	2	2	0	2	2	0	2
4C. Reserve onderhoud gebouwen	0	409	-409	0	409	-409	0	409	-409
Totaal	35	409	374	35	409	374	35	409	374

- 1B. Reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting: om de kapitaallasten van de school Doorwerth gedeeltelijk te dekken wordt er na realisatie van de school een jaarlijks bedrag uit de reserve gehaald over de volledige looptijd van afschrijving van de school. Voeding van de reserve is uit de opbrengsten voormalige percelen onderwijshuisvesting, waarvan de eerste in 2024 is gestort (€182.000 Don Bosco).
- 1C. Reserve kapitaallasten kunstgrasveld Wilhelmina: de onttrekking (bate) van € 25.000 heeft te maken met de dekking van de kapitaallasten voor de investering van het kunstgrasveld (eenmalige storting was € 250.000). Vanaf 2019 wordt deze in 10 jaar, jaarlijks € 25.000, uit deze reserve onttrokken om de kapitaallast van het kunstgrasveld gedeeltelijk te dekken.
- 2L. Reserve kapitaallasten concertzaal: de onttrekking (bate) van € 8.000 heeft te maken met de dekking van de kapitaallasten voor de investering van de Concertzaal.
- 3C. Airco-installatie Veentjesbrug: de onttrekking (bate) van € 2.000 heeft te maken met de dekking van de kapitaallasten voor de investering van de Airco-installatie op Veentjesbrug.
- 4C. Reserve onderhoud gebouwen: deze reserve zal worden ingezet ter dekking van de lasten van de toekomstige huisvesting gemeentehuis en gemeentewerf groot onderhoud gebouwen.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De WNT is van toepassing op gemeente Renkum. Het voor Gemeente Renkum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000. Dit was in 2024 € 233.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	Dhr. M.J.J. Wagener	Dhr. J. Cornips
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	0,9445
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	128.164	98.988
Beloningen betaalbaar op termijn	20.642	15.274
<i>Subtotaal</i>	<i>148.806</i>	<i>114.262</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	232.335
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	148.806	114.262
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2024		
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	01/01/ - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	0,8889
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.954	89.093
Beloningen betaalbaar op termijn	20.462	13.891

bedragen x € 1	Dhr. M.J.J. Wagener	Dhr. J. Cornips
<i>Subtotaal</i>	<i>145.416</i>	<i>102.984</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	207.114
Bezoldiging	145.416	102.984

De volgende onderdelen zijn niet van toepassing:

- 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 121
- 1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
- 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder
- 1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100
- 1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
- 1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
- 2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 25-2-2026 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.335.778. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 5,7 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2,3 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 3,1 miljoen acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

	Begrotingscriterium	
1A.	Overschrijding lasten producten	2,3 mln
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0,1 mln
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	0,7 mln
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	0,7 mln
	<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>3,8 mln</i>
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd.	3,1 mln
	De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht	0,7 mln
	Voorwaardencriterium	
5.	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0,9 mln
	Verstrekkings Sociaal Domein	0,4 mln
	SiSa B2 Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	0,6 mln
	M&O criterium	
6.	N.v.t.	

	Totaal van onrechtmatigheden	5,7 mln
	Waarvan acceptabel	3,1 mln
	Waarvan niet-acceptabel	2,6 mln

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Balans en toelichting

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste activa een toelichting gegeven. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000, tenzij anders aangegeven.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief. Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar zijn vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de voorbereidingskosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst van bijlage IV bij het Omgevingsbesluit; en
- de voorbereidingskosten mogen maximaal vijf jaar geactiveerd blijven staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie en kunnen dan worden overgeboekt naar de desbetreffende BIE, dan wel worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat of moet een voorziening worden getroffen; en
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 5.000 worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten, (waaronder overheadkosten en rente indien van toepassing dit toelichten) verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Financiële verordening, zoals laatstelijk vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering d.d. 27 maart 2025. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire of, in enkele gevallen, annuïtaire methode en starten op het moment van ingebruikname. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Omschrijving	Afschrijvingstermijn
<u>Immateriële activa</u>	
Kosten onderzoek en ontwikkeling	5 jaar
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	Conform verwacht gebruik
<u>Materiële vaste activa</u>	
<u>Gronden en terreinen</u>	
Algemeen	Geen afschrijving
<u>Bedrijfsgebouwen</u>	
<u>Huisvesting</u>	
Nieuwbouw gebouwen	40
Levensduurverlengende verbouwingen	Verwachte extra levensduur
Bouwkundige aanpassingen en verbouwingen	Resterende levensduur gebouw, max. 20 jaar
<u>Onderwijs</u>	
Noodlokalen	15 jaar
<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>	
<u>Wegen</u>	
Aanleg wegen	60 jaar
Reconstructie + herstraatwerkzaamheden	60 jaar
Civiele kunstwerken	100 jaar
Aanleg en uitbreiding sportparken	50 jaar
Reconstructie sportvelden	15 jaar
1e aanleg plantsoenen en parken	40 jaar
<u>Water en riolering</u>	
Vrijval riolering	70 jaar

Omschrijving	Afschrijvingstermijn
Electromechanisch	15 jaar
Bouwkundig gemalen	45 jaar
Bouwkundig land-IBA	30 jaar
Bouwkundig drijvende-IBA	10 jaar
Randvoorzieningen bouwkundig	45 jaar
Persleidingen	70 jaar
Oppervlakte watervoorzieningen	45 jaar
Hemelwater voorzieningen	40 jaar
<u>Groen, begraafplaatsen</u>	
Aanleg begraafplaatsen	70 jaar
Herstel paden etc. begraafplaatsen	15 jaar
Vervoermiddelen	
<u>Tractie</u>	
Hoogwerker	25 jaar
Vervoermiddelen algemeen	7 jaar
Machines, apparaten en installaties	
<u>Tractie</u>	
Grafdelfmachine	15 jaar
Tractor	10 jaar
Multiwerktuig begraafplaats en algemeen	10 jaar
<u>Huisvesting / gemeentehuis</u>	
Machines / apparatuur	10 jaar
Luchtbehandeling en klimaatbeheersing	15 jaar
Inrichting archiefplaats	15 jaar
Beveiligingsmaatregelen	15 jaar
<u>Verkeer</u>	
Verkeersapparatuur	10 jaar
<u>Water en riolering</u>	
Meet en monitoringssysteem	15 jaar
<u>Organisatie en bedrijfsvoering</u>	
ICT apparatuur en software	Economische levensduur (tussen 3 en 8 jaar)
Overige materiële vaste activa	
<u>Wegen, openbare verlichting</u>	
Openbare verlichting, lichtmasten	40 jaar
Openbare verlichting, armaturen	20 jaar
Abri's	20 jaar
Verkeersborden, -lichten en -zuilen	15 jaar

Omschrijving	Afschrijvingstermijn
<u>Sport</u>	
Vervanging sportvloer sportzalen	25 jaar (of restant verwachte levensduur sportzaal)
Sportinventaris	20 jaar
<u>Onderwijs</u>	
Eerste inrichting lokalen	15 jaar
Onderwijsleerpakketten	8 jaar

(Het gebruiksrecht voor onbepaalde duur op) Software is als afzonderlijk actief opgenomen onder de materiële vaste activa als investering met economisch nut.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023) worden deze verantwoord onder materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd; en
- de (toekomstige) bestemming(en)/functies (ontwikkeling) betreffende het plangebied dien(en)t goed onderbouwd te worden; en
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid; en
- de visie / het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk; en
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige bestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Voorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen. De toegerekende rentelasten moeten als volgt worden bepaald:

- in het geval van projectfinanciering van een grondexploitatie: het rentepercentage van de direct aan de grondexploitatie gerelateerde financiering
- indien er geen sprake is van projectfinanciering van een grondexploitatie: de omslagrente conform de notitie Rente van de commissie BBV

De rentetoerekening vindt plaats op basis van de bruto-boekwaarden van de grondexploitaties van de BIE per 1 januari. Ook over grondexploitaties waarbij de verantwoorde opbrengsten hoger zijn dan de kosten, waardoor de boekwaarde van een BIE negatief is, wordt rente (in dit geval een baat) toegerekend.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. De resterende looptijd van de grondexploitatie is tien (10) jaar of minder
2. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
3. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
4. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op *nominale/contante* waarde. (*Indien gewaardeerd op contante waarde*): De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2025: 2%).

Gereed product en handelsgoederen

De voorraad eigen verklaringen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Vooruitbetalingen

De vooruitbetalingen hebben betrekking op bedragen die t.l.v. volgend begrotingsjaar komen en zijn tegen de laatst bekende inkooprijzen gewaardeerd. Voor eventuele risico's op oninbaarheid is een voorziening getroffen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/ Bro; en
2. de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
3. er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde/het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Voorzieningen mogen ook tegen contante waarde worden gewaardeerd. Met uitzondering van de disconteringsvoet voor grondexploitaties, kent het BBV geen voorschriften voor de bepaling van de disconteringsvoet voor voorzieningen die tegen contante waarde worden gewaardeerd. Wel wordt er voor bijvoorbeeld de pensioenvoorzieningen landelijk gebruik gemaakt van het door de DNB vastgestelde rentetermijnstructuur pensioenfondsen. Vanuit eenvoud en begrijpelijkheid is het aan te raden om één van de volgende disconteringsvoeten te hanteren:

- Disconteringsvoet van 2%, conform grondexploitaties
- Disconteringsvoet gelijk aan de gewogen gemiddelde vermogensvoet (dus gelijk aan de omslagrente)

De jaarlijkse rentetoevoeging aan de voorzieningen in verband met het waarderen tegen contante waarde, dient te gebeuren tegen het percentage waartegen de voorziening contant is gemaakt.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025 en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 25-2-2026 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten en investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O-criterium is het M&O-beleid per regeling van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 2.335.778) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 233.578 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Balans per 31 december

Bedragen x € 1.000	2025	2024
ACTIVA		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.304	461
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	9.992	10.341
Immateriële vaste activa	11.296	10.803
Materiële vaste activa economisch. nut	32.789	29.582
Materiële vaste activa economisch nut met heffing	21.224	16.934
Materiële vaste activa maatschappelijk nut	12.880	6.974
Materiële vaste activa	66.893	53.490
Kap. verstrekking aan deelnemingen	903	903
Overige langlopende leningen	6.780	5.838
Financiële vaste activa	7.684	6.741
Totaal vaste activa	85.873	71.034
Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie	2.517	2.070
Voorraden	2.517	2.070
Vorderingen op openbare lichamen	1.584	982
Rekening-courantverhouding rijk	5.681	8.833
Overige vorderingen	1.853	2.484
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	9.117	12.299
Kassaldi	121	61
Banksaldi	247	237
Liquide middelen	368	298
Overige nog te ontvangen bedragen	10.498	11.026
Nog te ontvangen Rijk	2.676	1.998
Nog te ontvangen overige Nederlandse overheidslichamen	578	349
Vooruitbetaalde bedragen t.l.v. volgend begrotingsjaar	3.479	3.578
Overige	3	3
Overlopende activa	17.234	16.954
Totaal vlottende activa	29.236	31.621
TOTAAL ACTIVA	115.109	102.655

Verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969: niet van toepassing.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2025	2024
PASSIVA		
Algemene reserve	13.926	13.458
Bestemmingsreserve	16.183	13.633
Gerealiseerd jaarrekeningresultaat volgend uit overzicht van baten en lasten	5.111	2.414
Eigen vermogen	35.220	29.505
Voorzieningen	22.670	20.904
Voorziening	22.670	20.904
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.695	31.475
Onderhandse leningen van openbare lichamen (art 1a)	5.200	5.600
Vaste schulden	34.895	37.075
Totaal vaste passiva	92.785	87.484
Overige schulden	9.907	8.799
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar	9.907	8.799
Vooruit ontvangen bedragen Rijk	4.518	3.298
Vooruit ontvangen overige Nederlandse overheidslichamen	105	184
Vooruit ontvangen bedragen overig die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	816	598
Vooruit ontvangen bijdrage provincie	3.396	0
Nog te betalen bedragen	3.582	2.293
Overlopende passiva	12.417	6.374
Totaal vlottende passiva	22.324	15.173
TOTAAL PASSIVA	115.109	102.655
Totaalbedrag waarvoor aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	699	590

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	Beginstand	Vermeerdering	Vermindering	Bijdragen derden	Afschrijving	Eindstand
Kosten ontwikkeling	461	1.179	-111	-225	0	1.304
Bijdragen eigendom derden	10.342	0	0	0	-350	9.992
Bijdragen eigendom derd. Enheff	0	0	0	0	0	0
Totaal	10.803	1.179	-111	-225	-350	11.296

Materiële vaste activa

MVA met economisch nut

Omschrijving	Beginstand	Investering	Desinvestering	Bijdragen derden	Afschrijving	Eindstand
Gronden en terreinen EN	4.789	-47	0	0	0	4.742
Woonruimten EN	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen EN	23.386	4.385	-1	-95	-1.095	26.580
Grond weg water werken EN	0	0	0	0	0	0
Vervoermiddelen EN	451	202	0	0	-164	488
Machines apparaten en install. EN	208	175	-11	0	-46	327
Overig EN	747	0	-3	0	-92	652
	29.582	4.715	-15	-95	-1.398	32.789
Totaal	29.582	4.715	-15	-95	-1.398	32.789

MVA Economisch nut met heffing

Omschrijving	Beginstand	Investering	Desinvestering	Bijdragen derden	Afschrijving	Eindstand
Gronden en terreinen ENH	150	0	0	0	0	150
Bedrijfsgebouwen ENH	560	0	0	0	-45	515
Grond weg water werken ENH	15.094	4.872	0	-48	-492	19.426
Machines apparaten en install. ENH	11	149	0	0	-6	154
Overig ENH	1.119	0	0	0	-139	980
	16.934	5.021	0	-48	-682	21.224
Totaal	16.934	5.021	0	-48	-682	21.224

MVA Maatschappelijk nut

Omschrijving	Beginstand	Investering	Desinvestering	Bijdragen derden	Afschrijving	Eindstand
Gronden en terreinen MN	0	0	0	0	0	0
Grond weg water werken MN	6.827	8.393	-27	-2.172	-262	12.759
Machines apparaten en install. MN	134	0	0	0	-25	109
Overig MN	13	0	0	0	-2	12
	6.974	8.393	-27	-2.172	-289	12.880
Totaal	6.974	8.393	-27	-2.172	-289	12.880

Financiële vaste activa

Omschrijving	Beginstand	Investering	Desinvestering	Eindstand
kap. verstrekkingen aan deelnemingen	903	0	0	903
Overige langlopende leningen	5.838	1.051	-109	6.780
Totaal	6.741	1.051	-109	7.684

Vlottende activa

Voorraad

Omschrijving	Beginstand	Vermeerdering	Vermindering	Eindstand
Grondexploitatie	2.070	448	-1	2.517
Voorziening t.b.v. grondexploitatie	0	0	0	0
Totaal	2.070	448	-1	2.517

Voorraden

Op de volgende pagina's treft u een verloopoverzicht aan van de bouwgronden in exploitatie (BIE). Ook bekend als grondexploitaties. Ook hierbij zijn de getroffen voorzieningen in een aparte kolom zichtbaar gemaakt.

Specificatie projecten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 01-01-2025	Vermeerdering	Vermindering	Winstneming	Boekwaarde 31-12-2025	Voorziening verlieslatende complex	Balanswaarde 31-12-2025
Grondexploitatieprojecten							
Doorwerth centrum	1.182	179	0	0	1.362	0	1.362
Bram Streefland Renkum	888	269	-1	0	1.155	0	1.155
Totaal projecten	2.070	448	-1	0	2.517	0	2.517

Prognose voor de komende jaren

Projecten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Balans-waarde 31-12-2025	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat nominale waarde *1)	Geraamd resultaat contante waarde *2)
Grondexploitatieprojecten					
Doorwerth centrum	1.362	4.925	6.165	-122	19
Bram Streefland Renkum	1.155	215	1.659	288	278
Totaal projecten	2.517	5.140	7.824	166	297

*1) Exclusief rente, kosten- en opbrengststijgingen.

*2) Inclusief rente, kosten- en opbrengststijgingen.

Aanpak

Jaarlijks worden de gemeentelijke grondexploitaties bij de jaarrekening geactualiseerd. Dit gebeurt conform het gemeentelijk grondbeleid en de regelgeving vanuit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De stappen die gezet zijn om te komen tot de actualisatie van de Bouwgronden in exploitatie (BIE) zijn:

- Actualiseren rekenparameters (zie toelichting hieronder).

- Verwerken van de gerealiseerde kosten en opbrengsten (boekwaarden) in de grondexploitaties van het verslagjaar. In voorkomende gevallen bestaat dit ook uit het verplicht nemen van winsten, op basis van het voortgangpercentage van het desbetreffende project.
- Controleren van de gerealiseerde kosten en opbrengsten in relatie tot budget en voortgang.
- Doorlopen traject (proces) om alle projectkenmerken te beoordelen op houdbaarheid. Dit proces omvat overleg met projectleider en specialisten (financiën, uitvoering en verkoop). Het doel van dit werkproces is om alle tot nu toe gehanteerde uitgangspunten nog eens tegen het licht te houden, te zoeken naar optimalisaties en het onderscheiden van specifieke projectrisico's voor de resterende looptijd;
- Actualiseren van planning en, indien nodig, aanpassen ramingen van kosten en opbrengsten.

Per BIE-project is uiteindelijk alle input financieel vertaald en zijn de kasstromen van de projecten opgesteld.

Met het collegebesluit d.d. 16 december 2025 heeft de gemeente de rekenparameters geactualiseerd. Onderstaande tabel geeft de rekenparameters weer waarmee gerekend wordt per 1-1-2026. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de korte, middellange en langere termijn.

	2026	2027	2028	2029 en verder
Kosten Plan en onderzoeken e.a.	4,0% (0%)	3,0% (+1,0%)	3,0% (+1,0%)	2,0% (0%)
Kosten Grond, weg- en waterbouw	4,0% (0%)	3,0% (+1,0%)	3,0% (+1,0%)	2,0% (0%)
Opbrengsten woningbouwkavels	4,0% (0%)	4,0% (+1,0%)	3,0% (+1,0%)	2,0% (0%)
Opbrengsten bedrijfskavels	2,0% (-2,0%)	2,0% (0%)	2,0% (0%)	2,0% (0%)
Rente	0,89% (+0,29%)	1,35% (+0,75%)	1,35% (+0,75%)	1,35% (+0,75%)
Discontovoet	2,0% (0%)	2,0% (0%)	2,0% (0%)	2,0% (0%)

(x-%) = verschil met vorig jaar

Project specifiek

De resterende kosten en opbrengsten van de BIE Doorwerth Centrum zijn opnieuw bepaald. Voor de werken en werkzaamheden zijn deze door een onafhankelijke deskundige bepaald op basis van de Standaard Systematiek Kostenramingen (SSK). De opbrengsten zijn eveneens bepaald door een onafhankelijke deskundige (beëdigd taxateur) waarbij residueel gerekend is aan verschillende woonproducten die aansluiten bij het plan.

De resterende kosten voor de BIE Renkum Bram Streeflandweg zijn beperkt omdat de werken en werkzaamheden voor rekening en risico van de ontwikkelende partij komen. De resterende plan- en onderzoekskosten zijn bepaald aan de hand van ervaringscijfers. De sloopkosten zijn het resultaat van een aanbesteding. De (grond)opbrengsten zijn eveneens bepaald aan de hand van een aanbesteding, gunning en uiteindelijk een getekende kooprealisatie overeenkomst met de ontwikkelaar.

Risico's

Zie hiervoor paragraaf 7 Grondbeleid.

Toelichting per project

Doorwerth centrum

Op 26 januari 2022 heeft de raad de grondexploitatie voor het Centrumplan te Doorwerth geopend. Op 30 oktober 2024 heeft de raad het (gewijzigd) bestemmingsplan vastgesteld. Begin 2025 is een Natuurvergunning (stikstof) voor de sloop van de oude aanwezige school ontvangen. De nieuwbouw kan elders plaatsvinden (tender met vijf voorgeselecteerde aannemers) en maakt daarmee plaats voor het Centrumplan. Deze school kan na de zomervakantie van 2027 in gebruik worden genomen. Een beroepsprocedure tegen andere onderdelen van het planologisch besluit loopt. Het plan is daarmee nog niet onherroepelijk. Ten aanzien van het vlot en veilig afwikkelen van het verkeer is geadviseerd om de Bachlaan, die de noord-zuid begrenzing van het plan vormt, open te houden. De voorbereidingen worden nu getroffen om, via een tender, de gebiedsontwikkeling aan te besteden. Met betrekking tot de actualisatie van de grondexploitatie geldt dat, hoewel de doorlooptijd met 1 jaar is verlengd, de kosten- en opbrengststijgingen elkaar in evenwicht houden. Het financiële resultaat is nauwelijks gewijzigd (kostenneutraal). Omdat nu nog geen bouwgronden zijn verkocht en geleverd is er geen (tussentijdse) winstneming.

Bram Streeflandweg Heelsum

Op 18 december 2024 is het plan vastgesteld en de grondexploitatie voor de ontwikkeling van de gronden aan de Bram Streeflandweg te Renkum door de raad. De gebiedsontwikkeling is inmiddels via een tender aanbesteed. I.v.m. het ontbreken van een Natuurvergunning (stikstof) zijn in 2025 de eerste gronden, in tegenstelling tot eerdere verwachtingen, niet afgenomen. De geactualiseerde grondexploitatie is hierop aangepast. De doorlooptijd is met 1 jaar verlengd. De aanwezige scholen zijn inmiddels gesloopt. Dit heeft echter na de peildatum van 1 januari plaatsgevonden, waardoor nogmaals OZB in rekening is gebracht. Op dit moment zijn de overeenkomsten tussen de ontwikkelaar en woningcorporatie Vivare, over de verkoop-koop van sleutelklare sociale huurwoningen die deel uitmaken van het woonprogramma, in voorbereiding. Omdat er in 2025 (nog) geen levering van gronden heeft plaatsgevonden is er geen (tussentijdse) winstneming.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

Omschrijving	Stand 31-12-2024	Voorziening oninbaar	Boekwaarde 31-12-2025	Stand 31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	982	0	1.584	1.584
Rekening-courantverhouding rijk	8.833	0	5.681	5.681
Overige vorderingen:				
Overige vorderingen (niet overheid)	1.569	-268	1.390	1.122
Debiteuren belastingen	364	-97	322	225
Debiteuren Soza terugvordering en verhaal	261	-382	605	223
Debiteuren soza bijzondere. bijstand	290	0	283	283
Totaal overige vorderingen	2.484	-747	2.600	1.853
Totaal	12.299	-747	9.865	9.117

Schatkistbankieren

Drempelbedrag

1 De drempel is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 10,0 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 1.000.000

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden.

Gemeente Renkum

Primitief begrotingstotaal van gemeente Renkum 2025 is € 117.199.000 (afgerond op duizenden). Het drempelbedrag voor Gemeente Renkum is dan 2% van € 117.199.000 met een minimum van € 1 miljoen = € 2.343.980

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2025 hebben **geen** overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2025 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	2.343,97			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	299	310	325	351
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.045	2.034	2.019	1.993
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	117.199			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	117.199			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	2.343,97		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	26.916	28.239	29.860	32.326
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	299	310	325	351

Liquide middelen

Omschrijving	Beginstand	Eindstand
Kassaldi	61	121
Banksaldi	237	247
Totaal	298	368

Overlopende activa

Omschrijving	Beginstand	Eindstand
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
Het rijk	1.998	2.676
Overige Nederlandse overheidslichamen	349	578
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	14.608	13.981
Totaal	16.954	17.234

De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:

Het Rijk:

Omschrijving	Beginstand	Toevoegingen	Ontvangen	Eindstand
KOT SiSa B2 2024	105		105	0
Normvergoeding 2024 Roo	553		553	0
GOO leefgeld 2024	57		57	0
Transitie kst. Oekraïne Overdal	1.270		1.270	0
Airborne herdenking aanvul. subs	13		13	0
TOZO ZZP Bedrijfskap. 2025			49	-49
TOZO ZZP LO. 2025			2	-2
NTO Toeslagenaffaire 2025		115		115
NTO Toeslagenaffaire woonvoorz. 2025		404		404
NTO Toeslagenaffaire VerderGroep 2025		3		3
NTO Toeslagenaffaire woonvoorz. B 2025		90		90
Nto M16 expl Oekr opvang 2025		1.443		1.443
Nto M16 expl Oekr opvang 2025 (uitvoering)		7		7
Nto Realisatiestimulans		665		665
Totaal nog te ontvangen Rijk	1.998	2.727	2.049	2.676

Overige Nederlandse overheidslichamen:

Omschrijving	Beginstand	Toevoegingen	Ontvangen	Eindstand
Schouders onder schoon UPV 2024	95		95	0
Gem Arnhem subs kantmarkering	2		2	0
Prov GLD subs kantmarkering	11		11	0
Iza middelen 2024	241		241	0
Verpakt stelpost glas		9		9
Verpakt stelpost papier		1		1
PMD bronscheiding		59		59
Afrekening DRAN		58		58
Totaal nog te ontvangen overige overheid	349	127	349	127
Vitaal openbaar bestuur		19		19
Veerdiensten		8		8
Airborne herdenkingssubsidie		13		13
Totaal nog te ontvangen provincie	0	40	0	40
Gemeente Arnhem bijdrage veer		1		1
Gemeente Overbetuwe veer		25		25
Gemeente Overbetuwe veer 2024		5		5
Gemeente Arnhem iza gelden 2025		353		353
Gemeente Ede SW		27		27
Totaal nog te ontvangen gemeenten	0	411	0	411
Totaal	349	578	349	578

Vaste Passiva

Reserves

Staat van reserves	Begin stand 2025	Resultaat 2024	Storting	Onttrek- king	Eind stand 2025
Algemene reserve	6.009	2.414	115	-2.062	6.477
Weerstandsreserve	7.449	0	0	0	7.449
Algemene reserve	13.458	2.414	115	-2.062	13.926
Sociaal domein	388	0	363	-347	404
Landschap basisplan	158	0	0	-1	157
Algemene uitkering	121	0	40	-25	136
ICT	1.334	0	184	0	1.518
MUP	352	0	16	-37	330
Onderhoud gebouwen	4.715	0	712	-732	4.695
Bedrijventerreinen	37	0	0	0	37
Onderwijshuisvesting	352	0	165	-46	471
Wegen	410	0	125	-125	410
Herstelkosten sleuven en lasgaten	50	0	0	0	50
Openbare verlichting	296	0	26	-61	261
Kapitaallasten vastgoed	196	0	530	-34	692
Kapitaallasten OHV	197	0	0	0	197
Integratie	691	0	153	-16	828
Projecten	1.374	0	335	-437	1.273
Beschermd wonen	902	0	354	-288	968
Organisatie	631	0	322	-203	750
Toegankelijkheid bossen	511	0	0	0	511
Groot onderhoud wegen	917	0	52	-98	870
Sportparken	0	0	197	-27	170
Groenrenovatie	0	0	700	0	700
Projectreserve 2J, 2K en 2L	0	0	89	0	89
Realisatiestimulans	0	0	665	0	665
Bestemmingsreserve	13.632	0	5.029	-2.478	16.183
totaal	27.090	2.414	5.145	-4.540	30.109

Algemene reserve

Algemene reserve	
Doel	Het voorzien in dekkingsmiddelen binnen de exploitatie (rentecomponent) en het zo nodig op peil brengen van andere reserves en voorzieningen.
Vorming	Uit de resultaatbestemming.
Hoogte	N.v.t.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	N.v.t.

Bedragen * € 1.000	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	2.062	2.062	
Storting	-70	-115	45
Saldo	1.992	1.946	45

Weerstandsreserve	
Doel	Het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd.
Vorming	Ten laste van de exploitatie c.q. de vrije reserve wanneer de hoogte dat vereist.
Hoogte	Conform het berekende noodzakelijke weerstandsvermogen
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	N.v.t.

Bestemmingsreserve

Sociaal domein	
Doel	Versterken sociale basis.
Vorming	Vorming uit incidentele middelen uit de exploitatie sociaal domein, welke noodzakelijk zijn voor het genoemde doel.
Hoogte	Afhankelijk van de doelstellingen, te onderbouwen binnen de P&C cyclus
Duur	Onbepaald
Bestedingsraming	Via voorstellen binnen de P&C cyclus

Bedragen * € 1.000	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	472	347	125
Storting	-363	-363	
Saldo	109	-16	125

Beschermd wonen	
Doel	Ter dekking van investeringen in de sociale basis ten behoeve van de transitie naar beschermd thuis en ter dekking van overschrijdingen op (zorg)kosten in het kader van beschermd wonen als gevolg van de regionale solidariteitsafspraken.
Vorming	Ambulantiseringmiddelen en resterende rijksmiddelen Beschermd Wonen.
Hoogte	N.v.t.
Duur	T/m 2027
Bestedingsraming	Conform hoogte van de reserve

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	288	288	
Storting	-356	-354	-1
Saldo	-68	-66	-1

Landschap basisplan	
Doel	Uitvoeren projecten uit het landschapsbasisplan.
Vorming	Storting van beschikbaar budget.
Hoogte	N.v.t.
Duur	Opheffing na uitvoering van het beoogde beleid.
Bestedingsraming	Conform de hoogte van de reserve.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking		1	-1
Storting			
Saldo		1	-1

Algemene uitkering	
Doel	Besteding van door het Rijk via de Algemene uitkering ontvangen middelen waarvan de aanwending door uw Raad is geautoriseerd/ maar nog niet tot besteding in het lopende boekjaar(en) heeft geleid.
Vorming	Uit exploitatie.
Hoogte	Onbepaald
Duur	Afhankelijk van de afwikkeling van de (eventueel incidentele) projecten
Bestedingsraming	Conform de hoogte van de reserve

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	25	25	
Storting		-40	40
Saldo	25	-15	40

ICT	
Doel	ICT bestedingen meerjarig te egaliseren.
Vorming	Uit voordelig (jaar)saldo exploitatie.
Hoogte	Onbepaald
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Conform de hoogte van de reserve

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Storting		-184	184
Saldo		-184	184

MUP	
Doel	Meerjarig egaliseren van bestedingen binnen het MUP GVVP (MeerjarenUitvoeringsProgramma; Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan).
Vorming	Uit exploitatie wanneer de uitgaven binnen het MUP in enig boekjaar het beschikbare budget onderschrijven, zodat de middelen kunnen worden ingezet in een boekjaar waarin de uitgaven het beschikbare budget overschrijven.
Hoogte	N.v.t.
Duur	Tot realisering M.U.P 2011-2014.
Bestedingsraming	Conform de hoogte van de reserve.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	37	37	
Storting		-16	16
Saldo	37	22	16

Onderhoud gebouwen	
Doel	Egaliseren onderhoudskosten gemeentelijke gebouwen.
Vorming	Middelen uit de voorziening groot onderhoud gebouwen en vervolgens middels jaarlijkse dotaties binnen de exploitatie zolang geen sprake is van een actueel onderhoudsbeheersprogramma.
Hoogte	N.v.t.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	N.v.t.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	689	732	-43
Storting	-712	-712	
Saldo	-23	20	-43

Bedrijventerreinen	
Doel	Herstructurering bedrijventerreinen.
Vorming	Uit de egaliseringsreserve algemene uitkering.
Hoogte	€ 2.000.000
Duur	Tot maart 2020
Bestedingsraming	Conform hoogte van de reserve

Onderwijshuisvesting	
Doel	Het beschikbaar houden van budgetten binnen het IHP bij uitstel van activiteiten.
Vorming	Reserveren van voordelen die in enig jaar ontstaan zijn ten opzichte van begrote bedragen zodat deze ingezet kunnen worden in kalenderjaren dat er overschrijding t.o.v. de begroting ontstaat. Indien (meerjarige) besluitvorming een uitname niet verhindert.
Hoogte	N.v.t.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	N.v.t.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	46	46	
Storting	-165	-165	
Saldo	-119	-119	

Wegen	
Doel	Het onderbrengen van kapitaallasten van uitgestelde investeringen.
Vorming	Door kapitaallasten van uitgestelde investeringen.
Hoogte	Maximaal € 410.000.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Vaststellen conform meerjarenplanning investeringen.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	125	125	
Storting	-125	-125	
Saldo			

Herstellkosten sleuven en lasgaten	
Doel	Doel is om herstellkosten te dekken als gevolg van werkzaamheden aan kabels & leidingen.
Vorming	De reserve wordt gevormd met degeneratie inkomsten.
Hoogte	Maximaal € 50.000.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Conform de hoogte van de reserve.

Openbare verlichting	
Doel	Egalisatie van de kosten van vervanging openbare verlichting.
Vorming	Exploitatiesaldo openbare verlichting.
Hoogte	N.v.t.
Duur	Tot realisering vervanging openbare verlichting.
Bestedingsraming	Conform de hoogte van de reserve.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	61	61	
Storting		-26	26
Saldo	61	35	26

Kapitaallasten vastgoed	
Doel	Het opvangen van de kapitaallasten van vastgoed.
Vorming	Uit de reserve gebouwen.
Hoogte	Is gelijk aan de kapitaallasten vastgoed die niet binnen de reguliere begroting kunnen worden opgevangen.
Duur	Looptijd van de afschrijvingstermijnen van vastgoed
Bestedingsraming	Verloop van rente en afschrijvingslasten

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	45	34	11
Storting	-530	-530	
Saldo	-485	-496	11

Integratie	
Doel	Tegengaan van (nadelige) fluctuatie in de uitvoering van taken ihkv nieuwkomers.
Vorming	Reserveren van voordelen t.o.v. per jaar begrote bedragen. Deze worden ingezet in navolgende jaar/jaren. Ook i.v.m. werkzaamheden die door omstandigheden in een later kalenderjaar tot uitvoering komen.
Hoogte	N.v.t.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Via voorstellen in de budgetcyclus

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	16	16	
Storting	-47	-153	107
Saldo	-31	-137	107

Projecten	
Doel	Projectbudgetten beschikbaar houden in een volgend kalenderjaar voor verdere uitvoering van het project.
Vorming	Niet bestede projectbudgetten te storten in de reserve.
Hoogte	N.v.t.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Via voorstellen in de budgetcyclus

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	588	437	152
Storting	-184	-335	152
Saldo	405	101	303

Kapitaallasten OHV	
Doel	Incidentele opbrengsten onderwijshuisvesting gebruiken om structureel kapitaallasten nieuwbouw voor de volledige looptijd % te dekken.
Vorming	Dotatie uit (netto)opbrengst voormalige onderwijspcelen.
Hoogte	N.v.t.
Duur	Looptijd nieuwbouw (permanent)
Bestedingsraming	Nader te bepalen

Organisatie	
Doel	In het personeelsbudget is geen flexibele ruimte beschikbaar. Dit betekent bijvoorbeeld dat bij langdurige ziekte of andere uitval telkens gezocht moet worden naar middelen – soms zelfs in materiële budgetten. Dit is oneigenlijk maar meestal noodzakelijk. Tegelijkertijd zien we dat er op de feitelijke p-budgetten vaak sprake is van vrijval, waarbij middelen vrijvallen. Dit wordt bijvoorbeeld veroorzaakt door frictie bij vetrekkende medewerkers. Om dit schuiven met budgetten te voorkomen is het gewenst een reserve te vormen – bij wijze van flexbudget.
Vorming	De reserve wordt gevormd door (eventuele) overschotten uit de reguliere p-budgetten. Indien er geen overschotten zijn wordt de reserve vanzelfsprekend niet gevuld. Ook wordt er natuurlijk niet gevoed vanuit reguliere budgetten.
Hoogte	Gewenst is een beschikbaar budget van € 7,5 ton. Dit geldt als maximum. Indien er in een jaar meer overschotten zijn vallen deze vrij in de algemene reserve. De reserve heeft een structureel karakter.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Conform de hoogte van de reserve

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	229	203	26
Storting		-322	322
Saldo	229	-119	348

Toegankelijkheid bossen	
Doel	Het wettelijk veilig toegankelijk houden van de bossen voor recreatief gebruik.
Vorming	Ontvangst van de provincie als compensatie voor het niet meer mogen oogsten van bomen uit bossen.
Hoogte	Maximaal € 536.707.
Duur	Nader te bepalen a.d.h.v. nog in te dienen raadsvoorstel.
Bestedingsraming	Nader te bepalen a.d.h.v. nog in te dienen raadsvoorstel.

Groot onderhoud wegen	
Doel	Het doel is om fluctuaties bij groot onderhoud wegen op te vangen en de lasten te verdelen over meerdere begrotingsjaren.
Vorming	Conform het meerjarenonderhoudsplan.
Hoogte	Conform het meerjarenonderhoudsplan.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Conform het meerjarenonderhoudsplan.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	98	98	
Storting		-52	52
Saldo	98	47	52

Sportparken	
Doel	Egaliseren onderhoudskosten sportparken
Vorming	Middelen uit de voorziening onderhoud sportparken en vervolgens middels jaarlijkse dotaties binnen de exploitatie
Hoogte	Conform onderhoudsplan
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Conform onderhoudsplan naast actuele ontwikkelingen optimalisatie sportparken

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	87	27	60
Storting	-197	-197	
Saldo	-110	-170	60

Groenrenovatie	
Doel	Het renoveren van het groen; het uitvoeren van de ambities en het wegwerken van achterstanden in het groen.
Vorming	Een deel, € 700.000, van het jaarrekeningresultaat 2024 en uit de perspectiefnota, onderdeel ontwikkelingen groenbeheerplan, driemaal € 350.000.
Hoogte	Maximaal € 1.750.000.
Duur	Nader te bepalen a.d.h.v. nog vast te stellen groenbeheerplan en in te dienen raadsvoorstel.
Bestedingsraming	Nader te bepalen a.d.h.v. nog vast te stellen groenbeheerplan en in te dienen raadsvoorstel.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Storting	-700	-700	
Saldo	-700	-700	

Projectreserve 2J, 2K en 2L	
Doel	Creëren van budgetten voor projecten binnen de producten 2J Ondernemen en bedrijvigheid, 2K Recreatie en toerisme en 2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie
Vorming	Indien de werkelijke inkomsten toeristenbelasting/doelbelasting hoger uitvallen dan het begrote bedrag voor de producten 2J Ondernemen en bedrijvigheid, 2K Recreatie en toerisme en 2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie worden deze meeropbrengsten opgenomen in de projectenreserve.
Hoogte	Maximaal € 100.000
Duur	Onbeperkt
Bestedingsraming	Opvangen van financiële tegenvallers op de toeristenbelasting/doelbelasting en het financieren van bestaande of extra activiteiten binnen de 2J Ondernemen en bedrijvigheid, 2K Recreatie en toerisme en 2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Storting		-89	89
Saldo		-89	89

Realisatiestimulans	
Doel	De inkomsten in te zetten voor onder meer de volgende doelen: - Infrastructuur & gebiedsontwikkeling: Aanleggen van wegen, riolering en andere nutsvoorzieningen. - Woningbouwprojecten: Het bouw- en woonrijp maken van projectgebieden. - Onrendabele toppen: Het verlagen van de kosten voor (sociale huur)woningen, zodat woningcorporaties en andere ontwikkelende partijen ze kunnen bouwen. - Bovenwijkse voorzieningen: Parkeervoorzieningen, infrastructuur, additionele waterbergingen etc. - Specifieke doelgroepen: Extra steun voor ouderenwoningen, zorggeschikte woningen of woningbouw in kwetsbare gebieden. - Capaciteit: Het versterken van de ambtelijke capaciteit (o.a. projectmanagement, stedenbouw, planeconomie) om woningbouw te versnellen. - enz
Vorming	Reserveren van de ontvangen specifieke uitkering volgens de regeling realisatiestimulans.
Hoogte	Maximaal de toegekende specifieke uitkering 2025-2029
Duur	Tot maximaal 2035
Bestedingsraming	Via voorstellen in de budgetcyclus

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Storting		-665	665
Saldo		-665	665

Voorziening

Staat van voorzieningen Bedragen x € 1.000	Beginstand	Toevoeging	Aanwending	Vrijval*	Eindstand
Bovenwettelijk verlof	872	224	-6		1.090
Niet actief personeel en wethouders	3.198	1.112	-353		3.957
Verplichtingen en risico's	4.071	1.336	-359		5.047
Onderhoud sportparken	118			-118	0
Egalisatie van kosten	118			-118	0
Afvalstoffenheffingen	1.446	223	-313		1.356
Gemeentelijke rioleringsplan	15.238	2.041	-1.043		16.236
Investering stedelijke vernieuwing	31				31
Van derden ontvangen middelen	16.715	2.264	-1.356		17.623
Totaal	20.904	3.600	-1.715	-118	22.670

*ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgefallen bedragen

Verplichtingen en risico's

Bovenwettelijk verlof	
Doel	Opvangen van verplichting ten aanzien van gespaarde bovenwettelijke vakantie-uren.
Vorming	Ten laste van de exploitatie wanneer sprake is van een toename van de gespaarde bovenwettelijke vakantie-uren.
Hoogte	Conform het saldo van de gespaarde bovenwettelijke vakantie-uren per 31-12.
Duur	Zolang het op basis van de CAO mogelijk is om bovenwettelijke vakantie-uren te sparen.
Bestedingsraming	Afhankelijk van de keuzes van medewerkers over de inzet van uren. De bovenwettelijke vakantie-uren verjaren niet.

Bedragen * € 1.000	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	7	7	
Storting	-75	-224	149
Saldo	-68	-218	149

Niet actief personeel en wethouders	
Doel	Voldoen aan betalingsverplichtingen met betrekking tot niet-actief personeel en voormalig wethouders.
Vorming	Ten laste van de exploitatie wanneer de hoogte dat vereist.
Hoogte	N.v.t.
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Volledig bedrag

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	226	353	-127
Storting	-14	-1.112	1.097
Saldo	212	-759	971

Egalisatie van kosten

Onderhoud sportparken	
Doel	Egaliseren onderhoudskosten sportparken.
Vorming	Ten laste van de exploitatie door middel van een jaarlijkse dotatie.
Hoogte	Conform onderhoudsplan
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Conform onderhoudsplan naast actuele ontwikkelingen optimalisatie sportparken

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	119	119	
Storting			
Saldo	119	119	

Van derden ontvangen middelen

Afvalstoffenheffingen	
Doel	Egaliseren van kosten van afvalverwijdering en -verwerking om ongewenste schommelingen in het tarief voor afvalstoffenheffing te voorkomen.
Vorming	Door middel van dotatie van een voordelig exploitatiesaldo op product afvalverwijdering en verwerking.
Hoogte	Minimum: € 0, maximaal € 500.000
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	N.v.t.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	313	313	
Storting	-93	-223	130
Saldo	220	90	130

Gemeentelijke rioleringsplan	
Doel	Deze voorziening wordt ingezet om het vGRP+ te kunnen realiseren en de daarmee gepaard gaande kosten te egaliseren. Dit om ongewenste schommelingen in het tarief voor Rioolheffing te voorkomen.
Vorming	Middels jaarlijkse dotatie van het exploitatiesaldo op het product riolering.
Hoogte	Conform GRP
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Conform GRP

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking	1.033	1.043	-10
Storting	-1.718	-2.041	324
Saldo	-684	-998	314

Investing stedelijke vernieuwing	
Doel	Afzonderlijk zichtbaar houden van geormerkte gelden van de provincie voor investering stedelijke vernieuwing (ISV).
Vorming	Dotatie van ontvangen gelden die niet in het lopende jaar worden uitgegeven.
Hoogte	N.v.t.
Duur	Opheffing na uitvoering van het door de provincie beoogde beleid
Bestedingsraming	Conform de hoogte van de voorziening

Vaste schulden

Bedragen x € 1.000	saldo 31-12- 2024	Vermeerde ringen	aflossing en	saldo 31-12- 2025	rentelasten voor het begrotingsjaar
Onderhandse leningen					
Banken en fin. instellingen	31.475		1.780	29.695	566
Openbare lichamen (art. 1a)	5.600		400	5.200	71
Totaal vaste schulden	37.075		2.180	34.895	637

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden

Omschrijving	Beginstand	Eindstand
Crediteuren	6.939	7.915
Nog te betalen belastingen	88	64
nog te beta salaris/soc. Lasten/bel	1.555	1.642
Cred soza obligg rijk terugv.+verhaa	85	86
Betalingen onderweg soza	131	139
Soza nog te bet sal/soc l/belasting	0	60
Totaal	8.799	9.907

Overlopende passiva

Omschrijving	Beginstand	Eindstand
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
Het rijk	3.298	4.518
Overige Nederlandse overheidslichamen	184	3.502
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.892	4.398
Totaal	6.374	12.417

De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:

Het rijk:

Bedragen x € 1.000	saldo 31-12- 2024	Ontvangen bedragen	Vrij- gevallen bedragen	Terug- beta- lingen	saldo 31-12- 2025
Vooruit ontvangen bedragen Rijk					
OAB periode 2011-2014	21	461	421		61
Clientondersteuning	2				2
Energiearmoede	488		66		422
Rha	140			140	0
Onderwijsroute	95	27	16	29	76
Ohv Oekraïne kinderen	8				8
Bodemtaken	66				66
Reg stimulering verkeersmaatr.	48				48
Spuk sport	145	382	170		357
Uitkering regional sportakkoord	0				
Ventilatie scholen	76				76
Wet inburgering 2021	575	629	295	241	669
Huisv vergoeding statushouders	6		6		0
NPO	119		119		0
Brede Spuk 2023	26				26
Spuk En. openbare zw. meoz	194			194	0
Lokale aanpak isolatie	834	459	168		1.124
Zorgverbinder jng	57	13			70
Capaciteit decentr overheid	345	1.152	465		1.032
Kenniswerkplaats	52		52		0
SPUK J97		128	110		18
DUMAVA Rozensteeg 3		100			100
DUMAVA aula		8			8
Stim. reg. flex woning		78	29		49
Reg verkeermaat e120		300			300
Seb bladruimen e111		6			6
Totaal	3.298	3.743	1.917	604	4.518

Overige Nederlandse overheidslichamen:

Bedragen x € 1.000	saldo 31-12- 2024	Ontvangen bedragen	Vrij- gevallen bedragen	Terug- beta- lingen	saldo 31-12- 2025
Subsidie woningproductie (KAN)	7				7
Besluit woninggebonden subsidie	59				59
Bijdr. aankoop glijbaan Heveadorp	4		4		0
Vitaal openbaar bestuur	76		76		0
Subsidie ZON	38		38		0
Projecten grondexploitatie		29			29
Energie loket 2025-2027		47	15		32
Zon zoetw o ned e87b		15			15
Centrumregie		53			53
Dorpendeal Wolfheze		37			37
Belevingskijkers		14			14
Nedvang verpakt		105			105
Spoorwegonderdoorgang		3.150			3.150
Totaal	184	3.450	133		3.502

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Artikel 53 van het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht gemeenten om in de toelichting op de balans inzicht te geven in de financiële verplichtingen waaraan de gemeente is verbonden, voor zover:

- die verplichtingen financiële consequenties hebben voor toekomstige jaren en
- deze verplichtingen niet zijn opgenomen in een balanspost.

Voorbeelden daarvan zijn langlopende huurcontracten en leasecontracten.

Het is niet de bedoeling dat in de toelichting een lange lijst van meerjarig aangegane verplichtingen wordt opgenomen. Het gaat alleen om verplichtingen die politiek-bestuurlijk en financieel gezien van belang zijn.

De commissie BBV doet de stellige uitspraak om meerjarige inkoopcontracten, die zouden moeten voldoen aan Europese regels, in de toelichting op de jaarrekening bij de 'niet in de balans opgenomen verplichtingen' op te nemen voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten. Het college stelt de rechtmatigheid vast. Een eventuele onrechtmatigheid werkt dan niet door in de controleverklaring gedurende de rest van de looptijd van het contract.

Naam	Contract	Start-datum	Eind-datum	Expiratie-datum	Contract-waarde	Rest-waarde 31-12-2025
					€	€
Greenchoice Zakelijk	Elektriciteit	1-1-2018	1-1-2038	1-1-2038	7.683.667	5.048.806
Sight landscaping bv	Maaien recreatief grasveld	1-1-2022	31-12-2023	31-12-2029	1.924.257	1.118.785
Eneco Business BV	Gas inclusief kosten energiebedrijf	1-1-2023	1-1-2026	1-1-2030		150.398
REIJE Energiediensten	Meerjaren isolatie-programma	1-6-2024	31-12-2027	31-12-2027	458.448	117.042
Zorg Lokaal	Uitvoering administratie Wmo en jeugdwet	1-1-2025	1-1-2027	1-1-2029	571.412	322.947
Hezelburcht Consultancy	Subsidie-wervingsdiensten tussen IGSG5 en Hezelburcht	1-1-2025	31-12-2026	31-12-2028	800.000	678.171
Mijn Overheidsaccountants BV	Accountants-diensten	1-10-2025	1-10-2029	1-10-2031	318.000	278.575
VdN Rental BV	Huur tijdelijke woonunits t.b.v. opvang	24-4-2024	4-3-2026	4-3-2029		286.339
Flexrooms Development B.V.	Huur opvang Oekraïense ontheemden	1-2-2023	1-2-2025	1-2-2028	3.854.330	1.418.300
PB Security Projecten B.V.	Beveiliging	1-12-2024	31-3-2026	30-11-2028	1.359.067	295.631

Naam	Contract	Start-datum	Eind-datum	Expiratie-datum	Contract-waarde	Rest-waarde 31-12-2025
					€	€
BDG Architecten Ingenieurs Zwolle B.V.	Ingenieursdiensten gemeentewerf	1-7-2025	28-5-2028	28-05-2028	409.155	286.409
Ter Riele B.V.	Onderhoud begraafplaatsen	1-1-2022	31-12-2027	31-12-2027	653.714	227.830
Veddergroep	dienstverlening wmo / jeugd	1-1-2025	31-12-2026	31-12-2026	130.195	130195
Mandatis B.V.	Verzekeringen	1-1-2025	31-12-2027	31-12-2029	140.226	170.100
	Huur kantoor Kema B50					

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de Wmo (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Niet uit de balans blijkende rechten

Bedrag waartoe rechten zijn verworven van natuurlijke personen en rechtspersonen: niet van toepassing.

Staat van gewaarborgde geldleningen en andere garantieverplichtingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balansstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Dit gaat om een garantie van €699.257, bestaande uit leningen via de Stichting Waarborgfonds Sport en de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Daarnaast zijn in het kader van de openbare verlichting drie leningen door de BNG verstrekt aan een derde, waarvoor de gemeente Renkum de rente en aflossing betaalt. Het saldo van deze verplichting per 31-12-2025 bedraagt € 4.056.896. De specificatie van deze garantstellingen is opgenomen in de onderstaande tabel.

Oorspronke- lijk bedrag lening	Aandeel gemeente (%)	Saldo 01-01-2025		Borging tijdens kalender- jaar	Aflossingen in het kalender- jaar	Saldo 31-12-2025		Toelichting
		Totaal	Gewaarb. door de gemeente			Totaal	Gewaarb. door de gemeente	
(IN)DIRECT LENINGEN & DERIVATEN / Stichting Waarborg Sport								
204.201	100	11.361	11.361		5.376	5.985	5.985	
240.000	50	56.000	28.000		16.000	40.000	20.000	SWS 50% **
60.000	50	6.000	3.000		6.000	0	0	SWS 50%
160.000	50	112.000	56.000		16.000	96.000	48.000	SWS 50%
175.000	50	0	0	175.000	17.500	78.750	78.750	SWS 50%
130.000	50	0	0	130.000	13.000	58.500	58.500	SWS 50%
Subtotaal		185.361	98.361	305.000	73.876	279.235	211.235	*
INDIRECT LENINGEN & DERIVATEN / Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw								
20.000.000	1	20.000.000	200.000		0	20.000.000	200.000	Staat 50%
34.775.000	1	29.184.328	291.843		382.104	28.802.224	288.022	Staat 50%
Subtotaal		49.184.328	491.843	0	382.104	48.802.224	488.022	
DIRECT LENINGEN & DERIVATEN / Overige niet uit de balans zijnde verplichtingen								
4.431.523	100	3.863.533	3.863.533		186.637	3.676.896	3.676.896	
200.000	100	190.000	190.000		10.000	180.000	180.000	

Oorspronkelijk bedrag lening	Aandeel gemeente (%)	Saldo 01-01-2025		Borging tijdens kalender-jaar	Aflossingen in het kalender-jaar	Saldo 31-12-2025		Toelichting
		Totaal	Gewaarb. door de gemeente			Totaal	Gewaarb. door de gemeente	
		0	0	200.000		200.000	200.000	
	Subtotaal	4.053.533	4.053.533	200.000	196.637	4.056.896	4.056.896	
Totaal		53.423.222	4.643.737	505.000	652.617	53.138.355	4.756.153	

*Gebaseerd op opgaaf SWS zijn er nog geen jaarrekeningen 2025 ontvangen van verenigingen.

**Voorwaarde bij borgen lening € 175.000 is volledige aflossing van deze lening. Toetsing (jaarrekening) ontbreekt.

Totaalbedrag betalingen inzake borg- en garantstellingen

Er zijn geen betalingen inzake borg- en garantstellingen gedaan tot en met het eind van het begrotingsjaar.

Belangrijke gebeurtenis na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum.

Specifieke uitkeringen (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
				Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
				0	3	Ja	Ja	Nee	
				Reeks 1	Reeks 1				

Verstr
ekker

Uitkering
scode

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/06</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/08</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/09</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/12</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/13</i>

Verstr
ekker

Uitkering
scode

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			€612.360	€ 871.175			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/14</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/16</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/18</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>
			€0	€17.860	€0	€10.404	€0	€6.732
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	

Verstr ekker		Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger				
			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Indicator: B2/20	Indicator: B2/21	Indicator: B2/22	Indicator: B2/23	Indicator: B2/24	
			€12.707	€37.055	€0	€ 0	€625.067	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R	Aard controle n.v.t.				
			Indicator: C62/01	Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: C92/01	Indicator: C92/02	Indicator:	Indicator: C92/04	Indicator: C92/05	

Verstr ekker			Specifieke uitkering					
Uitkering scode			Juridische grondslag					
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					C92/03			
			€ 29.177	€ 0	2	119	6	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenb eleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzale n (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
						Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05		
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
		Gemeenten	€ 250.691	€ 158.755	€ 11.244	€ 0	€ 20.860	€ 61.021

Verstr Uitkering ekker scode			Specifieke uitkering	Juridische grondslag		
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsi nformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterst andenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen Bedrag	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterst andenbeleid Bedrag
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>
		1				
		2				
		100				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID- 19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma	

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag				
			Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator
				gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Onderwijs	
				<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/03</i>
				€ 119.067	€ 0	€ 0
				Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)
				<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/06</i>
				€ 0	€ 119.067	€ 0
						Eindverantwoording (Ja/Nee)
						<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/07</i>
						Ja

Verstr Uitkering ekker scode			Specifieke uitkering				Juridische grondslag
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsi nformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>	
		1					
		2					
		10					
lenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
		Provincies en Gemeenten	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	

Verstr
ekker

Uitkering
scode

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Indicator: E20/01</i>	<i>Indicator: E20/02</i>	<i>Indicator: E20/03</i>	<i>Indicator: E20/04</i>		
			€ 0	€ 738.624	€ 499.507	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveilighe ids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>		
		1	101 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden aantal in meters	Ja	70			
		2	102 Het aanbrengen van attentieverhogen de markeringen aantal in meters	Ja	3			
		3	102 Saneren paaltjes en verticale	Ja	1			

Verstr
ekker

Uitkering
scode

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			elementen op of naast fietspaden aantal in st					
4			102 Saneren paaltjes en verticale elementen op of naast fietspaden aantal in st	Ja	1			
5			107 Aanleg van een vrijliggend fiets- /bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters	Ja	70			
6			106 Aanleg van een drempel op fietskruispunt gebiedsontsluitin gsweg / erftoegangsweg aantal in st	Nee	0			
7			106 Aanleg van een drempel op fietskruispunt gebiedsontsluitin gsweg / erftoegangsweg	Ja	2			

			Specifieke uitkering						
Verstr	Uitkering	Juridische	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
ekker	scode	grondslag							
				aantal in st					
			8	111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats aantal in st	Ja	1			
			9	112 Inrichten van een schoolzone door snelheidsbeïnvloedende maatregelen aantal in st	Ja	1			
			10	117 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluiting 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur aantal in meters	Ja	300			
			11	111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats	Ja	1			

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger						
				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				aantal in st					
			12	122 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	1			
			13	123 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer) aantal in st	Nee	0			
			14	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Nee	0			
			15	123 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer	Ja	1			

Verstrekkerscode			Specifieke uitkering						
Uitkering			Juridische grondslag						
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			) aantal in st						
		16	208 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	1				
		17	210 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraat GOW naar 30 km/uur-zone aantal in st	Ja	1				
		18							
		100							
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)

Verstr Uitkering ekker scode			Specifieke uitkering						
			Juridische grondslag						
Ontvanger				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			medeoverheid invullen						
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	€ 43.361	€ 119.241	€ 86.721	€ 238.483	
			2 060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	€ 0	€ 46.543	€ 0	€ 93.085	
			3 060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4						
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			

Verstr
ekker

Uitkering
scode

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Indicator: E44B/07	Indicator: E44B/08	Indicator: E44B/09			
		1	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK- 2021/200143	Nee			
		2	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK- 2021/200143	Ja			
		3	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK- 2021/200143	Nee			
		4	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnum mer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
		1	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK- 2021/200143	1-afkoppelen openbare ruimte	Nee		
		2	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK- 2021/200143	2-groenblauwe structuren	Ja		

Verstr Uitkering ekker scode			Specifieke uitkering						
			Juridische grondslag						
Ontvanger				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	3	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK- 2021/200143	3-slimme inrichting buitenruimte	Nee		
			4						
				Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsi nformatie voor die gemeente invullen	Beschikkingsnaa m/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E87B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E87B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/06</i>
			1	030004 Provincie Overijssel	S2023-001033	€ 536.127	€ 564.915	€ 519.200	€ 540.791
10			2						
				Kopie beschikkingsnaa m/nummer	Eindverantwoordi ng (Ja/Nee)				

Verstr ekker			Specifieke uitkering						
Uitkering scode			Juridische grondslag						
Ontvanger				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/08</i>				
		1		S2023-001033	Nee				
		2							
		10							
lenW	E111	Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden		Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoordi ng (Ja/Nee)		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E111/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E111/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E111/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E111/04</i>		
		1		SPUK-SEB25- 03872847	€ 1.416	€ 1.416	Ja		
		2		SPUK-SEB25- 03873256	€ 4.650	€ 4.650	Ja		
		3		SPUK-SEB25- 03873236	€ 4.638	€ 4.638	Ja		
		15							
lenW	E120	Regeling specifieke		Totale besteding	Cumulatieve	Cumulatieve	Project afgerond		

Verstr ekker		Uitkering scode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Ontvanger								
		uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatr egelen 2025-2030			(Jaar T)	totale besteding (t/m jaar T)	eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	(alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee)		
					<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
					<i>Indicator: E120/01</i>	<i>Indicator E120/02</i>	<i>Indicator: E120/03</i>	<i>Indicator: E120/04</i>		
					€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
					Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveilighe ids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk		
					<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
					<i>Indicator: E120/05</i>	<i>Indicator: E120/06</i>	<i>Indicator: E120/07</i>	<i>Indicator: E120/08</i>		
		1	414 Saneren verticale trottoirbanden en hoogteverschillen tussen verharding en		Nee		0			

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger						
				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				berm, aantal in m					
			2	414 Saneren verticale trottoirbanden en hoogteverschillen tussen verharding en berm, aantal in m	Nee	0			
			3	440 Saneren van langsparkeren of parkeerstroken langs de rijbaan, aantal in st	Nee	0			
			4	455 Aanleg van een gebiedsontsluiting sweg 30 km/u (GOW30), aantal in m	Nee	0			
			5	444 Veilig inrichten van 30 km/uur wegen, aantal in m	Nee	0			
			6	414 Saneren verticale trottoirbanden en hoogteverschillen tussen verharding en berm, aantal in m	Nee	0			

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger						
				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				7 414 Saneren verticale trottoirbanden en hoogteverschillen tussen verharding en berm, aantal in m	Nee	0			
				8 430 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h, aantal in st	Nee	0			
				9 414 Saneren verticale trottoirbanden en hoogteverschillen tussen verharding en berm, aantal in m	Nee	0			
				10 414 Saneren verticale trottoirbanden en hoogteverschillen tussen verharding en berm, aantal in m	Nee	0			
				11 414 Saneren verticale trottoirbanden en	Nee	0			

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				hoogteverschillen tussen verharding en berm, aantal in m					
			12						
			50						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2025	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/06</i>	
			€ 9.391.884	€ 251.682	€ 447.011	€ 7.477	€ 138.175	€ 139	

Verstr
ekker

Uitkering
scode

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 43.755	€ 5.293	€ 0	€ 482.171	€ 7.700	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtschelden	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				

			Specifieke uitkering						
Verstr	Uitkering	Juridische	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
ekker	scode	grondslag							
				schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>				
				€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag						
			Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004						
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

Verstr ekker Uitkering scode Specifieke uitkering Juridische grondslag			Ontvanger					
			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/09</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen,		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger						
			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 600	€ 36.271	€ 849
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.530	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 275	€ 4.677	€ 129
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.539	€ 32
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.585	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 2.460	€ 48.017	€ 1.010
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		

			Specifieke uitkering			
Verstr	Uitkering	Juridische	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator
ekker	scode	grondslag		Indicator	Indicator	Indicator
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0
						Ja
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0
						Ja
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0
						Ja
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0
						Ja
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0
						Ja
			6	Totaal	0	0
				Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing
					Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)

Verstr
ekker

Uitkering
score

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
1			Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
2			Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
3			Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
4			Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
5			Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
6			Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag		

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	d Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoe slagaffaire Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	agaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19		
				1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0		€ 0	
				2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0		€ 0	
				3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0		€ 0	
				4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0		€ 0	

Verstr ekker			Uitkering scode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0					
			6	Totaal	0	0	0					
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025		Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
				Gemeente	Gemeente	Gemeente						
				Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.						
				Indicator: G10/01	Indicator: G10/02	Indicator: G10/03						
				€ 294.454	€ 0	Ja						

Verstr ekker		Specifieke uitkering					
Uitkering scode		Juridische grondslag					
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/03</i>		
			€ 4.946	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)

Verstr ekker		Uitkering scode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Indicator			Indicator	
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>		
			€ 16.212	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering					
			<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>					
			€ 381.727	€ 63.303					
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x	Toelichting			

Verstr ekker			Specifieke uitkering					
Uitkering scode			Juridische grondslag					
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			18% (jaar T) Onroerende zaken	18% (jaar T) Roerende zaken	18% (jaar T) Dienstverlening door derden			
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
			<i>Indicator: H4/03</i>	<i>Indicator: H4/04</i>	<i>Indicator: H4/05</i>	<i>Indicator: H4/06</i>		
			€ 30.693	€ 12.478	€ 20.132			
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: H21/01</i>	<i>Indicator: H21/02</i>	<i>Indicator: H21/03</i>	<i>Indicator: H21/04</i>	<i>Indicator: H21/05</i>	
			Ja		€ 0	€ 47.608	Ja	

Verstr ekker		Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting
					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>
					€ 481.972	€ 346	€ 481.626	€ 1.482.446	Ja	
					Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoordi ng (Ja/Nee)				
					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>				
					N.v.t.	Nee				

Verstr ekker		Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag						
Ontvanger				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA- doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsi nformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>					
			1 060202 Gemeente Arnhem	€ 353.395					
			2						
			3						
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als	Geprognoseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T- 1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als				

Verstr Uitkering ekker scode Specifieke uitkering Juridische grondslag							
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	2.1. van de regeling.	bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.		
			<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J17/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J17/02</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J17/03</i>		
			95	95	0		
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijk e voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsonderst euning voor de uitvoering van de woningbouwopga ve in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsonderste uning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.

			Specifieke uitkering						
Verstr	Uitkering	Juridische	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
ekker	scode	grondslag							
						de regeling.			
				Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	
			1						
			2						
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Gemeenten	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 05 nee is ingevuld)
				Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle D2	Aard controle n.v.t.

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				Indicator: J32/01	Indicator: J32/02	Indicator: J32/03	Indicator: J32/04	Indicator: J32/05	Indicator: J32/06
			1	SUVIS21- 01213932	€ 0	€ 0			Deze is gedeeltelijk wel uitgevoerd (CO2 meters). Schoolbestuur gaf aan niet voor 1 september af te ronden en voortzetten ook niet nodig.
			99				Ja	Nee	
			100						
VRO	J55	Aanpak energiearmoede		Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparen de voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten

Verstr
ekker

Uitkering
scode

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06</i>
			77	€ 62.791	€ 684.110	3	€ 0	€ 5.000
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			

Verstr Uitkering ekker scode			Specifieke uitkering	Juridische grondslag				
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Indicator: J55/07	Indicator: J55/08	Indicator: J55/09			
			139	€ 3.217	€ 93.509			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			345	190	0	55	77	126
VRO	J68	Specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders	Projectnaam	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Besteding (jaar T) van het project – zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	Totale opbrengsten (jaar T) per project– zelfstandige uitvoering

Verstr
ekker

Uitkering
scode

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

Verstr ekker		Uitkering code	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
						Aard controle n.v.t. Indicator: J68/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J68/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J68/03	Aard controle R Indicator: J68/04	Aard controle R Indicator: J68/05	Aard controle R Indicator: J68/06
					1	Project huisvesting vergunninghoude rs Wolfheze	15	15	€ 14.027	€ 234.105	€ 0
					2						
					3						
					4						
						Kopie projectnaam	Cumulatieve totale opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derde	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoordi ng (Ja/Nee)		
						Aard controle R Indicator: J68/07	Aard controle R Indicator: J68/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J68/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J68/10		
					1	Project huisvesting vergunninghoude rs Wolfheze	€ 0	Ja	Ja		

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger						
				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			2						
			3						
			4						
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties		Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ- waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het- zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
				Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1	LA/23-03522501	€ 0 0	0	0	€ 0	€ 0
			2	LA/24-03732109	€ 167.277	120	0	€ 12.006	€ 71.900
			3	LA/25-03831981	€ 0 0	0	0	€ 0	€ 0

			Specifieke uitkering					
Verstr	Uitkering	Juridische	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
ekker	scode	grondslag						
			100	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoord (ja/nee)		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09</i>		
			1	€ 0	€ 0	Nee		
			2	€ 9.616	€ 85.761	Nee		
			3	€ 0	€ 0	Nee		
			100					
VRO	J97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023		Beschikkingnummer	Besteding per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding per project (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Project is volgens aanvraag, artikel 2, lid 1 uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 05	Plaatsingseenheidnummer van het grote gezin dat in het object is gehuisvest
							Eventuele toelichting op niet volgens aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht	

			Specifieke uitkering						
Verstr	Uitkering	Juridische							
ekker	scode	grondslag							
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
						verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	als bij indicator 04 'Nee' is ingevuld		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J97/01	Aard controle R Indicator: J97/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J97/03	Aard controle D1 Indicator: J97/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J97/05	Aard controle D2 Indicator: J97/06	
1	HGGV25-03836348			€ 35.000	€ 35.000	Nee	De gehele verlening is via af te wikkelen subsidie verstrekt aan Woningcooperatie Vivare die in 2026 verantwoording over de besteding af hoort te leggen	n.v.t.	
2	HGGV25-03836358			€ 35.000	€ 35.000	Nee	De gehele verlening is via af te wikkelen subsidie verstrekt aan Woningcooperatie Vivare die in 2026 verantwoording over de besteding af hoort te leggen	n.v.t.	

Verstr
ekker

Uitkering
scode

Specifieke
uitkering

Juridische
grondslag

Ontvanger

			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		3	HGGV25-03836328	€ 22.513	€ 22.513	Nee	De gehele verlening is via af te wikkelen subsidie verstrekt aan Woningcooperatie Vivare die in 2026 verantwoording over de besteding af hoort te leggen	n.v.t.
		4	HGGV25-03908266	€ 17.500	€ 17.500	Nee	Facturatie van de aannemer is in 2025 betaald tot niveau hoger dan de Rijksbijdrage. Samen met gemeentelijke middelen bedraagt de inzet circa 89.000 inclusief btw.	N.v.t.
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J97/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J97/08				
		1	HGGV25-	Nee				

Verstr ekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				03836348					
			2	HGGV25-03836358	Nee				
			3	HGGV25-03836328	Nee				
			4	HGGV25-03908266	Nee				
VRO	J107	Meerjarige stimuleringsregeling flexibelen transformatiewoningen 2023		Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatief aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	Cumulatief aantal gerealiseerde woonruimten voor statushouders en/of Oekraïense ontheemden (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
				Aard controle n.v.t. Indicator: J107/01	Aard controle R Indicator: J107/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/06
			1	SFT2023-03657908	€ 29.829	€ 29.829	0	0	Nee
			20						
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid		Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan

Verstr Uitkering ekker scode			Specifieke uitkering					
			Juridische grondslag					
Ontvanger			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			voor ambtelijk personeel					apparaatskosten
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: K28/01</i>	<i>Indicator: K28/02</i>	<i>Indicator: K28/03</i>	<i>Indicator: K28/04</i>	<i>Indicator: K28/05</i>	<i>Indicator: K28/06</i>
			€ 327.329	€ 62.030	€ 75.644	€ 1.408.364	€ 0	€ 10.000
			Eindverantwoordi ng (Ja/Nee)					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	<i>Aard controle n.v.t.</i>					
			<i>Indicator: K28/07</i>					
			Nee					
			Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepa ling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbe	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoefte van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)

Verstr ekker			Specifieke uitkering						
Uitkering scode			Juridische grondslag						
Ontvanger				Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Gemeenten		Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	paling (GOO) Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
				€ 4.214.188	€ 1.092.772	€ 0	€ 82.208	€ 0	€ 261.278
				Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
				Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11	
				€ 0	€ 6.576	€ 168.625	1-1-2025	1-10-2025	

			Specifieke uitkering						
Verstr	Uitkering	Juridische	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
ekker	scode	grondslag							
				Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/12</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/13</i>				
				€ 5.488.397	€ 19.134.915				

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	95	2.629	2.534
0.2 Burgerzaken	759	976	217
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	956	969	13
0.4 Overhead	1.641	18.191	16.550
0.5 Treasury	915	637	-277
0.61 OZB woningen	9.811	99	-9.712
0.62 OZB niet-woningen	3.679	0	-3.679
0.64 Belastingen overig	117	563	446
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	67.418	0	-67.418
0.8 Overige baten en lasten	37	86	49
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	-2	-2
0.10 Mutaties reserves	4.532	5.137	605
0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	0	5.111	5.111
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	25	2.597	2.572
1.2 Openbare orde en veiligheid	80	1.605	1.525
2.1 Verkeer en vervoer	288	4.964	4.675
2.2 Parkeren	33	21	-12
2.5 Openbaar vervoer	36	83	48
3.1 Economische ontwikkeling	8	302	294
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	10	77	67
3.4 Economische promotie	897	341	-555
4.2 Onderwijshuisvesting	470	2.223	1.753
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	543	1.444	901
5.1 Sportbeleid en activering	184	335	151
5.2 Sportaccommodaties	477	2.405	1.928
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	10	428	418
5.4 Musea	0	137	137
5.5 Cultureel erfgoed	0	25	25
5.6 Media	29	1.001	971
5.7 Openbaar groen en recreatie	24	2.650	2.627
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	6.571	9.748	3.177
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorz.Wmo	0	143	143
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorz. je	0	60	60
6.23 Toegang/eerstelijnsvoorz.integr	0	25	25

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
6.3 Inkomensregelingen	10.420	14.045	3.624
6.4 WSW en beschut werk	558	2.609	2.051
6.5 Arbeidsparticipatie	118	1.201	1.082
6.60 hulpmiddelen en diensten (Wmo)	576	2.366	1.790
6.711 Huishoudelijk hulp (Wmo)	0	4.319	4.319
6.712 Begeleiding (Wmo)	24	4.294	4.270
6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	306	306
6.714 Ov.maatwerkarrangement (Wmo)	329	0	-329
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	98	98
6.752 jeugdhulp ambulant regionaal	43	8.666	8.623
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0
6.762 Jeugdhulp met verblijf regiona	0	3.032	3.032
6.763 Jeugdhulp met verblijf landeli	0	889	889
6.791 PGB Wmo	0	293	293
6.792 PGB Jeugd	0	322	322
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	640	223	-417
6.812 Maatsch.- en vrouwenopvang Wmo	10	109	99
6.821 Jeugdbescherming	1	657	656
6.822 Jeugdreclassering	0	181	181
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	28	1.898	1.871
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	28	1.439	1.411
7.1 Volksgezondheid	409	1.084	675
7.2 Riolering	5.216	3.699	-1.518
7.3 Afval	4.876	3.764	-1.112
7.4 Milieubeheer	783	1.722	939
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	340	459	119
8.1 Ruimte en leefomgeving	29	810	781
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	847	1.028	181
8.3 Wonen en bouwen	2.119	2.514	395
Totaal	127.037	127.037	0

Deel 3 Bijlagen

Bijlage 1 Kredieten

1B Onderwijs (krediet)

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Jaar in gebruikname: 2027			
School Doorwerth	6.501.994	4.803.348	1.698.646
Kindpartners Doorwerth	2.107.889		2.107.889
Onderdeel inv.School DW sloop	300.000	55.604	244.396
Totaal	8.909.883	4.858.952	4.050.931

Omschrijving	Toelichting
School Doorwerth	In juni heeft uw raad ingestemd met het aanvullende krediet. De omgevingsvergunningen voor de bouw van het Leerdeel zijn verleend en er is een positieve aanbesteding geweest voor de realisatie. Met het sluiten van overeenkomst met de aannemer is de bouw formeel gestart. Aan de bouwheer is een tweede termijnbetaling gedaan zodat zij aan de verplichtingen met de aannemer kunnen voldoen.
Kindpartners Doorwerth	Geen
Onderdeel inv.School DW sloop	Om de nieuwbouw van het Leerdeel mogelijk te maken is de gymzaal Mozartlaan gesloopt, zijn er verschillende locatieonderzoeken uitgevoerd en is het terrein grotendeels bouwrijp gemaakt. De sloop van de huidige twee basisscholen wordt uitgevoerd nadat het nieuwe Leerdeel is opgeleverd.

1C Sport en bewegen (krediet)

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Jaar in gebruikname: 2026			
Optimalisatie Wilhelmina Sportpark	100.000	90.040	9.960
Totaal	100.000	90.040	9.960

Omschrijving	Toelichting
Optimalisatie Wilhelmina sportpark	In het najaar van 2025 is een voorstel behandeld in de raad. Twee motie over dit onderwerp zijn aangenomen. Aan beide moties wordt nu in 2026 invulling gegeven. Dit heeft gevolgen voor de planning en de inhoud van dit project. Verwachting is dat zowel inhoud als planning wijzigt. In de tussenliggende tijd blijft het dagelijks onderhoud doorgang vinden.

02 Omgeving (krediet)

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Jaar in gebruikname: 2026			
Buurt Talud Oosterbeek			
Wegen	4.328.137	3.601.590	726.547
Riolering A4	2.533.563	2.112.883	420.680
HWA H4	951.500	791.775	159.725
Buurt Talud Oosterbeek	7.813.200	6.506.248	1.306.952
Jaar in gebruikname: 2027			
Airborneweg/Klein Amerikaweg Renkum			
Wegen	811.000		811.000
Riolering A4	929.000	61.207	867.793
HWA H4	284.000		284.000
Airborneweg/Klein Amerikaweg Renkum	2.024.000	61.207	1.962.793
Wolfhezerweg Wolfheze			
Wegen	107.000		107.000
HWA H4	28.000		28.000
Wolfhezerweg Wolfheze	135.000		135.000
Totaal	9.972.200	6.567.455	3.404.745

Omschrijving	Toelichting
Jaar gereed:	2026
Buurt Talud Noord Oost Oosterbeek	Conform.

2E Verkeer (krediet)

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Spoorwegonderdoorgang Wolfheze			
Bruto uitgaven	17.109.000	8.832.748	8.276.252
Bijdrage derden	11.103.000	5.764.918	5.338.082
Totaal netto	6.006.000	3.067.831	2.938.169

Omschrijving	Toelichting
Spoorwegonderdoorgang	Als gevolg van het feit dat ook een tweede verzoek tot Europese subsidie in het kader van het CEF-programma niet is gehonoreerd en het onverwacht hoge aanbestedingsresultaat, was het beschikbare budget onvoldoende en was er sprake van een kostenoverschrijding. Met de inzet van het in juni 2024 beschikbaar gestelde extra investeringskrediet, een extra bijdrage van ProRail en het Rijk, een bestuurlijke toezegging van een extra bijdrage van de provincie Gelderland en een taakstellende besparingsopgave, is het beschikbare budget dusdanig opgehoogd en daarmee de kostenoverschrijding dusdanig teruggebracht, dat in oktober 2024 tot gunning is overgegaan. De ontwerputwerking en de voorbereidende werkzaamheden zijn in de tweede helft van 2024 gestart en lopen door tot het najaar van 2025. De realisatie van de spooronderdoorgang is medio 2025 gestart. Het project zal naar verwachting medio 2027 gereed zijn.

2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Jaar in gebruikname: 2026			
Herstel de Naald	180.000		180.000
Totaal	180.000		180.000

Omschrijving	Toelichting
Herstel de Naald	Uitvoering volgt in 2026.

2M Water en riolering (krediet)

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Jaar in gebruikname: 2026			
Onderzoek aanpak bak Z en bak H	500.000	452.605	47.395
Besturing gemaal Van Ingeweg	50.000	42.543	7.457
IBA GroeneWaarden Doorwerth	46.000		46.000
Jaar in gebruikname: 2028			
Persleiding gemaal Van Ingeweg	45.000	5.460	39.540
Totaal	641.000	500.608	140.392

Omschrijving	Toelichting
Onderzoek aanpak bak Z en bak H	Conform.
Besturing gemaal Van Ingeweg	Conform
IBA GroeneWaarden Doorwerth	Conform.
Zuiveringssituatie Rosandepolder Oosterbeek	Conform.
Persleiding gemaal Van Ingeweg	Conform.

20 Groenonderhoud (krediet)

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Jaar in gebruikname: 2026			
Bladblazer tractor	8.000		8.000
Totaal	8.000		8.000

Omschrijving	Toelichting
Bladblazer tractor	Conform.

2P Wegen, straten en pleinen (krediet)

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Jaar in gebruikname: 2027			
Brug Kerkweg Heelsum	450.000	111.779	338.221
Totaal	450.000	111.779	338.221

Omschrijving	Toelichting
Brug Kerkweg	Het uitgewerkte ontwerp van de nieuwe brug kan niet zonder risico op schade aan de transport waterleiding worden uitgevoerd. Vitens heeft geen gegevens van de waterleiding. Deze is hoogstwaarschijnlijk onder de brug door geboord. Als de nieuwe palen geslagen zouden worden ontstaat het risico dat deze geraakt wordt. Een nieuwe boring door Vitens levert 2 jaar vertraging op. We hebben op basis van bovenstaande besloten om een nieuw ontwerp op basis van een duikersconstructie te ontwerpen. Het nieuwe ontwerp is doorgerekend en past met de extra engineeringskosten binnen de huidige budgetten. In de eerste helft van 2026 wordt een en ander uitgewerkt en wordt het bestek geschreven. De verwachting is dat we eind 2026 / begin 2027 in uitvoering kunnen.

3D Huisvesting / Gemeentehuis (krediet)

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Jaar in gebruikname: 2026			
Vorbereidingskrediet Nieuwbouw Veentjesbrug	375.000	364.671	10.329
Totaal	375.000	364.671	10.329

Omschrijving	Toelichting
Vorbereidingskrediet gemeentewerf	Er is uitwerking gegeven aan de ontwerpfasen. De kosten die hiervoor zijn gemaakt hebben betrekking op met name de architect en adviseurs.

Projecten gebiedsontwikkeling in voorbereiding

Projecten	Krediet	Realisatie	Verschil
Plan- en onderzoekskosten (IMVA)			
Renkum herontwikkeling A. Schweitzerschool IHP-loc	237.250	170.836	66.414
Heelsum herontwikkeling Wilhelmina park	297.567	88.639	208.928
Doorwerth herontwikkeling Rehobothschool IHP-loc	250.000	202.492	47.508
Oosterbeek herontwikkeling Talsmalaan	295.000	153.011	141.989
Wolfheze herontwikkeling Pro Persona	290.000	213.652	76.348
Renkum herontwikkeling Klooster	170.000	211.186	-41.186
Renkum herontwikkeling Maatweg IHP-loc	233.500	146.773	86.727
Totaal	1.773.317	1.186.589	586.728

Omschrijving	Toelichting
Plan- en onderzoekskosten (immaterieel vast actief IMVA)	
Renkum herontwikkeling A. Schweitzerschool IHP-loc	In 2024 is een voorziening getroffen van € 4.269 en voor 2025 zal een voorziening worden getroffen van € 1.474. Deze voorziening is niet opgenomen bij realisatie.
Heelsum herontwikkeling Wilhelmina park	Conform
Doorwerth herontwikkeling Rehobothschool IHP-loc	Conform
Oosterbeek herontwikkeling Talsmalaan	Conform
Oosterbeek herontwikkeling gemeentehuis	Conform
Wolfheze herontwikkeling Pro Persona	Conform
Renkum herontwikkeling Klooster	In 2024 is een voorziening getroffen van € 51.441 en voor 2025 zal een voorziening worden getroffen van € 23.680. Deze voorziening is niet opgenomen bij realisatie.
Renkum herontwikkeling Maatweg IHP-loc	In 2024 is een voorziening getroffen van € 17.862 en voor 2025 zal een voorziening worden getroffen van € 4.475. Deze voorziening is niet opgenomen bij realisatie.

Bijlage 2 Accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Renkum

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Renkum te Renkum gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025, en van het vermogen van de gemeente Renkum op 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2) de balans per 31 december 2025;
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het College van Burgemeester en Wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2025;
- 4) de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 5) de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 5.700.000, ligt boven de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Verordening controle financiële beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) gemeente Renkum 2025 die is vastgesteld door de gemeenteraad op 4 april 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Renkum zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij zijn van oordeel dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €2.335.600. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten en onzekerheden gezamenlijk 2% van de totale lasten zoals voorgeschreven in artikel 2, lid 1, Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de €116.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de planning en uitvoering van onze controle hebben wij een frauderisicoanalyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze analyse zijn vertaald naar specifieke controlewerkzaamheden.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, waaronder de kwaliteit van het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's. Ook hebben wij de opzet en, voor zover relevant voor onze controle, de werking van interne beheersmaatregelen geëvalueerd.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Aangezien de baten hoofdzakelijk bestaan uit de Algemene uitkering, subsidie ontvangsten van het Rijk en Provincies, lokale heffingen, leges en overige baten, onderkennen we geen frauderisico in de verantwoording van de baten. De Algemene uitkering en de subsidie ontvangsten zijn beperkt tot een opgave van derden. De lokale heffingen, leges en overige baten betreffen een veelheid van posten van beperkte omvang waardoor geen risico ontstaat op een afwijking van materieel belang.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomsten van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Op basis van de hiervoor beschreven werkzaamheden, en rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole van gemeente Renkum zijn geen signalen van fraude naar voren gekomen die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en de daarop uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
Management override van interne beheersingsmaatregelen en beïnvloeding van schattingen Het college van B&W en de ambtelijke organisatie bevinden zich in een positie om interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, bijvoorbeeld door het onterecht verwerken van memoriaalboekingen of het beïnvloeden van schattingen in de jaarrekening. Dit risico ziet met name op de waardering van grondexploitaties en de bepaling van voorzieningen.	Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet en werking van interne beheersmaatregelen rondom autorisaties en memoriaalboekingen geëvalueerd. In respons op dit risico hebben wij journaalposten geselecteerd op basis van specifieke risicocriteria en beoordeeld op onderbouwing en passendheid. Ook hebben wij specifieke aandacht besteed aan boekingen in de eindfase van het boekjaar, waaronder memoriaalboekingen en balanscorrecties. Wij hebben de gehanteerde uitgangspunten en onderbouwingen bij significante schattingen beoordeeld, waaronder de waardering van grondexploitaties en de toereikendheid van voorzieningen. Daarbij hebben wij tevens een retrospectieve beoordeling uitgevoerd van significante schattingen uit het voorgaande boekjaar. Uitkomst werkzaamheden Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude als gevolg van het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen of het beïnvloeden van schattingen.
Ongewoon hoog kassaldo Renkum heeft een significant hoog kassaldo dat niet passend is bij de aard van de activiteiten van de gemeente. Het risico bestaat dat contant geld wordt onttrokken zonder toereikende autorisatie of zonder dat daar een rechtmatige prestatie tegenover staat.	Wij hebben de opzet en bestaan beoordeeld van relevante interne beheersmaatregelen rondom het registreren en administreren van contante transacties, waaronder autorisaties en functiescheidingen en periodieke kastellingen en aansluitingen op subadministraties. Daarnaast hebben wij gegevensgerichte analyses uitgevoerd op kastransacties, waaronder zowel administratieve verwerking van contante ontvangsten als uitgaven die rechtstreeks vanuit de kas worden gedaan. Wij hebben aanvullend onaangekondigd een integrale kastelling laten uitvoeren waarbij wij middels waarneming ter plaatse hebben vastgesteld dat deze telling ook daadwerkelijk is uitgevoerd conform het door ons voorgeschreven protocol. Deze kastelling heeft plaatsgevonden op de grote kas en direct aansluitend op de kleine kas om verschuiving te voorkomen. Daarbij hebben wij vastgesteld of de uitkomsten van deze kastelling aansluiten op de administratieve verwerking van het kasboek op dat moment. Uitkomst werkzaamheden Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor onttrekking van contant geld die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de gemeente door kennis te nemen van het normenkader 2025, het lezen van notulen en de jaarstukken 2025. Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de wet- en regelgeving overwogen die is opgenomen in het normenkader als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten. Daarnaast is de gemeente onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Gezien de aard van de activiteiten van de gemeente en de complexiteit van bijvoorbeeld de Europese aanbestedingsrichtlijnen, bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten van deze wet- en regelgeving. Ten aanzien van de wet- en regelgeving die geen direct effect heeft op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkt. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van de gemeente, dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijvoorbeeld het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom een materiële invloed hebben op de financiële overzichten.

Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot:

- (i) het management en het College van Burgemeester en Wethouders, en, in voorkomend geval, de gemeenteraad, vragen of de gemeente dergelijke wet- en regelgeving naleeft;
- (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende, regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving. Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden, en de verantwoordelijkheden van het College van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad met betrekking tot de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie en de afweging of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder, zijn beschreven in het hoofdstuk 'Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening'.

Het College van Burgemeester en Wethouders heeft de jaarrekening opgesteld onder de veronderstelling dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. In de paragraaf 'Weerstandsvermogen' van het jaarverslag heeft het College van Burgemeester en Wethouders ter zake verantwoording afgelegd met het opnemen van een toelichting op de door haar geïdentificeerde en gekwantificeerde risico's, en een evaluatie van het cumulatieve risico ten opzichte van de hiervoor beschikbare weerstandscapaciteit.

Wij hebben deze beoordeling door het College van Burgemeester en Wethouders geëvalueerd. Hiertoe hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben risico-inschattingswerkzaamheden verricht, waarbij wij hebben overwogen of sprake is van gebeurtenissen of omstandigheden die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de gemeente om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- Wij hebben om inlichtingen verzocht bij het College van Burgemeester en Wethouders, management (waaronder de gemeentesecretaris, de wethouder financiën, de concerncontroller en medewerkers financieel beleid en financieel beheer), over de vraag of zij gebeurtenissen of omstandigheden hebben geïdentificeerd die afzonderlijk of collectief, gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de gemeente om haar continuïteit te handhaven.
- Wij hebben geëvalueerd of de beoordeling door College van Burgemeester en Wethouders alle relevante informatie bevat, waarvan wij naar aanleiding van de controle kennis hebben verkregen.
- Wij hebben op basis van de jaarrekening 2025 en de begroting 2026 de ontwikkeling beoordeeld van de voor de gemeente relevante en in het BBV voorgeschreven kengetallen, zijnde de kengetallen voor de netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de grondexploitatie, de structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit.

Op basis van deze werkzaamheden is onze conclusie dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6, sub a, WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het College van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213, lid 3, sub b van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de

jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het College van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is College van Burgemeester en Wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken, zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. Het is onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213, lid 3, sub b, van de Gemeentewet.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen, dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden, en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- Het evalueren of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het College van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het College van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het College van Burgemeester en Wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de in de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 25 februari 2026, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening. In dit kader is het College van Burgemeester en Wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het College van Burgemeester en Wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere

exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het College van Burgemeester en Wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Verordening controle financiële beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) gemeente Renkum 2025 die is vastgesteld door de gemeenteraad op 4 april 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- o het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden, en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet wordt ontdekt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken, of het doorbreken van de interne beheersing;
- o het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- o het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het College van Burgemeester en Wethouders, en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening zijn opgenomen;
- o het vaststellen dat de door het College van Burgemeester en Wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Indien de toelichtingen inadequaat zijn, dienen wij onze verklaring aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die is verkregen tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- o het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- o het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel, zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle, en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Katwijk, 19 juni 2026

Mijn Overheidsaccountants B.V.

w.g.

W.L. Schuitemaker RA